

АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

1606 София, бул. „Македония” № 3, тел.: 02/952 19 93; факс 02/952 14 84

ДОКЛАД

за

оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение за

„АВТОМАГИСТРАЛА „РУСЕ - ВЕЛИКО ТЪРНОВО”

**върху предмета и целите на опазване на защитени зони
„BG0000608 „Ломовете“, BG0000610 „Река Янтра“,
BG0000609 „Река Росица“, BG0000231 „Беленска гора“,
BG0000213 „Търновски височини“, BG0000282
„Дряновска река“ за опазване на природните
местообитания и дивата флора и фауна и BG0002025
„Ломовете“ за опазване на дивите птици**

ЧАСТ ВТОРА

София

август, 2017 г.

Съдържание

5. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони.....	294
5.1. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типове природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони.....	294
5.2. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.....	500
6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки	536
7. Разгледани алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, вкл. „нулева” алтернатива	543
8. Картен материал с местоположението на елементите на инвестиционното предложение спрямо защитените зони и техните елементи.....	545
9. Заключение за вида и степента на отрицателното въздействие съобразно критериите по чл. 22 на наредбата	545
10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, вкл. доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР – когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение	553
11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.....	553
12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3	558

Списък на съкращенията

Съкращение	Значение
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МЗ	Министерство на здравеопазването
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
ЕИО	Европейска икономическа общност
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
НСИ	Национален статистически институт
БДЗП	Българско дружество за защита на птиците
БД	Басейнова дирекция
НПО	Неправителствена организация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка на съвместимостта
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие
ДВ	Държавен вестник
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ДВ	Държавен вестник
БДС	Български държавен стандарт
ЕТИС	Експертен технико-икономически съвет
ТС	Технически съвет
ТП	Технически проект
ПУП	Подобен устройствен план
ПРЗ	План за регулация и застрояване
АМ	Автомагистрала
МПС	Моторно превозно средство
ППС	Пътно превозно средство
ССП	Селскостопански път
Ж.П.	Железопътна/железопътен
ГКПП	Граничен контролно пропускателен пункт
СМР	Строително-монтажни работи
НПП	Норми за пътно проектиране
ИП	Инвестиционно предложение
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
ДГС	Държавно горско стопанство
ЛУП	Лесоустройствен проект
НП	Национален парк
ПП	Природен парк
ЧК	Червена книга на България
ЗЗ	Защитена зона
ЗМ	Защитена местност
БПС	Благоприятен природозащитен статус
ПЗ	Природна забележителност

5. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

5.1. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони.

• **BG0000231 33 „Беленска гора“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна**

Защитената зона се засяга само от вариан Син. Варианти Червен и Комбиниран минава далеч западно от 33, ето защо въздействия върху зоната от тези варианти няма да има, и няма да бъдат анализирани.

⇒ **Типове природни местообитания, предмет на опазване в 33**

В 33 „Беленска гора“ не се засягат природни местообитания, предмет на опазване.

⇒ **Животински видове, предмет на опазване в 33**

➤ **Безгръбначни (*Invertebrata*)**

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1083 Бръмбар рогащ (*Lucanus cervus*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 13 находища в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 40770.20 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син, попадат потенциални местообитания на вида – деградирала борова култура в най-северозападния край на зоната.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 46.614 дка, или 0.114% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (деградирала борова култура). Въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – лелящо насекомо. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатация е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Вероятността за това е малка, тъй като се засяга малка площ със субоптимални местообитания на вида (деградирала борова култура). Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 22406.60 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син, попадат потенциални местообитания на вида – деградирала борова култура в най-северозападния край на зоната.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 14.587 дка, или 0.065% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (деградирала борова култура). Въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – лелящо насекомо. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатация е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Вероятността за това е малка, тъй като се засяга малка площ със субоптимални местообитания на вида (деградирала борова култура). Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 5 находища в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 40090.10 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син, попадат потенциални местообитания на вида – деградирала борова култура в най-северозападния край на зоната.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 46.527 дка, или 0.116% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (деградирала борова култура). Въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатация е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Вероятността за това е малка, тъй като се засяга малка площ със субоптимални местообитания на вида (деградирала борова култура). Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

➤ Риби (*Pisces*)

В предмета на опазване на ЗЗ не са включени видове риби. Трасето на АМ не засяга водни тела в зоната.

➤ **Земноводни (Amphibia)**

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че видът е много рядък (V) и че е известно 1 находище. Според резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) видът не се среща в зоната и за него няма изготвен доклад, и няма картирани потенциални местообитания.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а територията на ИП беше оценена като непригодна за обитаване от него.

Въздействия:

Син вариант

Видът не се среща в териториалния обхват на ИП (няма данни за намирането му и няма картирани потенциални местообитания), следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

➤ **Влечуги (Reptilia)**

5194 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (P). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 933,65 ha (в т.ч. 0,35 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) в териториалният обхват на ИП попадат слабопригодни и пригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

Син вариант

- *пряко унищожаване на местообитания:*

Очаква се унищожаване на 4,714 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 0,50% от потенциалните местообитания. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *фрагментация на местообитания:*

Реализацията на ИП (Син вариант) ще доведе до фрагментиране на местообитанията на вида, което ще се изрази в откъсване на северозападния „ъгъл“ на зоната от останалата ѝ част. Въздействието ще доведе до промяна на ПС на вида по Критерий 3 („Структура и функции“) от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“ и може да се оцени, като значително (**степен 3**). Въздействието може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчавачи мерки.

- *прекъсване на биокоридори:*

Частта от защитената зона, която е пресечена от проектираното трасе не може да се определи, като биокоридор за вида, следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- *безпокойство:*

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (засилено човешко присъствие, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *смъртност:*

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията може да се очаква системно прегазване на екземпляри. Последното ще доведе до промяна на ПС на вида по Критерий 4 („Бъдещи перспективи (заплахи и влияния)“) от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“ и може да се оцени, като значително (**степен 3**). Въздействието може да бъде сведено до незначително чрез прилагане на смекчаващи мерки.

➔ **Бозайници (Mammalia)**

1352 Европейски вълк (*Canis lupus*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

➔ **Прилепи (*Chiroptera*)**

Анализът на състоянието на видовете прилепи в ЗЗ „Беленска гора“ е изготвен въз основа на данни от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" и собствени теренни проучвания.

В актуализирания стандартен формуляр на ЗЗ (2015) е посочен само един вид прилеп:

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Състояние на вида в зоната: Видът е новоустановен. Регистрирани са едва две летни находища с общо три индивида в гранична територия на югоизток от ЗЗ. Близостта на тези летни убежища е дала основание на експертите от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" да допуснат, че в ЗЗ съществуват потенциални и ловни местообитания на вида: площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 3.6 ха (0.1% от площта на защитената зона), а площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 295 ха (5,9% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние е „неблагоприятно-незадоволително“.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син“:

Трасето пресича ЗЗ през едва 600 м в най-северната и част. Засегнатата площ представлява част от ивица интензивно експлоатирана горскостопанска площ със смесен характер (иглолистни и широколистни култури). Известните летни находища на

вида отстоят на повече от 12 км югоизточно в землището на с. Виноград. Засегнатата площ не представлява негово потенциално или ловно местообитание като напълно отсъстват и условия за убежища. **Без пряко или косвено въздействие (степен 0).**

• **BG0000213 33 „Търновски височини“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна**

Защитената зона се засяга само от вариан Син. Варианти Червен и Комбиниран минава далеч западно от 33, ето защо въздействия върху зоната от тези варианти няма да има, и няма да бъдат анализирани.

⇒ **Типове природни местообитания, предмет на опазване в 33**

В 33 „Търновски височини“, в обхвата на магистралата частично се засягат 2 природни местообитания от интерес за европейската общност – 6210 Полуестесвени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) и 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове.

6210 Полуестесвени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*)

Съгласно Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ, данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, МОСВ 2013 и цели проучвания на екипа, площта на местообитанието в защитена зона „Търновски височини“ е 8444,6 дка.

В учасъците, заети от местообитание 6210 в обхвата на магистралата, са установени следните видове растения:

Вид – латинско име	Българско име
<i>Chrysopogon gryllus</i>	Садина
<i>Dichanthiumischaemum</i>	Белизма
<i>Dasypirum villosum</i>	Дазипирум
<i>Centaurea solstitialis</i>	Солунска метличина
<i>Festuca pratensis</i>	Ливадна власатка
<i>Cynodon dactylon</i>	Троскот
<i>Melica ciliata</i>	Ресничеста бисерка
<i>Dactylis glomerata</i>	Ежова главица
<i>Teucrium chamaedrys</i>	Червено подъбиче
<i>T. pollium</i>	Бяло подъбиче
<i>Cichorium inthybus</i>	Синя жлъчка
<i>Agrimonia eupatoria</i>	Камшик
<i>Agrimonia eupatoria</i>	Камшик
<i>Euphorbia cyparissias</i>	Кипарисова млечка
<i>Centaurea stoebe</i>	Стьобева метличина
<i>Cynosurus echinatus</i>	Четинест сеноклас
<i>Galium aparine</i>	Лепка
<i>Orlaya grandiflora</i>	Срамливче
<i>Achillea millefolium</i>	Бял равнец
<i>Crataegus monogyna</i>	Глог
<i>Eryngium campestre</i>	Ветрогон
<i>Clinopodium vulgare</i>	Котешка стъпка
<i>Poa bulbosa</i>	Луковична ливадина
<i>Plantago lanceolata</i>	Живовлек
<i>Crupina crupinastrum</i>	Крупина
<i>Rosa canina</i>	Шипка

Въздействия:

Син вариант

- Пряко унищожаване в мястото на изграждане

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>), данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013 и целеви проучвания на екипа, общата площ от местообитание 6210, която ще се засегне при реализация на **син вариант** на ИП е 136,941 дка, представляващо 1.622% от площта на местообитанието в зоната. Въздействието в този случай се определя като **средно**. Поради голямата засегната площ, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

- *Фрагментация* – реализирането на ИП ще доведе до частична фрагментация на посоченото местообитание.

8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове

Съгласно Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) и данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013, площта на местообитание 8210 в защитена зона „Търновски височини ” е 812,7 дка.

В учасъците, заети от местообитание 8210 в обхвата на ИП са установени следните видове растения:

Вид – латинско име	Българско име
<i>Alyssum saxatile</i>	Игловрѐх
<i>Allium flavum</i>	Жѐлт лук
<i>Scleranthus perennis</i>	Многогодишна хрущялка
<i>Sanguisarba minor</i>	Дребна динка
<i>Poa bulbosa</i>	Луковична ливадина
<i>Minuratia setacea</i>	Четинеста минуарция
<i>Centaurea affinis</i>	Подобна метличина
<i>Festuca valesiaca</i>	Валезийска власатка
<i>Seseli rigidum</i>	Твърд скален копър
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Стенно изтравниче
<i>Vulpia myurus</i>	Мишеопашата вулпия
<i>Theucrium pollium</i>	Бяло подѐбиче
<i>Bromus sterilis</i>	Стерилна овсига
<i>Draba muralis</i>	Стенна рупа
<i>Muscari sp.</i>	Кукувиче гразде

Въздействия:

Син вариант

- Пряко унищожаване в мястото на изграждане

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>), данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013 и целеви проучвания на екипа, общата площ от местообитание 6210, която ще се засегне при реализация на **син вариант** на ИП е 16,347 дка, представляващо 2.011% от площта на местообитанието в зоната. Въздействието в този случай се определя като **значително**. Поради голямата засегната площ, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

- *Фрагментация* – реализирането на ИП ще доведе до частична фрагментация на посоченото местообитание.

⇒ **Растителни видове, предмет на опазване в ЗЗ**

В ЗЗ „Търновски височини“, в обхвата на магистралата не са установени растителни видове от Директивата за хабитатите.

⇒ **Животински видове, предмет на опазване в ЗЗ**

▼ **Безгръбначни (*Invertebrata*)**

4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*)

Оценка на популацията в зоната.

Според стандартния формуляр популацията на вида в зоната е 255 индивида. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 2 находища, със средно обилие 0.001 екз./м². Площта на потенциалните му местообитания е 255.40 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида. Като такава е картирано малко сухо дере, което според нас не може да се разглежда като местообитание на вида. Следователно въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1060 Лицена (*Lucycaena dispar*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 6886.10 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида, като част от тях ще бъдат премостени.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 97.875 дка, или 1.421% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид голямата засегната площ, въздействието се оценява като средно. Поради голямата засегната площ, реализируеми смекчаващи мерки са невъзможни.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (открити, припечни места). По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовите съоръжения ще възстановят свързаността си. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите (гъсениците) се придвижват на сравнително малка площ. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатация е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Предвид ниската плътност на популацията на вида (не е регистриран при теренните проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“), като и краткия период на летене на имагото, в съчетание с продължителния период в ларвен стадий, вероятността за това е малка. Смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популацията. Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

6199 *Euplagia quadripunctaria*

Оценка на популацията в зоната.

Според стандартния формуляр популацията на вида в зоната е между 328 и 658 индивида. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 1 находище в зоната (литературни данни). Площта на потенциалните му местообитания е 33033.40 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида, като част от тях ще бъдат премостени.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 218.825 дка, или 0.662% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е по-малка – част от местообитанията под мостовото съоръжение ще се възстановят.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (топли, обраснали припечни склонове). По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовото съоръжения ще

възстановят свързаността си. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите (гъсениците) се придвижват на сравнително малка площ. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатацията е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Предвид ниската плътност на популацията на вида (между 328 и 658 индивида на обща площ от 33033.40 дка), като и краткия период на летене на имагото, в съчетание с продължителния период в ларвен стадий, вероятността за това е много малка. Смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популацията. Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 6 находища в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 24955.20 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида, като част от тях ще бъдат премостени.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 227.731 дка, или 0.913% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (просветни широколистни гори). Въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатация е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително, предвид сравнително високата ѝ численост.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 12892.90 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида, като част от тях ще бъдат премостени.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 96.704 дка, или 0.750% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (просветни широколистни гори). Въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – лелящо насекомо. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатация е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Предвид ниската плътност на популацията на вида, както и субоптималния характер на местообитанията, които се засягат (просветни широколистни гори), вероятността за това е малка. Смъртността ще бъде в границите

на естествените промени в числеността на популацията. Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в едно находище в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 19475.90 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида, като част от тях ще бъдат премостени.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 210.019 дка, или 1.078% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид голямата засегната площ, въздействието се оценява като средно. Поради голямата засегната площ, реализируеми смекчаващи мерки са невъзможни.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (просветни широколистни гори). Въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

Характерът на ИП не предполага бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

По време на строителството, при разчистване на дървесна растителност и храсти е възможна смъртност на ларви. По време на експлоатацията е възможна смъртност на възрастни при сблъсък с МПС. Предвид ниската плътност на популацията на вида, както и субоптималния характер на местообитанията, които се засягат (просветни широколистни гори), вероятността за това е малка. Смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популацията. Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

➤ Риби (*Pisces*)

Трасето на АМ не засяга водни тела в зоната. Въздействия върху видове риби, предмет на опазване в зоната, няма да има.

➤ **Земноводни (Amphibia)**

1171 Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; общата площ на потенциалните местообитания е 1931,80 ha (в т.ч. 7,70 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат главно слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

Син вариант

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се унищожаване на 30,185 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 1,56% от потенциалните местообитания. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида, но предвид относително голямата загуба на местообитания (над 1%) може да се оцени, като средно (**степен 2**). Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Очаква се реализацията на ИП да доведе до трайна фрагментация на местообитанията, североизточно и югозападно от проектирания мост. Въздействието ще доведе до промяна ПС на вида по Критерий 3 „Структура и функции“ от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“ и може да се оцени, като значително (**степен 3**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

- прекъсване на биокоридори:

В частта от защитената зона, пресечена от проектираното трасе не могат да се определят биокоридори за вида. Следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- безпокойство:

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- смъртност:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията съществува вероятност за прегазване на отделни екземпляри, но това би имало случаен характер, тъй като проектираното трасе не минава в близост до водоеми. Въздействието, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), но въпреки това е необходимо прилагане на смекчаващи мерки.

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; общата площ на потенциалните местообитания е 334,24 ha (в т.ч. 0,03 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат само слабопригодни местообитания на вида (предимно изолирани, малки по площ полигони). По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с много ниско качество. Присъствието на вида в тази част на зоната е съмнително.

Въздействия:

Син вариант

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се унищожаване на 3,858 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 1,15% от потенциалните местообитания. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида, но предвид относително голямата загуба на потенциални местообитания (над 1%) може да се оцени, като средно (**степен 2**). Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Предвид пространственото разпределение на картираните местообитания, не може да се очаква съществена фрагментация. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- прекъсване на биокоридори:

В частта от защитената зона, пресечена от проектираното трасе не могат да се определят биокоридори за вида. Следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- безпокойство:

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- смъртност:

Унищожаване на екземпляри по време на строителството или експлоатацията на магистралата е малко вероятно. Въздействието, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че видът е много рядък (V) и че е известно 1 находище. Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) относителната численост на вида зоната е 0,10 екземпляра на 1 km маршрут; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 2772,47 ha (в т.ч. 27,91 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат главно слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

Син вариант

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се унищожаване на 26,041 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 0,94% от потенциалните местообитания. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Очаква се реализацията на ИП да доведе до трайна фрагментация на местообитанията, североизточно и югозападно от проектирания мост. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида, но ще бъде дългосрочно и може да се оцени, като средно (**степен 2**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

- прекъсване на биокоридори:

В частта от защитената зона, пресечена от проектираното трасе не могат да се определят биокоридори за вида. Следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- безпокойство:

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- смъртност:

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията на магистралата може да се очаква прегазване на случайно преминаващи екземпляри. Въздействието ще доведе до промяна на ПС на вида по Критерий 4 „Бъдещи перспективи (заплахи и влияния)“ от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“, следователно може да се оцени като значително (**степен 3**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

▼ Влечуги (Reptilia)

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че видът е *много рядък (V)* и че е известно *1 находище*. Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) относителната численост на вида зоната е 0,31 екземпляра на 1 km маршрут; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 1268,58 ha (в т.ч. 1,79 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат главно слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

Син вариант

- *пряко унищожаване на местообитания:*

Очаква се унищожаване на 13,594 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 1,07% от потенциалните местообитания, включително. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида, но предвид относително голямата загуба на местообитания (над 1%) може да се оцени, като средно (**степен 2**). Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

- *фрагментация на местообитания:*

Очаква се реализацията на ИП да доведе до трайна фрагментация на местообитанията, най-вече в участъка, югозападно от проектирания мост. Въздействието ще доведе до промяна на ПС на вида по Критерий 3 „Структура и функции“ от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“ и може да се оцени, като значително (**степен 3**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

- *прекъсване на биокоридори:*

В частта от защитената зона, пресечена от проектираното трасе не могат да се определят биокоридори за вида. Следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- *безпокойство:*

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *смъртност:*

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията на магистралата може да се очаква прегазване на случайно преминаващи екземпляри. Въздействието няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени като незначително (**степен 1**), но въпреки това е необходимо прилагане на смекчаващи мерки.

1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 42,79 ha (оптимални местообитания няма); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП не попадат местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

Син вариант

Видът не се среща в териториалния обхват на ИП (няма данни за намирането му и няма картирани потенциални местообитания), следователно реализацията на ИП (независимо от избора на вариант) е без въздействие (**степен 0**).

1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че видът е рядък (R) и че са известни 5 находища. Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013) относителната численост на вида зоната е 0,29 екземпляра на 1 km маршрут; общата площ на потенциалните местообитания е 2224,31 ha (в т.ч. 0,55 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат главно слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, но местообитанията бяха оценени, като такива с добро качество.

Въздействия:

Син вариант

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се унищожаване на 21,778 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 0,98% от потенциалните местообитания. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Очаква се реализацията на ИП да доведе до трайна фрагментация на местообитанията, североизточно и югозападно от проектирания мост. Въздействието

няма да доведе до промяна ПС на вида, но ще бъде дългосрочно и може да се оцени, като средно (**степен 2**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

- *прекъсване на биокоридори:*

В частта от защитената зона, пресечена от проектираното трасе не могат да се определят биокоридори за вида. Следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- *безпокойство:*

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *смъртност:*

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията на магистралата може да се очаква редовно прегазване на преминаващи екземпляри. Въздействието ще да доведе до промяна на ПС на вида по Критерий 4 „Бъдещи перспективи (заплахи и влияния)“ от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“ и може да се оцени като значително (**степен 3**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

5194 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 2138,01 ha (в т.ч. 3,20 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат главно слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, но местообитанията бяха оценени, като такива с добро качество.

Въздействия:

Син вариант

- *пряко унищожаване на местообитания:*

Очаква се унищожаване на 29,359 ha от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). Изразено в проценти спрямо общата площ на картираните местообитания в зоната, това означава загуба на около 1,37% от потенциалните местообитания. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида, но предвид относително голямата загуба на местообитания (над 1%) може да се оцени, като средно (**степен 2**). Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

- *фрагментация на местообитания:*

Очаква се реализацията на ИП да доведе до трайна фрагментация на местообитанията, североизточно и югозападно от проектирания мост. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида, но ще бъде дългосрочно и може да се оцени, като средно (**степен 2**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

- *прекъсване на биокоридори:*

В частта от защитената зона, пресечена от проектираното трасе не могат да се определят биокоридори за вида. Следователно реализацията на ИП е без въздействие (**степен 0**).

- *безпокойство:*

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (засилено човешко присъствие, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *смъртност:*

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията на магистралата може да се очаква редовно прегазване на преминаващи екземпляри. Въздействието ще да доведе до промяна на ПС на вида по Критерий 4 „Бъдещи перспективи (заплахи и влияния)“ от „благоприятно“ към „неблагоприятно-незадоволително“ и може да се оцени като значително (**степен 3**); необходимо е прилагане на смекчаващи мерки.

➤ **Бозайници (Mammalia)**

1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като много рядък (V). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 15675.00 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида, като част от тях ще бъдат премостени.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 17.275 дка, или 0.110% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на 2 полигона с потенциални местообитания, като единия ще бъде премостен. При другия полигон единия от оставащите фрагменти ще е с площ от около 2.5 дка, което е недостатъчно за заселване на вида. Заедно с пряко унищожената площ, засегнатите потенциални местообитания ще са не повече от 0.15%, което се определя като незначително въздействие.

Прекъсване на биокоридори

По време на строителството се очаква бариерен ефект за евентуалното придвижване на индивиди от двете страни на трасето. По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовото съоръжения ще възстановят свързаността си.

Предвид временния му характер или ограничената площ, въздействието се оценява като незначително.

Безпокойство

В границите на потенциално безпокойство (до 300 м от източника на шума – обхвата на пътя) липсват лалугерови колонии, ето защо безпокойство по време на строителството няма да има. По време на експлоатацията такава също не се очаква. Видът е слабо чувствителен към безпокойство от трафика, лалугерови колонии са установявани покрай пътища (Macdonald & Barrett 1993). Въздействие няма да има.

Смъртност

Регистрираните колонии в зоната са достатъчно отдалечени от трасето по този вариант. Смъртност на индивиди по време на строителството не се очаква. По време на експлоатацията е възможна смъртност на евентуално преминаващи или заселващи се индивиди. Тъй като това ще са еденични екземпляри, въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително.

1352 Европейски вълк (*Canis lupus*)

Оценка на популацията в зоната.

В Стандартният формуляр липсват данни за числеността на популацията в зоната. Видът е отбелязан като представен (P). Според резултатите от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ 2013), в зоната няма местообитания, пригодни за сърцевинна зона. Зоната е подходяща единствено като стъпково местообитание за спорадично преминаване на мигриращи индивиди, като потенциалните местообитания са с обща площ 1628.69 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата на вариант Син попадат потенциални местообитания на вида.

Въздействия:

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 162.824 дка, или 9.997% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Въпреки субоптималния характер на местообитанието, голямата засегната площ определя въздействието като значително. Поради голямата засегната площ, реализируеми смекчаващи мерки са невъзможни.

Фрагментация на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попада един полигон с потенциални местообитания на вида, като се разделя на части. Оставащите незасегнати части ще са с недостатъчна площ, за да могат да се използват от вида. Въздействието се оценява като значително, в комбинация с пряко засегнатата площ. Поради голямата засегната площ, реализируеми смекчаващи мерки са невъзможни.

Прекъсване на биокоридори

В границите на обхвата по този вариант попада един полигон с потенциални местообитания на вида, като се разделя на части. Той изпълнява биокоридорна функция за вида. Въздействието ще е значително, тъй като, теоретично, с елиминирането на тази функция се елиминира и възможността индивиди от вида да преминават през зоната. Въздействието е възможно да се намали с прилагане на мерки (многовидови проходи) за дефрагментация.

Безпокойство

В зоната няма местообитания, пригодни за сърцевинна зона. Извън сърцевинните зони видът е слабо чувствителен към безпокойство от преминаващи автомобили (Lesmerises et al. 2012, Lesmerises et al. 2013, Taylor 2010, Whittington et al. 2005, Zimmermann et al. 2012) – използва за придвижване дори натоварени пътища. Въздействието върху отделните преминаващи индивиди ще е незначително.

Смъртност

По време на строителството смъртност не се очаква, тъй като видът е достатъчно бърз и предпазлив, за да избегне тежката строителна и транспортна техника. По време на експлоатацията, поради слабата чувствителен към безпокойство от преминаващи автомобили, видът е уязвим от сблъсък с МПС (Huber et al. 2001, Lovari et al. 2007). Тъй като се пресичат субоптимални местообитания, вероятността за сблъсък е малка. Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително, и е възможно да се намали с прилагане на мерки.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

► Прилепи (*Chiroptera*)

Съгласно актуализирания стандартен формуляр на ЗЗ (2015), тук се опазват 11 вида прилепи. Характерният карстов ландшафт в значителна част от площта на ЗЗ създава особено добри условия за убежища и потенциални местообитания на пещерообитаващите видове прилепи. Трасето на вариант „син“ е отдалечено на около 3,8 до 5,0 км североизточно от известните пещерни убежища на прилепи в ЗЗ. Тази отдалеченост определя отсъствието или средна степен на пригодност на потенциални местообитания на пещеролюбиви видове в обхвата на пътя. Анализът на състоянието на видовете прилепи в ЗЗ „Търновски височини“ е изготвен въз основа на данни от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", литературни данни и собствени теренни проучвания.

1302 Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D“, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”, без данни за нейната численост. Досега видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 391.9 ха (8.8% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 888 ха (20% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на подковоноса на Мехели в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително“ главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син“:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети

или потенциални убежища. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 13,87 ха от него, или 1,56 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание, но същевременно отчитайки факта, че в ЗЗ не са известни убежища на вида и неговото присъствие тук може да бъде оценено само като случайно, оценяваме това въздействие с **незначителна степен (1)** върху Подковоноса на Мехели. Това незначително въздействие няма да промени настоящото природозащитно състояние на вида.

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,56 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, в непосредствена близост до него, както и в цялата ЗЗ, не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Подковоноса на Мехели по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”, без данни за нейната численост. Видът е известен в зоната с незначителна численост от пещера с единствен екземпляр по време на зимуване и четири екземпляра по време на размножителния период. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 588 ха (13.3% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 412,2 ха (9,3% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на малкия подковонос в ЗЗ е „благоприятно” и по четирите критерия.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- **пряко унищожаване на местообитания:** При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Тоневата пещера, единственото известно находище на вида в ЗЗ, отстои на повече от 3,8 км от проектното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 5,58 ха от него, или 1,35 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ и ще бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър до степен „неблагоприятно-незадоволително”. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано целогодишно присъствие и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **средна (степен 2)**.

- **фрагментация на местообитанията:** В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,35 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ може да предизвика промени в неговите функционални характеристики, а именно намаляване на хранителния потенциал на ЗЗ – **средна степен на въздействие (2)**.

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона,

вариантното решение няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето и в непосредствена близост до него не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Малкия подковонос по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засега площта е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Средна степен (2).

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната за популацията на вида е означено като „С”, а популацията е оценена на 101-250 екземпляра. Характерен обитател на пещерите в Беляковското плато, които обитава през лятото. Наблюдавани са около 30-тина индивида в шест находища. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 360 ха (8,1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 546.1 ха (12.3% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на големия подковонос в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида по време на зимуването.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Тоневата пещера, единственото известно находище на вида в ЗЗ, отстои на повече от 3,8 км от проектното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 5,58 ха от него, или 1,55 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ и ще бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър до степен „неблагоприятно-незадоволително”. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано присъствие и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **средна (степен 2)**.

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на

експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,55 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ може да предизвика промени в неговите функционални характеристики, а именно намаляване на хранителния потенциал на ЗЗ – **средна степен на въздействие (2)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето и в непосредствена близост до него (известните убежища отстоят на разстояние от 3,8 до 5 км в посока изток-югоизток) не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Големия подковонос по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Средна степен (2).

1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната за популацията на вида е означено като „С”, а популацията е оценена на 51-100 екземпляра. Видът е известен от четири пещери в Беляковското плато, като са установени само 10 екземпляра по време на размножителния период. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **1189.5 ха** (26.8% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **271 ха** (6,1% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на големия подковонос в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида по време на зимуването.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Пещерата „Голямата подлисца” е най-близко

разположеното известно убежище и отстои на около 1 км от вариантното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 1,09 ха от него, или едва 0,402 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ, но няма да бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър. Поради трайното отнемане на незначителна площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано присъствие и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваните промени оценяваме с **незначителна степен** на въздействие поради относително малката засегната площ от ловното местообитание (**степен 1**).

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето и в непосредствена близост до него (най-близко разположеното известно убежище отстои на разстояние от около 1 км в посока изток-югоизток) не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Южния подковонос по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: незначителна степен (1).

1306 Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)

Състояние на вида в зоната: В Стандартният формуляр цялостната оценка на ЗЗ за опазване на вида е „D”, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”. Досега видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 398.6 ха (9.0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 2996 ха (67,6% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на средиземноморския подковонос в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син“:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 36,76 ха от него, или 1,226 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание, но същевременно отчитайки факта, че в ЗЗ не са известни убежища на вида и неговото присъствие тук може да бъде оценено само като случайно, оценяваме това въздействие с **незначителна степен (1)** върху Средиземноморския подковонос. Това незначително въздействие няма да промени настоящото природозащитно състояние на вида.

- *фрагментация на местообитанията:* В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,226 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство:* Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, в непосредствена близост до него, както и в цялата ЗЗ, не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Средиземноморския подковонос по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност:* Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с

незначително въздействие (степен 1) и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1).

1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) цялостната оценка на ЗЗ за опазване на вида е „D” с прогнозирана численост между 11 и 50 екземпляра. Досега видът не е регистриран в зоната. В зоната не са установени места за струпване на вида. Площта на потенциалните местообитания е оценена на 933ха (21.06% от площта на защитената зона). Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на 266.5ха (6.0% от площта на защитената зона). Свързаността на местообитанията с високо качество в зоната е оценена на добра. В зоната е налице много ниска степен на фрагментиране на местообитанията с високо качество. Средно за зоната са установени 2 дървета във фаза на старост на 1 ха, което е под референтната стойност от пет дървета на хектар. Общата оценка на природозащитното състояние на широкоухия прилеп в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- **пряко унищожаване на местообитания:** Проектното трасе преминава през хълмист терен с вторични и производни горски съобщества. Присъстват мозаечно разпределени степни и храстови съобщества, което определя по-голямата част от територията като непригодно местообитание за широкоухия прилеп или като такова със средна степен на пригодност, но с голяма степен на естествена фрагментация и ниска степен на свързаност с местообитанията с високо качество. Тъй като се очква да бъдат засегнати едва 1,09 ха от местообитание със средна степен на пригодност, а местообитанията с високо качество остават незасегнати, оценяваме въздействието с **незначителна степен (степен 1).**

- **фрагментация на местообитанията:** Не се засягат местообитания с високо качество. Засегнатата територия е с висока степен на естествена фрагментация и в по-голямата си част непригодна за вида. **Без въздействие (степен 0).**

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0).**

- **безпокойство:** Не се очква. Не се засягат убежища на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- **смъртност:** Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очкват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1310 Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания Стандартен формуляр (2015), популацията на вида е оценена на 251-500 индивида, значението на зоната е означено с категорията „С”. Установен е в общо 3 подземни естествени убежища – пещери в Беляковското плато и в югоизточната част на зоната с общо над 400 размножаващи се индивида. Отсъстват данни за зимуването. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 690.7 ха (16.6% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 538 ха (12,1% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на дългокрилия прилеп в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида през зимния период.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- **пряко унищожаване на местообитания:** При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Пещерата „Голямата подлисца” и „Царската пещера” са най-близко разположените известни убежища, отстоящи на около 1 км от вариантното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 5,47 ха от него, или 1,016 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ, като се очаква да бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър до степен „неблагоприятно-незадоволително”. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано присъствие на многобройни пещерни колонии и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **средна (степен 2)**.

- **фрагментация на местообитанията:** В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,016 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне

на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение заема площ със средна степен на свързаност на местообитанията, няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, в непосредствена близост до него (най-близко разположените са на разстояние около 1 км), не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Дългокрилия прилеп по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като същевременно е част и от индивидуалните територии на известните пещерни колонии. Възможна е смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Този фактор може да бъде оценен със **средна степен (2).**

Обобщена оценка на въздействието: Средна степен (2). Очаква се общата оценка на природозащитното състояние на дългокрилия прилеп в ЗЗ да се запази като „неблагоприятно-незадоволително”.

1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната за популацията на вида е означено като „С” с прогнозирана численост на популацията между 101 и 250 екземпляра. В зоната е регистриран в пещерно убежище в скалния масив на десния бряг над река Янтра и в пещери в Беляковското плато с обща численост около 20 индивида през летния размножителен период. Не са известни данни за зимуването. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 802.2 ха (18.1% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 3693 ха (83,3% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на остроухия нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида през зимния период.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. „Царската пещера” е най-близко разположеното известно убежище, отстоящо на около 1 км от вариантното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 41,07 ха от него, или 1,112 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ, като се очаква да бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър до степен „неблагоприятно-незадоволително”. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано присъствие на многобройни пещерни колонии и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **средна (степен 2).**

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното

местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегната площ от 1,112 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното трасе няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, в непосредствена близост до него (най-близко разположените са на разстояние около 1 км), не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Остроухия нощник по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като същевременно е част и от индивидуалните територии на известните пещерни колонии. Възможна е смъртност на ловувачи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Този фактор може да бъде оценен със **средна степен (2)**.

Обобщена оценка на въздействието: Средна степен (2). Очаква се общата оценка на природозащитното състояние на остроухия нощник в ЗЗ да се запази като „неблагоприятно-незадоволително”.

1316 Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, а популацията е означена като присъстваща („P”) без конкретни данни за нейната численост. Видът е регистриран в едва две пещерни убежища с незначителна численост: два индивида през периода на зимуване и шест през летния период. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 538 ха (12,1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 353.2 ха (8% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на дългопръстия нощник в ЗЗ е „благоприятно”.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни

проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Пещерата „Голямата подлисца” е най-близко разположеното известно убежище, отстоящо на около 1 км от вариантното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 5,47 ха от него, или 1,016 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ, като се очаква да бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър до степен „неблагоприятно-незадоволително”. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано присъствие на многобройни пещерни колонии и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **средна (степен 2)**.

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,016 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното трасе няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, в непосредствена близост до него (най-близко разположеното е на разстояние около 1 км), не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Дългопръстия нощник по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като същевременно е част и от индивидуалните територии на известната популация. Възможна е смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Този фактор може да бъде оценен със **средна степен (2)**.

Обобщена оценка на въздействието: Средна степен (2). Очаква се общата оценка на природозащитното състояние на остроухия нощник в ЗЗ да се промени от „благоприятно” на „неблагоприятно-незадоволително”.

1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, а популацията е означена като присъстваща („P”) без конкретни данни за нейната численост. Досега видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 279.8 ха (6.3 % от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-подходящите ловни местообитания е оценена на 2313 ха (52,2 % от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на трицветния нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- **пряко унищожаване на местообитания:** При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 27,05 ха от него, или 1,169 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание, но същевременно отчитайки факта, че в ЗЗ не са известни убежища на вида и неговото присъствие тук може да бъде оценено само като случайно, оценяваме това въздействие с **незначителна степен (1)** върху Трицветния нощник. Това незначително въздействие няма да промени настоящото природозащитно състояние на вида.

- **фрагментация на местообитанията:** В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от 1,169 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона,

вариантното трасе няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, както и в цялата ЗЗ, не се очаква вариантното решение да причини безпокойство на Трицветния нощник по време на строителството и експлоатацията. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Възможна е инцидентна смъртност на ловуващи или случайно преминаващи индивиди, което определя **незначителната степен** на въздействие на този фактор **(степен 1).**

Обобщена оценка на въздействието: Незначителна степен (1). Запазва се настоящото „неблагоприятно-незадоволително” природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1324 Голям нощник (*Myotis myotis*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „С”, а числеността на популацията е оценена на 101 – 250 индивида. Регистрирани са общо четири летни находища в пещери с 49 индивида. Отсъстват данни за зимуването. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 458.2 ха (10.3% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 3693 ха (83,3% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на остроухия нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида през зимния период.

Оценка на въздействието:

Вариант „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Пещерата „Голямата подлиса” и „Царската пещера” са най-близко разположените известни убежища, отстоящи на около 1 км от вариантното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 41,07 ха от него, или 1,112 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. С посочения по-горе процент ще бъде намалена трайно референтната стойност на ловното местообитание в ЗЗ, като се очаква да бъде променено благоприятното природозащитно състояние на този параметър до степен „неблагоприятно-незадоволително”. Поради трайното отнемане на площ от потенциално ловно местообитание на вид с доказано присъствие и активност в ЗЗ, оценяваме степента на въздействие като **средна (степен 2).**

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена изцяло растителността в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на

функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегната площ от 1,112 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ ще предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Не се засягат ландшафтни елементи, които биха могли да играят ролята на локални или миграционни биокоридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно трасе няма да предизвика бариерен ефект и не прекъсва биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*:

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначителна степен (1). Запазва се настоящото „неблагоприятно-незадоволително” природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

• **BG0000282 ЗЗ „Дряновска река“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна**

В границите на защитената зона варианти Червен и Син съвпадат напълно, ето защо въздействията върху зоната от тези варианти са разгледани заедно.

⇒ **Типове природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ**

В ЗЗ „Дряновска река“, в обхвата на магистралата частично се засяга 1 природно местообитание от интерес за европейската общност – 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Съгласно Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) и данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013, площта на местообитанието в защитена зона „Дряновска река” 110.4 дка.

В учасъците, заети от местообитание 91E0* в обхвата на ИП са установени следните видове растения:

Вид – латинско име	Българско име
<i>Salix alba</i>	Бяла върба
<i>S. fragilis</i>	Трошлива върба
<i>Ulmus minor</i>	Бряст
<i>Populus nigra</i>	Черна топола
<i>Prunus cerasifera</i>	Джанка
<i>Amorpha fruticosa</i>	Черна акация
<i>Sambucus nigra</i>	Черен бъз

Вид – латинско име	Българско име
<i>Clematis vitalba</i>	Повет
<i>Mentha longifolia</i>	Дълголистна мента
<i>Ligustrum vulgare</i>	Кукувиче грозде
<i>C. sanguineus</i>	Червен дрян
<i>Rubus caesius</i>	Къпина
<i>Sambucus ebulus L.</i>	Тревист бъз

Въздействия:

Червен/Син вариант

- Пряко унищожаване в мястото на изграждане

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) и данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013 общата площ от местообитание 91E0*, която ще се засегне при реализация на **двамата варианта** на ИП е 1,09 дка, представляващо 0.987% от площта на местообитанието в зоната. Въздействието в този случай се определя като **незначително** т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природното местообитание в границата на защитената зона.

- *Фрагментация* – реализирането на ИП няма да доведе до фрагментация на посоченото местообитание.

Комбиниран вариант

- Пряко унищожаване в мястото на изграждане

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) и данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013 общата площ от местообитание 91E0*, която ще се засегне при реализация на **комбиниран вариант** на ИП е 1,15 дка, представляващо 1.042% от площта на местообитанието в зоната. Въздействието в този случай се определя като **средно** т.е. необходимо е прилагането на мерки за ограничаване на въздействието до степен I.

- *Фрагментация* – реализирането на ИП ще доведе до частична фрагментация на посоченото местообитание.

⇒ Растителни видове, предмет на опазване в ЗЗ

В ЗЗ „Дряновска река“, в обхвата на магистралата не са установени растителни видове от Директивата за хабитатите.

⇒ Животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

➤ Безгръбначни (*Invertebrata*)

4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като много рядък (V). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 213.10 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни

проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.841 дка, или 0.395% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер и ниската скорост на разселване на вида, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Смъртност на индивиди е възможна по време на строителни дейности, но вероятността за това е малка, предвид ниската численост на вида в зоната и ограничения обхват на строителни дейности в границите на потенциални местообитания на вида. Дори да се наблюдава смъртност, това ще бъдат едични екземпляри. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.908 дка, или 0.426% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер и ниската скорост на разселване на вида, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Смъртност на индивиди е възможна по време на строителни дейности, но вероятността за това е малка, предвид ниската численост на вида в зоната и ограничения обхват на строителни дейности в границите на потенциални

местообитания на вида. Дори да се наблюдава смъртност, това ще бъдат едични екземпляри. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*)

Оценка на популацията в зоната.

Според стандартния формуляр популацията на вида в зоната е 42800 индивида. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 2 находища, със средно обилие 0.08 екз./м². Площта на потенциалните му местообитания е 535.00 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.823 дка, или 0.154% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер и ниската скорост на разселване на вида, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Смъртност на индивиди е възможна по време на строителни дейности. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително, предвид високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.888 дка, или 0.166% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер и ниската скорост на разселване на вида, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Смъртност на индивиди е възможна по време на строителни дейности. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително, предвид високата ѝ численост.

1093 Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

➤ Риби (*Pisces*)

1122 Малка кротушка (*Gobio uranoscopus*)

Среща се само в дунавските притоци. Първоначално е видът е намерен в р. Искър, в близост до София, а по-късно е установен и в други реки. През последните 20 години е установен само в р. Вит и р. Палакария (басейна на р. Искър), както и в р. Скът, р. Лом и в басейна на р. Янтра. Среща се само в горните течения на постоянни реки с пясъчно и чакълесто дъно и бързи, студени води. Типичен реофилен вид. Храни се с бентосни безгръбначни животни и диатомови водорасли. Продължителността на

живота е до 6 години. Размножаването се извършва в плитки участъци с бързо течение, като не е известна възрастта, на която индивидите съзряват полово (Зингстра и кол. 2009).

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 90.40 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.166 дка, или 0.184% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът не е регистриран в зоната. При условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.182 дка, или 0.201% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът не е регистриран в зоната. При условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

2511 Балканска кротушка (*Gobio kessleri*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 26.70 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.166 дка, или 0.622% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът не е регистриран в зоната. При условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.182 дка, или 0.682% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът не е регистриран в зоната. При условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като обикновен (С). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 3 находища в зоната, със средно обилие 1100 екз./ха. Площта на потенциалните му местообитания е 86.00 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.154 дка, или 0.179% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът е регистриран в зоната, но при условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.167 дка, или 0.194% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът е регистриран в зоната, но при условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 2 находища в зоната, със средно обилие 1100 екз./ха. Площта на потенциалните му местообитания е 96.44 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.161 дка, или 0.167% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът е регистриран в зоната, но при условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.176 дка, или 0.182% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът е регистриран в зоната, но при условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

1146 Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като обикновен (С). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ

2013), видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 94.15 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.154 дка, или 0.164% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът не е регистриран в зоната. При условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.167 дка, или 0.177% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът не е регистриран в зоната. При условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е отбелязан като обикновен (С). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в 4 находища в зоната, със средно обилие 18100 екз./ха. Площта на потенциалните му местообитания е 215.39 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска, която ще бъде премостена.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 0.695 дка, или 0.323% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Барьерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът е регистриран в зоната, но при условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 0.750 дка, или 0.348% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е още по-малка – само от колоните на мостовото съоръжение.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временно влошаване на качеството на потенциални местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Фрагментация на практика няма да има.

Прекъсване на биокоридори

Бариерен ефект може да възникне по време на строителството, но предвид временния му характер, въздействието ще е незначително, дори да се прояви.

Безпокойство

Видът е с примитивна нервна система и е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има.

Смъртност

Видът е регистриран в зоната, но при условие, че при строителството не се допуска замърсяване (повишаване на турбидността) на речното течение извън строителната площадка, смъртност на индивиди от вида е малко вероятна. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително.

▼ **Земноводни (Amphibia)**

1171 Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (P). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; общата площ на потенциалните местообитания е 105,03 ha (в т.ч. 0,05 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат само слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

При всеки от проектираните варианти магистралата пресича защитената зона в едно и също място чрез дълъг мост без да има наземно трасе. Следователно разлика между въздействията на отделните варианти върху вида няма.

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се временно увреждане (при строежа на моста) на 0,182 ha (0,17%) от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). След приключване на строителните работи местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието ще бъде временно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Доколкото проектираното трасе пресича зоната чрез мост, фрагментация на местообитанията може да се очаква само по време на строителството, след което връзката вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- прекъсване на биокоридори:

Дряновска р. представлява регионален биокоридор за вида, който ще бъде прекъснат по време на строителството, но след това вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- безпокойство:

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- смъртност:

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква смъртност, тъй като трасето не е наземно. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; общата площ на потенциалните местообитания е 110,02 ha (в т.ч. 13,17 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат пригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

При всеки от проектираните варианти магистралата пресича защитената зона в едно и също място чрез дълъг мост без да има наземно трасе. Следователно разлика между въздействията на отделните варианти върху вида няма.

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се временно увреждане (при строежа на моста) на 0,182 ha (0,17%) от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). След приключване на строителните работи местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието ще бъде временно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Доколкото проектираното трасе пресича зоната чрез мост, фрагментация на местообитанията може да се очаква само по време на строителството, след което връзката вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде

краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *прекъсване на биокоридори:*

Дряновска р. може да се определи като регионален биокоридор за вида, който ще бъде прекъснат по време на строителството, но след това вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *безпокойство:*

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *смъртност:*

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква смъртност, тъй като трасето не е наземно. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

➤ **Влечуги (Reptilia)**

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че видът е много рядък (V) и че е известно 1 находище. Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) относителната численост на вида зоната е 0,13 екземпляра на 1 km маршрут; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 117,91 ha (в т.ч. 0,52 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат пригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с добро качество.

Въздействия:

При всеки от проектираните варианти магистралата пресича защитената зона в едно и също място чрез дълъг мост без да има наземно трасе. Следователно разлика между въздействията на отделните варианти върху вида няма.

- *пряко унищожаване на местообитания:*

Очаква се временно увреждане (при строежа на моста) на 0,182 ha (0,15%) от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). След приключване на строителните работи местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието ще бъде временно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *фрагментация на местообитания:*

Доколкото проектираното трасе пресича зоната чрез мост, фрагментация на местообитанията може да се очаква само по време на строителството, след което връзката вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *прекъсване на биокоридори:*

Дряновска р. представлява регионален биокоридор за вида, който ще бъде прекъснат по време на строителството, но след това вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *безпокойство:*

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- *смъртност:*

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква смъртност, тъй като трасето не е наземно. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 1,08 ha (оптимални местообитания няма); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП не попадат местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като непригодни.

Въздействия:

Видът не се среща в териториалния обхват на ИП (няма данни за намирането му и няма картирани потенциални местообитания), следователно реализацията на ИП (независимо от избора на вариант) е без въздействие (**степен 0**).

1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). Според проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното

състояние на природни местообитания и видове - фаза Г", МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; общата площ на потенциалните местообитания е 111,61 ha (оптимални местообитания няма); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г", МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат само слабопригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с ниско качество.

Въздействия:

При всеки от проектираните варианти магистралата пресича защитената зона в едно и също място чрез дълъг мост без да има наземно трасе. Следователно разлика между въздействията на отделните варианти върху вида няма.

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се временно увреждане (при строежа на моста) на 0,182 ha (0,16%) от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). След приключване на стрителните работи местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието ще бъде временно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Доколкото проектираното трасе пресича зоната чрез мост, фрагментация на местообитанията може да се очаква само по време на строителството, след което връзката вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- прекъсване на биокоридори:

Поречието на Дряновска р. може да се определи като регионален биокоридор за вида, който ще бъде прекъснат по време на строителството, но след това вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- безпокойство:

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- смъртност:

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква смъртност, тъй като трасето не е наземно. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

5194 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (P). Според

проучванията през 2011-2012 г. (проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ 2013) видът не е установен в зоната; изчислената обща площ на потенциалните местообитания е 111,92 ha (в т.ч. 23,22 ha оптимални местообитания); природозащитното състояние (ПС) е „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение. Според картата на потенциалните местообитания (към специфичния доклад по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, МОСВ, 2013 г.) в териториалният обхват на ИП попадат пригодни местообитания на вида. По време на нашите проучвания видът не беше установен, а местообитанията бяха оценени, като такива с добро качество.

Въздействия:

При всеки от проектираните варианти магистралата пресича защитената зона в едно и също място чрез дълъг мост без да има наземно трасе. Следователно разлика между въздействията на отделните варианти върху вида няма.

- пряко унищожаване на местообитания:

Очаква се временно увреждане (при строежа на моста) на 0,182 ha (0,16%) от картираните потенциални местообитания на вида (оптимални местообитания не се засягат). След приключване на стрителните работи местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието ще бъде временно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- фрагментация на местообитания:

Доколкото проектираното трасе пресича зоната чрез мост, фрагментация на местообитанията може да се очаква само по време на строителството, след което връзката вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- прекъсване на биокоридори:

Поречието на Дряновска р. може да се определи като регионален биокоридор за вида, който ще бъде прекъснат по време на строителството, но след това вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- безпокойство:

Вероятно видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (засилено човешко присъствие, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

- смъртност:

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква смъртност, тъй като трасето не е наземно. Въздействието ще бъде краткосрочно, няма да доведе до промяна на ПС на вида и може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

▼Бозайници (Mammalia)

1352 Европейски вълк (*Canis lupus*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната.

Според стандартния формуляр популацията на вида в зоната е 4 индивида. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), видът е регистриран в едно находище в зоната. Площта на потенциалните му местообитания е 1203.30 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта попадат потенциални местообитания на вида – р. Дряновска и прилежащите ѝ брегове, които ще бъдат премостени.

Въздействия:

Червен и Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по тези варианти попадат 1.708 дка, или 0.142% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е много по-малка – местообитанията под мостовите съоръжения ще се възстановят.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на един полигон с потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (водни басейни с прилежащите им брегове). По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовите съоръжения ще възстановят свързаността си. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

По време на строителството се очаква бариерен ефект за евентуалното придвижване на индивиди от двете страни на трасето. По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовите съоръжения ще възстановят свързаността си. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително.

Безпокойство

Видът е средно чувствителен към безпокойство (при теренните проучвания по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" е регистриран в непосредствена близост до първокласен път в района на Кресненското дефиле; МОСВ 2013). Възможно безпокойство може да възникне единствено по време на строителството. По време на експлоатацията не се очаква безпокойство, тъй като индивидите, обитаващи района, бързо ще се приспособят.

Смъртност

Видът е достатъчно предпазлив, а строителната техника като цяло достатъчно бавна, за да се очаква смъртност на индивиди по време на строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква. Причината за това е, че поради големината на

мостовото съоръжение, устоите на моста, където индивиди от вида биха могли да излязат на пътното платно, остават извън потенциалните местообитания на вида.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на обхвата по този вариант попадат 1.817 дка, или 0.151% от потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ въздействието ще е незначително. С приключване на строителството засегнатата площ ще е много по-малка – местообитанията под мостовото съоръжение ще се възстановят.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството се очаква фрагментация на един полигон с потенциални местообитания. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида (водни басейни с прилежащите им брегове). По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовото съоръжение ще възстановят свързаността си. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително.

Прекъсване на биокоридори

По време на строителството се очаква бариерен ефект за евентуалното придвижване на индивиди от двете страни на трасето. По време на експлоатацията засегнатите площи под мостовото съоръжение ще възстановят свързаността си. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително.

Безпокойство

Видът е средно чувствителен към безпокойство (при теренните проучвания по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" е регистриран в непосредствена близост до първокласен път в района на Кресненското дефиле; МОСВ 2013). Възможно безпокойство може да възникне единствено по време на строителството. По време на експлоатацията не се очаква безпокойство, тъй като индивидите, обитаващи района, бързо ще се приспособят.

Смъртност

Видът е достатъчно предпазлив, а строителната техника като цяло достатъчно бавна, за да се очаква смъртност на индивиди по време на строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква. Причината за това е, че поради големината на мостовото съоръжение, устоите на моста, където индивиди от вида биха могли да излязат на пътното платно, остават извън потенциалните местообитания на вида.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания, в обхвата и на трите варианта липсват потенциални местообитания на вида. Въздействия върху вида няма да има и по трите варианта.

➔ Прилепи (*Chiroptera*)

Съгласно актуализирания стандартен формуляр на ЗЗ, тук се опазват десет вида прилепи. Зоната е с ниска степен на значение за прилепите, тъй като тук отсъстват благоприятни условия за убежища на целевите пещерообитаващи видове, а дърветата във фаза на старост са недостатъчни за формиране на устойчиви популации на горските прилепи. Анализът на състоянието на видовете прилепи в ЗЗ „Дряновска река“ е изготвен въз основа на данни от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", литературни данни, непубликувана авторска база данни и собствени теренни проучвания.

1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като числеността на популацията на вида е оценена на 6 – 10 екземпляра. Видът е регистриран в ЗЗ с много малка численост в две близкоразположени убежища (изоставен хотел и къща в землището на с. Соколово) съответно със седем зимуващи индивиди и един индивид през размножителния период. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 13.5 ха (8.5% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 123,6 ха (77,6% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на малкия подковонос в ЗЗ е „благоприятно”.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- **пряко унищожаване на местообитания:** При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Най-близко разположените известни такива са на разстояние около 4,5 км югоизточно в с. Соколово. Видът е привързан към карстови подземни убежища, каквито отсъстват в засегнатата площ. Отсъстват и каквито и да било изкуствени съоръжения, които биха предоставили убежище на малкия подковонос. Територията може да бъде определена като част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,17 ха от него, или едва 0,138 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- **фрагментация на местообитанията:** В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена крайбрежна растителност в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Дряновска) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегната площ от едва 0,138 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ може да предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очаква. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение е със слаба степен на свързаност с благоприятните потенциални местообитания и не се очаква да предизвика

барьерен ефект и да доведе до прекъсване биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, както и в съседни територии на този привързан почти изцяло към карстови райони вид, въздействие не се очаква (**степен 0**).

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

**Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1).
Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.**

Вариант „Комбиниран“: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен“ и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място. Разликите касаят само засегнатата площ на потенциално ловно местообитание в зависимост от обхвата на съответния вариант, но те са незначителни и не по-големи от 0,0109 ха.

- *пряко унищожаване на местообитания*: Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,18 ха от него, или едва 0,146 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Дряновска) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика барьерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида - **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

**Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1).
Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.**

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D“, като числеността на популацията на вида е оценена на 11 – 50 екземпляра. Регистриран е в изоставени сгради край селата Соколово и Ганчовец (общо три находища), съответно с два зимуващи индивида и 32 в лятно размножително убежище. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **12.8 ха** (8.0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **66 ха** (41,4% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на големия подковонос в ЗЗ е „благоприятно“.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не е част от потенциално или ловно местообитание на вида. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение заема площ със слаба свързаност с благоприятните потенциални местообитания на вида. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство:* Не се очаква, тъй като в обсега на трасето, както и в цялата ЗЗ не са известни убежища на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност:* Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя не попада в потенциално или ловно местообитание. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор на практика е без значение за популацията на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място.

- *пряко унищожаване на местообитания:* Не се засягат площи от потенциално или ловно местообитание на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1305 Южен подкованос (*Rhinolophus euryale*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”, без данни за нейната численост. Досега южният подкованос не е регистриран в ЗЗ. Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 60 ха (37,6% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 0.1 ха (0.1% от площта на защитената

зона). Общата оценка на природозащитното състояние на южния подковонос в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- **пряко унищожаване на местообитания:** При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не е част от потенциално или ловно местообитание на вида. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- **фрагментация на местообитанията:** Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очаква. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение заема площ със слаба свързаност с благоприятните потенциални местообитания на вида. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. **Без въздействие (степен 0).**

- **безпокойство:** Не се очаква, тъй като в обсега на трасето, както и в цялата ЗЗ не са известни убежища на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- **смъртност:** Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя не попада в потенциално или ловно местообитание. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор на практика е без значение за популацията на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син” поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място.

- **пряко унищожаване на местообитания:** Не се засягат площи от потенциално или ловно местообитание на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- **фрагментация на местообитанията:** Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- **прекъсване на биокоридори:** Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- **безпокойство:** Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- **смъртност:** Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1306 Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като отсъстват данни за популацията на вида. Досега средиземноморският подковонос не е регистриран в ЗЗ. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 3.3 ха (2.1% от площта на защитената

зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 70 ха (44,1% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на средиземноморския подковонос в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не е част от потенциално или ловно местообитание на вида. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение заема площ със слаба свързаност с благоприятните потенциални местообитания на вида. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство:* Не се очаква, тъй като в обсега на трасето, както и в цялата ЗЗ не са известни убежища на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност:* Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя не попада в потенциално или ловно местообитание. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор на практика е без значение за популацията на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място.

- *пряко унищожаване на местообитания:* Не се засягат площи от потенциално или ловно местообитание на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като числеността на популацията е оценена

на 1 до 5 екземпляра. Досега широкоухият прилеп не е регистриран в ЗЗ. В зоната не са установени места за струпване на вида. Площта на потенциалните местообитания е оценена на 57 ха (35.74% от площта на защитената зона). Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на 4.4 ха (2.7% от площта на защитената зона). В зоната е налице висока степен на фрагментиране на местообитанията с високо качество. Средно за зоната са установени едва три дървета във фаза на старост на 1 ха, които потенциално биха могли да предоставят условия за убежища. Общата оценка на природозащитното състояние на широкоухия прилеп в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради високата степен на фрагментираност на местообитанията, малкия брой дървета във фаза на старост и отсъствието на информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето е част от потенциално местообитание с ниска пригодност и отсъствие на свързаност с местообитанията с високо качество. Засегнатата площ може да бъде определена като потенциално ловно местообитание на вида. Горската растителност в мястото на пресичане на ЗЗ е с ширина само няколко десетки метра. Дърветата във фаза на старост са единични, а засегнатата територия е с недостатъчна площ за да поддържа устойчива популация на вида (фигура № 5.1-9). По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Фигура № 5.1-9. Характер на крайбрежната горска растителност в мястото на пресичане ЗЗ от вариантите решения.

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания

и видове - фаза I" (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение няма да засегне локални или миграционни коридори. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Не се очаква, тъй като в обсега на трасето, както и в цялата ЗЗ не са известни убежища на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя не попада в потенциално или ловно местообитание. Отчитайки факта, че в близост до трасето, а и в цялата ЗЗ не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор на практика е без значение за популацията на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран“: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен“ и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място. Разликите касаят само засегнатата площ на потенциално ловно местообитание в зависимост от обхвата на съответния вариант, но те са незначителни и не по-големи от 0,01 ха.

- *пряко унищожаване на местообитания*: Не се засягат площи от потенциално или ловно местообитание на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1310 Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D“, като популацията на вида е означена като присъстваща „P“, без данни за нейната численост. Досега дългокрилият прилеп не е регистриран в зоната. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1.9 ха (1.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 157 ха (98,6% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на дългокрилия прилеп в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително“ главно поради отсъствието на информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен“ и „Син“:

- *пряко унищожаване на местообитания*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Видът е привързан към карстови подземни убежища, каквито отсъстват в засегнатата площ. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,17 ха от него, или едва 0,108 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително

унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена крайбрежна растителност в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Дряновска) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегната площ от едва 0,108 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ може да предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантното решение е със слаба степен на свързаност с благоприятните потенциални местообитания и не се очаква да предизвика бариерен ефект и да доведе до прекъсване биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, както и в съседни територии на този привързан почти изцяло към карстови райони вид, въздействие не се очаква (**степен 0**).

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син” поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място. Разликите касаят само засегнатата площ на потенциално ловно местообитание в зависимост от обхвата на съответния вариант, но те са незначителни и не по-големи от 0,0109 ха.

- *пряко унищожаване на местообитания*: Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 1,083 ха от него, или едва 0,140 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното

отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Дряновска) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида - **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

**Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1).
Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.**

1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”, без данни за нейната численост. Досега остроухият нощник не е регистриран в зоната. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 22.6 ха (14.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 80 ха (50,1% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на остроухия нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитанията*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не е част от потенциално или ловно местообитание на вида. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. **Без въздействие (степен 0)**.

- *фрагментация на местообитанията*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение заема площ със слаба свързаност с благоприятните потенциални местообитания на вида. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Не се очаква, тъй като в обсега на трасето, както и в цялата ЗЗ не са известни убежища на вида. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя не попада в потенциално или ловно местообитание. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата

площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор на практика е без значение за популацията на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран“: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен“ и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място.

- *пряко унищожаване на местообитания:* Не се засягат площи от потенциално или ловно местообитание на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1316 Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D“, като числеността на популацията е оценена на 11 до 50 екземпляра. Реално видът е регистриран с много ниска численост – едва два екземпляра в две отделни находища (мостови конструкции над реката). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 22.8 ха (14.3% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 157 ха (98,6% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на дългопръстия нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително“ главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен“ и „Син“:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Видът е привързан към карстови подземни убежища, каквито отсъстват в засегнатата площ. Двете известни находища се намират на значително разстояние съответно 10 км и 19,5 км югозападно от проектното трасе. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,170 ха от него, или едва 0,108 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1).**

- *фрагментация на местообитанията:* В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена крайбрежна растителност в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Дряновска) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да

предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатация. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегната площ от едва 0,108 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ може да предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение е със слаба степен на свързаност с благоприятните потенциални местообитания и не се очаква да предизвика бариерен ефект и да доведе до прекъсване биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, както и в съседни територии на този привързан почти изцяло към карстови райони вид, въздействие не се очаква **(степен 0)**.

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място. Разликите касаят само засегнатата площ на потенциално ловно местообитание в зависимост от обхвата на съответния вариант, но те са незначителни и не по-големи от 0,01 ха.

- *пряко унищожаване на местообитания*: Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,1817 ха от него, или едва 0,114 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Росица) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида - **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”, без данни за нейната численост. Досега видът не е регистриран в зоната, като по наша оценка отсъстват и условия за убежища. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 10 ха (6.3 % от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-подходящите ловни местообитания е оценена на 62 ха (38,9 % от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на трицветния нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитания:* При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не е част от потенциално или ловно местообитание на вида. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията:* Не се очаква. **Без въздействие (степен 0).**

- *прекъсване на биокоридори:* Не се очаква. Съгласно резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение заема площ със слаба свързаност с благоприятните потенциални местообитания на вида. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство:* Не се очаква, тъй като в обсега на трасето, както и в цялата ЗЗ не са известни убежища на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *смъртност:* Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя не попада в потенциално или ловно местообитание. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор на практика е без значение за популацията на вида. **Без въздействие (степен 0).**

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син“ поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място.

- *пряко унищожаване на местообитания:* Не се засягат площи от потенциално или ловно местообитание на вида. **Без въздействие (степен 0).**

- *фрагментация на местообитанията*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

Обобщена оценка на въздействието: Без въздействие (степен 0). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

1324 Голям нощник (*Myotis myotis*)

Състояние на вида в зоната: В актуализирания стандартен формуляр (2015) значението на зоната е в категорията „D”, като популацията на вида е означена като присъстваща “P”, без данни за нейната численост. Досега видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 5.0 ха (3.1% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 80 ха (50,1% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на големия нощник в ЗЗ е „неблагоприятно-незадоволително” главно поради отсъствието на достатъчно информация за вида.

Оценка на въздействието:

Вариант „Червен” и „Син”:

- *пряко унищожаване на местообитанията*: При анализ на резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ 2013), както и при проведените собствени теренни проучвания, установихме, че проектният обхват на трасето не засяга ефективно заети или потенциални убежища. Видът е привързан към карстови подземни убежища, каквито отсъстват в засегнатата площ. Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,039 ха от него, или едва 0,0487 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: В резултат на строителните дейности ще бъде унищожена крайбрежна растителност в обхвата на трасето, което ще доведе до съответното пропорционално намаляване на насекомното обилие в ловното местообитание. По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Дряновска) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида. Не се очаква допълнителна площна фрагментация по време на експлоатацията. Очакваният интензивен автомобилен транспорт ще доведе до повишаване на нивата на замърсяване на въздуха, което е допълнителен фактор за намаляване на насекомното обилие и засилване на функционалния фрагментиращ ефект в засегнатата ловна територия на вида, проявяващ се и по време на строителството. Засегнатата площ от едва 0,0487 % от общата площ на ловното местообитание в ЗЗ може да предизвика незначителни промени в неговите функционални характеристики – **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. Отчитайки обичайната височина на полет на прилепите, трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика временен или траен бариерен ефект, респективно прекъсване на миграционни биокоридори. Съгласно

резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” (МОСВ 2013) и картата на бариерите и коридорите в границата на защитената зона, вариантно решение е със слаба степен на свързаност с благоприятните потенциални местообитания и не се очаква да предизвика бариерен ефект и да доведе до прекъсване биокоридори, поради което не се очаква въздействие в този аспект. **Без въздействие (степен 0).**

- *безпокойство*: Поради отсъствие на убежища в обхвата на трасето, както и в съседни територии на този привързан почти изцяло към карстови райони вид, въздействие не се очаква (**степен 0**).

- *смъртност*: Строителните дейности са без преки въздействия върху индивиди. Трасето на пътя попада в потенциално ловно местообитание, като е възможна инцидентна смъртност на ловуващи индивиди в резултат от сблъсък с движещите се МПС. Отчитайки факта, че в близост до трасето не са установени убежища на вида, както и това, че засегнатата площ е далеч от индивидуалните ловни територии на известни популации в България, считаме, че този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

Вариант „Комбиниран”: Характерът на въздействие е сходен с този при вариант „червен” и „син” поради това, че и трите вариантни решения пресичат ЗЗ в едно и също място, и засягат една и съща площ от потенциално ловно местообитание – едва 0,39 ха.

- *пряко унищожаване на местообитания*: Територията е част от потенциално ловно местообитание, като строителните дейности ще засегнат 0,039 ха от него, или едва 0,0487 % от общата му площ в ЗЗ. По време на експлоатацията не се очаква допълнително унищожаване на площи от местообитания на вида. Поради трайното отнемане на тази площ от потенциално ловно местообитание, оценяваме степента на въздействие като **незначителна (степен 1)**.

- *фрагментация на местообитанията*: По отношение на фрагментацията на местообитания следва да се отбележи, че пътното трасе с всички негови съоръжения (в т.ч. и мостовото съоръжение над река Росица) не представлява непреодолима пречка при полета на индивидите и не може да предизвика бариерен ефект между двете страни на трасето и по поречието на реката. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популацията на вида - **незначителна степен на въздействие (1)**.

- *прекъсване на биокоридори*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *безпокойство*: Не се очаква. **Без въздействие (степен 0)**.

- *смъртност*: Този фактор може да бъде оценен с **незначително въздействие (степен 1)** и с възможност само за случайно (инцидентно) проявление.

Обобщена оценка на въздействието: Незначително въздействие (степен 1). Не се очакват промени в настоящото природозащитно състояние на вида в ЗЗ.

- **BG0002025 ЗЗ „Ломовете“ за опазване на дивите птиците;**

По време на теренни проучвания в района на ИП са установени 61 вида птици (Таблица № 5.1-1), 9 от които са предмет на опазване в ЗЗ.

Таблица № 5.1-1: Видове птици, наблюдавани по време на теренни изследвания в района на различните варианти на ИП, и техния консервационен статус. ЧКБ - категория според Червена книга на България (Червена книга на Р България, 2015): EN -

застрашен; VU - уязвим; CR - критично застрашен. ЗБР - номер на приложение от ЗБР. Със звездичка (*) са отбелязани видовете птици, които са предмет на опазване в ЗЗ.

№	Вид	ЧКБ	ЗБР	№	Вид	ЧКБ	ЗБР
1	<i>Phalacrocorax carbo</i>			32	<i>Hirundo rustica</i>		3
2	<i>Ardea cinerea</i>	VU	3	33	<i>Hirundo daurica</i>		3
3	<i>Ciconia ciconia</i>	VU	2, 3	34	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>		3
4	<i>Pernis apivorus</i>	VU	2, 3	35	<i>Delichon urbicum</i>		3
5	<i>Aquila pomarina*</i>	VU	2, 3	36	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		3
6	<i>Circaetus gallicus*</i>	VU	2, 3	37	<i>Hippolais pallida</i>		3
7	<i>Buteo buteo</i>		3	38	<i>Phylloscopus collybita</i>		3
8	<i>Circus aeruginosus</i>	EN	2, 3	39	<i>Sylvia nisoria*</i>		3
9	<i>Accipiter gentilis</i>	EN	3	40	<i>Sylvia atricapilla</i>		3
10	<i>Falco subbuteo</i>	VU	3	41	<i>Sylvia communis</i>		3
11	<i>Falco tinnunculus</i>		3	42	<i>Sylvia curruca</i>		3
12	<i>Columba palumbus</i>			43	<i>Turdus merula</i>		3
13	<i>Streptopelia decaocto</i>			44	<i>Muscicapa striata</i>		3
14	<i>Streptopelia turtur</i>			45	<i>Erithacus rubecula</i>		3
15	<i>Cuculus canorus</i>		3	46	<i>Luscinia megarhynchos</i>		3
16	<i>Merops apiaster</i>			47	<i>Saxicola rubetra</i>		3
17	<i>Upupa epops</i>		3	48	<i>Oenanthe oenanthe</i>		3
18	<i>Coracias garrulus*</i>	VU	3	49	<i>Sturnus vulgaris</i>		
19	<i>Picus viridis</i>		3	50	<i>Passer domesticus</i>		
20	<i>Dendrocopos syriacus*</i>			51	<i>Passer hispaniolensis</i>		3
21	<i>Oriolus oriolus</i>		3	52	<i>Passer montanus</i>		3
22	<i>Lanius collurio</i>		2, 3	53	<i>Motacilla alba</i>		3
23	<i>Lanius minor</i>		2, 3	54	<i>Motacilla flava</i>		3
24	<i>Garrulus glandarius</i>			55	<i>Fringilla coelebs</i>		3
25	<i>Pica pica</i>			56	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>		3
26	<i>Parus caeruleus</i>		3	57	<i>Chloris chloris</i>		3
27	<i>Parus major</i>		3	58	<i>Carduelis carduelis</i>		3
28	<i>Anthus campestris*</i>		3	59	<i>Emberiza hortulana*</i>		3
29	<i>Alauda arvensis</i>		3	60	<i>Emberiza calandra</i>		3
30	<i>Galerida cristata</i>		3	61	<i>Emberiza melanocephala</i>		3
31	<i>Lullula arborea*</i>		3				

В границите на обхватите по отделните варианти попадат три типове земно покритие, описани в стандартния формуляр на зоната - N08, N09, N12, N15 и N16), които са основните типове местообитания, на базата на чиято площ са изчислени загубите на потенциални местообитания на видовете птици опазващи се в защитената зона (Таблица № 5.1-2).

Таблица № 5.1-2: Типове земно покритие в ЗЗ и площта от всяко, попадаща в границите на обхватите на отделните варианти (в дка).

№	Клас местообитание (по Natura2000 формуляр)	Код на местообитанието по Директива за местообитанията	Площ ЗЗ	Син	Червен	Комбиниран
1	N08, N09 – храстови местообитания	6210	16 620	25	31	28.5
2	N16 – широколистни гори	91E0, 91M0	28 725	7,8	7,8	10,1
3	N12, N15 – екстензивни зърнени култури и други обработваеми земи		93 660	28	28	28
	N06 – вътрешни влажни зони (стоящи и течащи)		3340	1	1	1

Въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху дивите птици, включени в Член 4 на Директива за птиците 2009/147/ЕО в ЗЗ BG0002025 „Ломовец“

1. Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Есенната миграция е основно през септември, а пролетната започва в края на април. Гнезди в разредени широколистни гори, залесени речни долини, групи дървета сред открити пространства в равнини и предпланини до около 700 m н.в. Гнездото е на дърво, разположено близо до ствола на височина 6-12 m. Снася през май. Храни се най-често с мишевидни гризачи, пойни птици, гущери, скакалци. Ловува и в открити пространства и селскостопански площи (Jonsson 2006; Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990; Янков, 2007).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнезди една двойка. Представен е и по време на миграции (1-2 индивида). Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ около 28 000 дка. Потенциалните трофични местообитания са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната) с обща площ около 110 280 дек.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат горите, вкл. крайречните такива (N16). Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната

(хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга 7.8 дек гнездови и около 59 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Поради това отделни индивиди може да бъдат обезпокоени по време на строителството и да се преместят в други горски участъци на защитената зона. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитати N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга 7.8 дек гнездови и около 53.2 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Поради това отделни индивиди може да бъдат обезпокоени по време на строителството и да се преместят в други горски участъци на защитената зона. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо

въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 10,1 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитати N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга 10,1 дек гнездови и около 56,5 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Поради това отделни индивиди може да бъдат обезпокоени по време на строителството и да се преместят в други горски участъци на защитената зона. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

2. Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид включен в Червена книга на Р България (2015) в категория застрашен. Обитава високостъблени гори в планините и равнините, крайречни гори; стари паркове. В много райони на страната гнезди и в иглолистни гори. Размножителният период започва през март – началото на април. Строи големи гнезда, но използва и стари гнезда на хищни или на вранови птици. Храни се с дребни и средно големи птици (диви и домашни) и бозайници. Числеността на вида в страната е около 1200-1500 двойки (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ видът се среща в нея само по време на миграция (3 индивида). Потенциалните трофични местообитания са най-вече тревистите и храсталачни места и обработваеми площи, и широколистните горите (хабитати N08, N09, N12, N15, N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван по време на теренните изследвания. Видът не гнезди в ЗЗ. Като потенциални трофични местообитания по време на миграция на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи, и широколистните гори (хабитати N08, N09, N12, N15, N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,8 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15, N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,8 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, но в зоната той е само преминаващ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр.

мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 61 дка, или 0.04% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15, N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, но в зоната той е само преминаващ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,6 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15, N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,6 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, но в зоната той е само преминаващ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към

безпокойство (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

3. Малък ястреб (*Accipiter nisus*)

Биология на вида: Постоянен и прелетен вид. Гнезди в широколистни, смесени и иглолистни гори и техните окрайнини, вкл. разредени такива, по-рядко в открити пространства с групи дървета, предимно в предпланини и планини до горната граница на гората. Гнездото е на дърво на височина 4-22 m. Снася през май. През есента и зимата се среща в разнообразни местообитания, вкл. открити места, обработваеми площи, паркове, окрайнини на селища. Храни се основно с птици, по-малко с бозайници, като ловува практически навсякъде (Jonsson, 2006; Marquiss and Newton 1982; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ видът се среща в нея само по време на миграция (35 индивида). Потенциалните трофични местообитания са най-вече тревистите и храсталачни места и обработваеми площи, и широколистните гори (хабитати N08, N09, N12, N15, N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Видът не гнезди в ЗЗ. Като потенциални трофични местообитания по време на миграция на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи, и широколистните гори (хабитати N08, N09, N12, N15, N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,8 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15, N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,8 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, но в зоната той е само преминаващ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 61 дка, или 0.04% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15, N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, но в зоната той е само преминаващ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,6 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15, N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,6 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, но в зоната той е само преминаващ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

4. Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)

Биология на вида: Постоянен вид. Обитава реки, блата, езера, язовири, рибарници и други водоеми в близост (до около 50 m) до отвесни глинести, пясъчливи и чакълести брегове, в които копае гнездата си. През зимата напуска водоемите, които обитава през размножителния период, и се среща по незамръзващи части на реки, язовири, рибарници и топлици. Храни се с дребна риба, много рядко – жаби и ракообразни (Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ в нея гнездят постоянно 15-17 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са по-големите реки и водоеми (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглежда р. Русенски Лом и нейните разливи. АМ пресича реката само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични наблюдения). Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al. 2012, Караиванов 2015). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%). По време на

експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични наблюдения). Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al. 2012, Караиванов 2015). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на

образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични наблюдения). Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012; Караиванов 2015). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

5. Клопач (*Anas clypeata*)

Биология на вида: гнездещо-прелетен и мигриращ вид. Не е застаршен, ловен обект. Обитава различни по размер влажни зони (блата, сладководни и солени езера) със затревени брегове. Гнезди в близост до вода. Среща се по поречието на р. Дунав, Черноморското крайбрежие, Тракийската низина и Софийското поле (единични находища). Популацията в страната се оценява на 12-25 двойки (Янков, отг.ред., 2007).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават до 5 индивида. Потенциалните местообитания на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и различни водоеми – микроязовири (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на

едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Не се очаква смъртност, тъй като видът е само преминаващ за защитената зона. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за смъртност на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Не се очаква смъртност, тъй като видът е само преминаващ за защитената зона. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за смъртност на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Не се очаква смъртност, тъй като видът е само преминаващ за защитената зона. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за смъртност на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

6. Зимно бърне (*Anas crecca*)

Биология на вида: гнездещо-прелетен и мигриращ вид. Не е застаршен, ловен обект. Обитава различни по размер влажни зони (блата, сладководни и солени езера) с брегове обрасли с тръстика и папур. Гнезди в близост до вода. Среща се по поречието на р. Дунав, Черноморското крайбрежие, Тракийската низина (единични находища). Вероятно повечето двойки гнездят само през отделни години. Често през гнездовия период се срещат и отделни птици, възможно летуващи неразмножаващи се индивиди. Относително по-постоянен е броят на размножаващите се двойки в района на Бургаските влажни зони, където най-често е установявано гнездене. Популацията в страната се оценява на 2-15 двойки (Янков, отг.ред., 2007).

Оценка на вида в 33

Според Стандартния формуляр на 33 през нея преминават до 5 индивида. Потенциалните местообитания на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и различни водоеми – микроязовири (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с площ около 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но са извън 33.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Не се очаква смъртност, тъй като видът е само преминаващ за защитената зона. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за смъртност на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите

съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Не се очаква смъртност, тъй като видът е само преминаващ за защитената зона. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за смъртност на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Не се очаква смъртност, тъй като видът е само преминаващ за защитената зона. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за смъртност на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

7. Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*)

Биология на вида: Постоянна, зимуваща и прелетна. Не застрашени вид, ловен обект. През размножителния период обитава реки, блата и езера с богата крайбрежна растителност, язовири, рибарници, изкуствени езера в паркове. По време на миграции се среща и в морето. Гнезди на земята, или в разклонения на дървета, почти винаги до водата. Прелета е от февруари до средата на март, и от октомври до ноември. Зимуващите птици се преместват в зависимост от условията на даден водоем през цялата зима. Храни се със зелените части на растения, семена, вкл. от културни видове, насекоми, ларви, мекотели (Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ тя се обитава постоянно от 4 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са по-големите реки и водоеми - р. Русенски Лом и нейните разливи (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната).

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микрязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Дори в мястото на гнездене отделните индивиди толерират присъствието на автомобили (лични набл.), но не и на хора. Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такава се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради високата плодовитост на вида.

По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на нелетящи малки на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такава се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради високата плодовитост на вида.

По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на нелетящи малки на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време

на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради високата плодовитост на вида.

По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на нелетящи малки на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

8. Полска бърбрия (*Anthus campestris*)

Биология на вида: Гнездящ и мигриращ вид. Среща се в сухи, горещи, открити терени и пасища с рядка тревиста растителност и често пясъклива почва, неголеми екстензивно използвани ниви или пустеещи земи. Понякога и в големи, интензивно използвани земеделски площи с окопни култури. Избягва стръмни, силно каменисти или обрасли с храсти терени. Обитава предимно равнините, от морското равнище до около 500 m н.в., по-рядко в планините до около 1300 m н.в. Гнездото се разполага в ямка на земята и е добре прикрито отгоре от тревна растителност. По време на миграции не образува големи струпвания. Храни се с различни видове насекоми. През есента и зимата се храни и със семена на различни тревисти растения (Иванов 2011; Янков, отг. ред., 2007).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездат 26-28 двойки. Според нас тази численост е силно подценена, предвид широкото разпространение на подходящи местообитания. Видът е представен и по време на миграция (45 индивида). Потенциалните местообитания на вида в зоната са тревисти места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната) с обща площ 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите места и обработваеми площи (N08, N09, N12 и N15).

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дек гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради широкото разпространение на вида в страната и сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 53,2 дка, или 0.05% от гнездовите и трофични местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дек гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и

ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради широкото разпространение на вида в страната сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от гнездовите и трофични местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дек гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради широкото разпространение на вида в страната сравнително високата ѝ численост.

9. Скален орел (*Aquila chrysaetos*)

Биология на вида: Постоянен и скитащ вид. Гнезди по обширни, високи, недостъпни скални стени и скалисти речни долини в близост до открити пространства, където ловува. Двойките строят 2–3 гнезда. Снася през втората половина на април. Малките напускат гнездото около средата на август. През есента и зимата често скита далеч от скални терени. Храни се с дребни и средни бозайници, влечуги, птици, също така и мърша. Най-много гнездови двойки са установени в Стара планина и Предбалкана. Популацията на вида в страната е оценена на 120-150 двойки. Природозащитен статус - уязвим (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в 33

Според Стандартния формуляр на 33 видът е само преминаващ с численост 4 индивида. Потенциалните трофични местообитания по време на преминаване през зоната са тревисти места и храсталаци и обработваемите земи (хабитат N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 110 280 дек.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Като потенциални трофични местообитания могат да се разглеждат тревисти места, храсталаци и обработваеми земи (хабитат N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат окло 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

По време на миграция се очаква безпокойство на отделни индивиди по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди не се очаква. Степен на въздействие – незначително (1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат окло 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

По време на миграция се очаква безпокойство на отделни индивиди по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди не се очаква. Степен на въздействие – незначително (1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

По време на миграция се очаква безпокойство на отделни индивиди по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди не се очаква. Степен на въздействие – незначително (1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

10. Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)

Биология на вида: Пролетен и преминаващ вид. Пролетната миграция е от средата на февруари до началото на април, а есенната – от началото на август до средата на октомври. По време на прелет се среща повсеместно в открити пространства. Гнезди в широколистни и смесени гори в близост до речни долини, пасища, ливади, блата, обработваеми земи. Гнездото е разположено на дървета в крайнините на горите на височина 6-25 m. Храни се с дребни бозайници, гущери, жаби, насекоми (Jonsson 2006; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в 33 гнездят 8-10 двойки. Представен е и по време на миграции (69-220 индивида). Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са горите (хабитати N16 от Стандартния формуляр на зоната), а потенциалните трофични местообитания са тревисти места и обработваеми площ (земеделски земи) (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната) с обща площ 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат горите (N16), тревистите места (хабитати N08 и N09) и обработваемите площи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,8 дек, или 0,05% от потенциалните местообитания на вида в 33 (N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,8 дка потенциални гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича 33 „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 61 дек, или 0,04% от потенциалните местообитания на вида в 33 (N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дка потенциални гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради

сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,6 дек, или 0,05% от потенциалните гнездови местообитания (N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,6 дка потенциални гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

11. Сива чапла (*Ardea cinerea*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Размножителния период е от началото на март до края на юли. Гнезди в самостоятелни или в смесени колонии от чапли, блестящи ибиси, лопатарки и малки корморани. Гнездата са разположени в тръстикови масиви, по дървета (бяла върба, бяла и хибридна топола, дъб, ясен, липа, бук) и рядко на скали в и около сладководни езера и блата, заливни гори, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства, по-големи реки. Храни се с риба, земноводни, влечуги, мишевидни гризачи. Храната си търси, вкл. по време на миграции и зимуване, в крайбрежни бракични водоеми, езера, блата, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства, реки, а също в ниви, оризища, канали за напояване, главно в ниските части на страната. Миграцията е от февруари до април и през септември – октомври; природозащитен статус - уязвима (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и кол. 1990; лични набл.).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ в нея се размножават между 5 и 10 двойки и преминават 7-10 индивида по време на миграция. Потенциалните местообитания на вида в зоната са по-големите реки и водоеми – Р. Русенски Лом и нейните разливи) (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е установен по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбиниран вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството няма да се унищожат гнезда с яйца или недобре летящи малки, тъй като не са установени гнездящи двойки в района на пресичане на ИП с ЗЗ. Без въздействие – степен 0.

По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството няма да се унищожат гнезда с яйца или недобре летящи малки, тъй като не са установени гнездящи двойки в района на пресичане на ИП с ЗЗ. Без въздействие – степен 0.

По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения,

възможност за попадане на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството няма да се унищожат гнезда с яйца или недобре летищи малки, тъй като не са установени гнездящи двойки в района на пресичане на ИП с ЗЗ. (около 1 дка, 0,03%).

По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

12. Бухал (*Bubo bubo*)

Биология на вида: Постоянен вид. Обитава целогодишно карстови и вулканични скали, проломи, дефилета, ерозирани терени, като гнезди по скалите или в ниши в земни брегове. Снася в началото на април. Храни се с бозайници, птици, жаби и безгръбначни. Ловния район е с радиус 1-2 km от гнездото (Penteriani et al., 2005; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр ЗЗ се обитава постоянно от 2-7 двойки. Гнездовите местообитания са по-високите и недостъпни скали в зоната (хабитат N22 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка. Потенциалните трофични местообитания са най-вече тревистите и храсталачни места (хабитати N08, N09) и

обработваеми площи (N12, N15), и горите (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат по-високите и недостъпни скали (хабитат N22). Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи, и горите (хабитати N08, N09, N12, N15, N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 66,8 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66.8 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Aebischer et al. 2010). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 61 дка, или 0.04% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Aebischer et al. 2010). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 66,6 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,6 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на

пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Aebischer et al. 2010). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

13. Обикновен мишелов (*Buteo buteo*)

Биология на вида: Постоянен и прелетен вид, широко разпространен в цялата страна. Гнезди в широколистни, смесени и иглолистни гори с поляни, в техните крайнини, в открити пространства с групи или дори с еденични дървета. Гнездото е на дърво, обикновено на височина 6-20 m, но понякога и много по-ниско. Снася през май. Храни се предимно с дребни гризачи (мишки, полевки, лалугери), по-малко с птици, рядко с влечуги, земноводни и безгръбначни, които ловува най-чест по обработваеми площи, но също така по разнообразни тревисти и храстови местообитания, тръстикови масиви и пр. (Симеонов и др., 1990; Янков, отг.ред., 2007; лични набл.).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр ЗЗ се обитава постоянно от 19 до 22 двойки и преминават по време на миграция около 143 индивиди. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Потенциалните трофични местообитания са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ около 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван по време на теренните проучвания повсеместно, в района на всички варианти. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Като потенциални трофични местообитания на

вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо фрагментация на гнездови местообитания на практика няма да има (степен 0). Трасето по този вариант засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство, дори в гнездовите местообитания (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1). Извън мястото на гнездене безпокойство на практика няма да има (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида. По време на експлоатация смъртност също е възможна, тъй като видът не изпитва безпокойство от движещите се МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012), и редовно се храни в близост до натоварени пътища по време на прелет и зимуване. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида, както и поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо фрагментация на гнездови местообитания на практика няма да има (степен 0). Трасето по този вариант засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство, дори в гнездовите местообитания (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1). Извън мястото на гнездене безпокойство на практика няма да има (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида.

По време на експлоатация смъртност също е възможна, тъй като видът не изпитва безпокойство от движещите се МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012), и редовно се храни в близост до натоварени пътища по време на прелет и зимуване. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида, както и поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо фрагментация на гнездови местообитания на практика няма да има (степен 0). Трасето по този вариант засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид

това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство, дори в гнездовите местообитания (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1). Извън мястото на гнездене безпокойство на практика няма да има (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида.

По време на експлоатацията смъртност също е възможна, тъй като видът не изпитва безпокойство от движещите се МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012), и редовно се храни в близост до натоварени пътища по време на прелет и зимуване. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида, както и поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

14. Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)

Биология на вида: В България вида е прелетен и постоянен. Гнезди предимно по скали в проломи, ждрела, дефилета и други скалисти терени, сред обезлесени предпланински склонове, хълмисти райони и открити сухи полета. Снася в края на март и началото на април. Пролетната миграция е от края на март до края на април, а есенната – от края на август до края на октомври. Храни се с дребни бозайници, птици, змии, гущери, жаби. Природозащитен статус - уязвим (Симеонов и др., 1990; Янков отг.ред., 2007; Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр 33 се обитава постоянно от 22 двойки. Гнездовите местообитания са по-високите и недостъпни скали в зоната (хабитат N22 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка. Потенциалните трофични местообитания са най-вече тревистите и храсталачни места (хабитати N08, N09) и обработваеми площи (N12, N15), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат по-високите и недостъпни скали (хабитат N22), а като потенциални трофични – тревисти места и храсталаци и обработваемите площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати

N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

15. Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

Биология на вида: Прелетен вид. Обитава разредени широколистни, смесени и иглолистни гори с поляни, просеки, сечища, групи дървета сред открити пространства, хълмисти склонове с храсти до 1900 m н.в. Гнездото е ямка на земята, често неразличима, без постилка. Прелетен вид. Пролетната миграция е в началото на май, а есенната - от август до средата на октомври. Храни се с насекоми, които лови нощем във въздуха. Ловува в разнообразни хабитати (Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездят между 38 и 43 двойки. Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са широколистните гори (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ около 28 725 дка.

Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат широколистните гори (хабитат N16). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 7,8 дка гнездови местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо фрагментация на трофични местообитания на практика няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като

незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 7,8 дка гнездови местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо фрагментация на трофични местообитания на практика няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 10,1 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 10,1 дка гнездови местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо фрагментация на трофични местообитания на практика няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

16. Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Белия щъркел е синантропен вид – гнезди в населени места (без централните части на по-големите градове) върху електрически стълбове, комини, камбанарии на църкви, по-големи дървета. По време на размножаване и миграция се храни по влажни зони от естествен и изкуствен произход, ливади, мочурища, блата, обработваеми площи (люцернови ниви, оризища, разорани места), покрай канали. Храни се с жаби и техните ларви, гущери, змии, риби, водни насекоми, скакалци, личинки, червеи, гризачи, млади птици. Размножаването е от началото на април до края на юли – началото на август. Прелета е от началото на март до края на април и от началото на август до края на септември (Симеонов и др., 1990; Симеонов и Мичев, 1991; лични набл.).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездят 9 двойки. Видът е синантропен и гнезди изключително в селища. Представен е и по време на миграции (135 инд.). Потенциалните трофични местообитания на вида в зоната са по-обширните тревисти места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат по-обширните тревисти места и обработваеми площи (хабитати N08, N09 и N12). Не се засягат потенциални гнездови местообитания.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е подчертано синантропен и на практика е нечувствителен към човешко присъствие. Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС при излитане от или кацане в териториите за хранене, когато те са в близост и на едно ниво с пътя (К. Дончев, лични набл.), но вероятността е малка. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е подчертано синантропен и на практика е нечувствителен към човешко присъствие. Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС при излитане от или кацане в териториите за хранене, когато те са в близост и на едно ниво

с пътя (К. Дончев, лични набл.), но вероятността е малка. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56.5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е подчертано синантропен и на практика е нечувствителен към човешко присъствие. Въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС при излитане от или кацане в териториите за хранене, когато те са в близост и на едно ниво с пътя (К. Дончев, лични набл.), но вероятността е малка. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1).

17. Черен щъркел (*Ciconia nigra*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид. Познати са два типа гнезда – на дървета в гори и на скали в равнини и до 800 м н.в. в планини, рядко до 1300 м н.в. Снася през май. Малките се излюпват в края на май – началото на юни. Есенната миграция е от втората половина на август до края на октомври. Пролетната миграция е от началото на март до началото на април. По време на размножаване се храни около язовири, микроязовири, рибарници, в оризища, заблатени места, влажни тревисти места, реки. По време на прелет – също и в по-сухи тревисти места и в обработваеми земи. Природозащитен статус - уязвим (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990; лични набл.).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездат 4-10 двойки. Представен е и по време на миграции (25 инд.). Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са широколистните гори и скалите (хабитати N16 и N22 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ около 19 960 дка. Потенциалните трофични местообитания са реки и стоящи водоеми, тревисти места (хабитат N06, N09) и обработваеми площи (N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат широколистните гори и скалите (N16 и N22). Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат р. Русенски Лом и по-

откритите части на притоците ѝ, както и микроязовири (N06), а през периода на миграция – и тревистите места и обработваеми площи, по-отдалечени от населени места (N09, N08, N12, N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 8,8 дка, или 0,04% от потенциални гнездови местообитания (хабитати N16 и N22). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. В района, където ИП пресича 33 „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи от мостовите съоръжения, извън колоните и устоите им, ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 8.8 дка потенциални гнездови и 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1). По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности.

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича 33 „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Засягат се много малко по площ потенциални гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 8,8 дка, или 0,04% от потенциални гнездови местообитания (хабитати N16 и N22). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. В района, където ИП пресича 33 „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати

N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи от мостовите съоръжения, извън колоните и устоите им, ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 8.8 дка потенциални гнездови и 53.2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1). По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности.

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Засягат се много малко по площ потенциални гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 11.1 дка, или 0,05% от потенциални гнездови местообитания (хабитати N16 и N22). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). По време на строителството ще се засегнат 56.5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи от мостовите съоръжения, извън колоните и устоите им, ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 11,1 дка потенциални гнездови и 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1). По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности.

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Засягат се много малко по площ потенциални гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

18. Орел змияр (*Circaetus gallicus*)

Биология на вида: Гнезди в стари разредени широколистни, по-рядко иглолистни гори в близост до сухи пустеещи терени, ерозираны склонове, пасища, ливади. Гнездото е разположено на дървета, на височина 6-10 m. Мъти през втората половина на май в продължение на 45-47 дни. Прелетен вид. Пролетната миграция е през март, а есенната – от втората половина на август до края на октомври. По време на прелет се среща и в открити обработваеми площи с еденични дървета. Храни се с предимно със змии, гущери, жаби и по-рядко с дребни бозайници и насекоми (Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездят между 3 и 5 двойки. Представен е и по време на миграции (19 инд.). Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са горите (хабитати N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 28 000 дка. Потенциалните трофични местообитания са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван един индивид по време на теренните проучвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат горите (N16). Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 7,8 дка гнездови и 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,81 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 7,81 дка гнездови и 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 10,1 дка, или 0.03% от гнездовите местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 10,1 дка гнездови и 28,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

19. Тръстикова блатар (*Circus aeruginosus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ. Пролетния прелет е през март, а есенния – от началото на август до края на октомври. Обитава блата, езера и устия на реки с гъста растителност от тръстика и папур. По време на миграции и зимуване се среща около различни естествени и изкуствени влажни зони, ливади, обработваеми площи в ниските части на страната. Храни се с водолюбиви птици (водни кокошки, патици, дъждосвирици), дребни бозайници, жаби, водни змии. Природозащитен статус - застрашен (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990; Jonsson, 2006).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ видът гнезди в нея с численост 1 двойка. Среща се и по време на миграция (21 инд.). В зоната почти липсват или са с много малка площ подходящите гнездови местообитания (обширни блата и езера с тръстика и папур). Подходящи за него трофични местообитания в ЗЗ са тревистите местообитания (N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N15) с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Районът не предоставя подходящи гнездови местообитания за вида. Подходящи за него трофични местообитания в ЗЗ са тревистите местообитания (N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Без въздействие (0). По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Не се очаква фрагментация. Без въздействие (0). Трасето по този вариант засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Няма да бъдат обезпокоени гнездящи двойки. Без въздействие (0). По време на миграция прелита достатъчно високо. Без въздействие (0).

Смъртност

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). По време на миграция прелита достатъчно високо. Без въздействие (0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Без въздействие (0). По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Не се очаква фрагментация. Без въздействие (0). Трасето по този вариант засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично

местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Няма да бъдат обезпокоени гнездящи двойки. Без въздействие (0). По време на миграция прелита достатъчно високо. Без въздействие (0).

Смъртност

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). По време на миграция прелита достатъчно високо. Без въздействие (0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Без въздействие (0). По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Не се очаква фрагментация. Без въздействие (0). Трасето по този вариант засяга около 28,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). Няма да бъдат обезпокоени гнездящи двойки. Без въздействие (0). По време на миграция прелита достатъчно високо. Без въздействие (0).

Смъртност

Трасето по този вариант не засяга гнездови местообитания на вида (обширни блата и езера с тръстика и папур). По време на миграция прелита достатъчно високо. Без въздействие (0).

20. Полски блатар (*Circus cyaneus*)

Биология на вида: Преминаващ, зимуващ и вероятно гнездящ вид включен в Червена книга на Р България (2015). Възможната гнездова популация в страната се оценява на 0-6 двойки. Обитава тревни местообитания, обработваеми земи, стоящи сладководни водоеми с постоянен или сезонен характер. Гнездото е на земята сред гъста тревна или блатна растителност. Храни се с дребни бозайници, птици, насекоми, влечуги, земноводни (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ видът е само преминаващ с численост 22 индивида. Подходящи за вида трофични местообитания в ЗЗ по време на миграция са тревистите местообитания (N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N115) с обща площ 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Подходящи за него трофични местообитания в ЗЗ по време на миграция са тревистите местообитания (N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

По време на миграция прелита на достатъчно високо. Без въздействие (0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания на вида. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът прелита на достатъчна височина, а е и достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Не се очаква смъртност от индивиди. Без въздействие (0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

По време на миграция прелита на достатъчно високо. Без въздействие (0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът прелита на достатъчна височина, а е и достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Не се очаква смъртност от индивиди. Без въздействие (0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

По време на миграция прелита на достатъчно високо. Без въздействие (0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът прелита на достатъчна височина, а е и достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Не се очаква смъртност от индивиди. Без въздействие (0).

21. Ливаден блатар (*Circus pygargus*)

Биология на вида: Прелетен и постоянен вид включен в Червена книга на България в категория „уязвим“. Обитава влажни и мочурливи ливади, тресавища, блата, речни брегове, а също така степни равнини и обработваеми площи с монокултури. През размножителния период се среща рядко в Добруджа. По време на прелет се среща в цялата страна. Храни се с яйца и малки на наземно гнездящи птици, гризачи, гущери, едри насекоми (Симеонов и др., 1990; Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ видът е гнездящ с численост 1 двойка. Среща се и по време на миграция (6 инд.). Подходящи за вида гнездови и трофични местообитания в ЗЗ са тревистите местообитания (N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N15 от Стандартния формуляр на ЗЗ) с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Подходящи за него гнездови и трофични местообитания в ЗЗ са тревистите местообитания (N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то тя ще напусне района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то тя ще напусне района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то тя ще напусне района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

22. Синявица (*Coracias garrulus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид включен в Червена книга на Р България (2015) в категория уязвим. Обитава открити полета и обработваеми площи с еденични стари дървета, крайречни гори, крайнини на гори и по-рядко скалисти брегове, проломи, дефилета, ждрела. Гнезди в хралупи на дървета, рядко в скални кухни. Размножителния период е силно разтеглен, от средата на май до края на юни. Пролетната миграция е от втората половина на април до края на май, а есенната – от края на юли до втората половина на септември. Храни се с насекоми, червеи, малки жаби и др. Ловува в открити пространства (Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ в нея гнездят 34-39 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са алувиални гори (N16), тревисти места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат алувиалните гори (N16), тревистите места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 66,8 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 66,8 дка гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични наблюдения.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 61 дка, или 0.04% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 61 дка гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични наблюдения.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 66,6 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 66,6 дка гнездови и трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездово и трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични наблюдения.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

23. Ливаден дърдавец (*Crex crex*)

Биология на вида: Прелетен и преминаващ вид. Обитава влажни ливади, сенокосни ливади, отводнени блата или по-сухите части на такива. Избягва твърде заблатени места, брегове на реки и езера, и открити каменисти места, както и тревисти места с много гъста и висока растителност. По време на прелет се среща и в люцернови площи, угари, лозя, храсталаци, ниви с житни култури, голф-игрища. Размножаването е от края на април до юни, често се наблюдава второ люпило след това. В Софийско масовия прелет е през втората половина на април и края на октомври. Храни се със насекоми, охлюви, паяци, многоножки, земни червеи, млади жаби, зелени части на растения, семена. Природозащитен статус – уязвим. (Симеонов и др., 1990; BirdLife International 2012; Jonsson, 2006).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездят 8-18 индивида. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са тревистите и по-разредените храстови местообитания (хабитати N08 и N09 от Стандартния формуляр на зоната). По време на прелет е възможна почивка и/или хранене в по-широк спектър тревисти и разредени храстови местообитания, както и в някои обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12, N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. В района на ИП преминаващ през ЗЗ (в рамките на 4 км) подходящи гнездови местообитания са сухите разливи на река Русенски Лом и влажни ливади покрай реката. По време на прелет е възможно почивка и/или хранене в тревисти и разредени храстови местообитания, както и в някои обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12, N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района и на ИП подходящи гнездови местообитания са с много малка площ (под 1 дка). Не се очаква въздействие (степен 0). По време на строителството ще се засега около 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания (само по време на прелет) на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегаема площ.

Фрагментация на местообитания

В района и на ИП подходящите гнездови местообитания са с много малка площ. Не се очаква въздействие (степен 0). Трасето по варианта засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегаемите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района на ИП подходящите гнездови местообитания са с много малка площ (под 1 дка). Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (Стоянов и Дончев, непубл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като трасето ще е снабдено с ограда, не позволяваща на птиците да излязат на пътното платно. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района и на ИП подходящи гнездови местообитания са с много малка площ (под 1 дка). Не се очаква въздействие (степен 0). По време на строителството ще се засега около 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания (само по време на прелет) на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегаема площ.

Фрагментация на местообитания

В района и на ИП подходящите гнездови местообитания са с много малка площ. Не се очаква въздействие (степен 0). Трасето по варианта засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегаемите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района на ИП подходящите гнездови местообитания са с много малка площ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (Стоянов и Дончев, непубл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като трасето ще е снабдено с ограда, не позволяваща на птиците да излязат на пътно платно. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района и на ИП подходящи гнездови местообитания са с много малка площ (под 1 дка). Не се очаква въздействие (степен 0). По време на строителството ще се засега около 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания (само по време на прелет) на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

В района и на ИП подходящите гнездови местообитания са с много малка площ. Трасето по варианта засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегащите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района на ИП подходящите гнездови местообитания са с много малка площ. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (Стоянов и Дончев, непубл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като трасето ще е снабдено с ограда, не позволяваща на птиците да излязат на пътно платно. Въздействие няма да има (степен 0).

24. Ням лебед (*Cygnus olor*)

Биология на вида: Гнездящ, мигриращ и зимуващ вид включен в Червена книга на Р България (2015) в категория уязвим. Обитава постоянни сладководни, бракични или солени езера, блата и водоеми, крайбрежни сладководни, бракични или солени лагуни. Загнедва в средата на март. Гнездото е върху плаващо островче или полегнала стара тръстика. Храни се с водни растения, семена и попадащи с тях дребни безгръбначни животни. През зимата се храни и в посеви. Гнездовата популация в страната е оценена на 12-36 двойки, а зимната численост е средно 1377 индивида (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в 33

Според Стандартния формуляр на 33 видът е само преминаващ с численост 5 индивида. Потенциалните местообитания на вида в зоната е река Русенски Лом и нейните разливи и по-големи водоеми (микроязовири, блата) (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната).

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида по време на миграция в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето). АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ и са извън 33.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Не се засягат гнездови местообитания на вида, в които той е по-чувствителен на безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Видът избягва присъствието на човека и неговите съоръжения. По време на строителството не е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като птиците избягват човешкото присъствие. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време

на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Не се засягат гнездови местообитания на вида, в които той е по-чувствителен на безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Видът избягва присъствието на човека и неговите съоръжения. По време на строителството не е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като птиците избягват човешкото присъствие. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Не се засягат гнездови местообитания на вида, в които той е по-чувствителен на безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Видът избягва присъствието на човека и неговите съоръжения. По време на строителството не е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като птиците избягват човешкото присъствие. Въздействие няма да има (степен 0).

25. Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

Биология на вида: Постоянен вид. Обитава изключително обширни масиви от стари широколистни гори – от дъбово-габъррови до букови, по-рядко обширни, стари крайречни гори в дъбово-габърровия пояс. Гнезди в издълбани от него хралупи в широколистни дървета. Снася през април-май. През зимния период се среща и в равнинни гори и в обширни паркове. Храни се с насекоми – бръмбари, мравки и пр. и ларвите им, както и други членестоноги, като ги търси предимно под кората на стари и/или загниващи дървета (Нанкинов и др., 1997; BirdLife International 2016; Jonsson, 2006).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездат 26-36 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 28 000 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори, вкл. крайречните (алувиални) такива (хабитат N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 7,8 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 7,8 дка потенциални местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (Spear, 2009). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако това се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (март – юни). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 7,8 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 7,8 дка потенциални местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (Spear, 2009). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такава се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (март – юни). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт

орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 10,1 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 10,1 дка потенциални местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (Speag, 2009). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки.

По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (март – юни). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

26. Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*)

Биология на вида: Обитава селища, вкл. големи градове, широколистни гори, паркове, овощни градини, крайпътни насаждения, полезащитни пояси, крайречни гори, групи дървета и еденични дървета в открити пространства. Гнезди в издълбани от него

хралупи в широколистни дървета. Размножаването вероятно от средата на февруари до средата на май. Храни се с насекоми дендрофаги, мравки, понякога плодове (Нанкинов и др., 1997; лични набл.).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездат 55-65 двойки. Според нас тази численост е силно подценена, предвид широкото разпространение на вида и неговата широка пластичност. Потенциалните местообитания на вида в зоната са широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 28 000 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7.8 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 7.8 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и широкото разпространение на вида.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7.8 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 7.8 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и широкото разпространение на вида.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 10,1 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 10,1 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и широкото разпространение на вида.

27. Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

Биология на вида: Постоянен вид. Обитава стари планински букови, смесени и иглолистни гори, по-рядко нископланински и равнинни гори. Гнезди в издълбани от него хралупи. Снася през май. През зимния период се среща и в равнинни гори и в обширни паркове. Храни се с яйца, ларви и възрастни короеди, ликоеди, хоботници, сечковци, лисояди, мравки и др., по-рядко семена на различни широколистни и иглолистни дървета (Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездят 13 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 28 000 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 7,8 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (Spear, 2009). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Засягат се потенциални гнездови местообитания. Поради това по време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Ако това се случи, въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки: Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 7,8 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (Speag, 2009). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Засягат се потенциални гнездови местообитания. Поради това по време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Ако това се случи, въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки: Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 10,1 дка, или 0.03% от потенциалните местообитания на вида в зоната (хабитати N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 10,1 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (Speag, 2009). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Засягат се потенциални гнездови местообитания. Поради това по време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Ако това се случи, въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки: Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

28. Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*)

Биология на вида: Обитава пасища и други открити тревни пространства с храсти и силно разредени групи дървета, крайнини на гори, силно разредени горски участъци, граничещи с пасища и разредени храсталаци, обработваеми земи със синори и храсти между тях, открити, често каменисти хълмове с храсти, лозя, овощни градини, полезащитни пояси, ивици от дървета покрай пътища. Гнезди на земята, в основата на храсти и дървета. Снася през май-юни. Прелетен вид. Пролетната миграция е от края на март до началото на май, есенната – през август и септември. Храни се с безгръбначни (малките се изхранват изключително с тях) и семена, които събира както по земята, така и в короните на дървета и храсти (Иванов, 2011).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездат 230-250 двойки. Видът е представен и по време на миграция. Потенциалните местообитания на вида в зоната са тревистите и храстовите места и обработваемите площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка. Видът обитава и крайнините на широколистните гори, изчисляването площта на това местообитание е на практика невъзможно, а включването на цялата площ от хабитат N16 ще надцени прекалено много потенциалните местообитания на вида.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храстовите места и обработваемите площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието

върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

29. Ловен сокол (*Falco cherrug*)

Биология на вида: Постоянен и преминаващ, в миналото широко разпространен и многоброен вид. Последното потвърдено гнездене е от 1998 г. Въпреки усилените теренни проучвания в периода 2006–2013, гнездене не е установено. Наблюденията през размножителния период са на еденични, вероятно неразмножаващи се скитащи птици. Гнезди в два типа хабитати–по дървета в крайречни или оазисни гори или групи дървета в обширни открити местообитания в равнини, или по скали, в близост до обширни пасища в равнини и планини. Не строи гнезда–използва такива на други едри птици, вкл. и разположени на електрически стълбове. Храни се предимно с дребни бозайници, най-вече лалугери, които ловува в открити местообитания. Природозащитен статус в страната – критично застрашен (Ragyov et al., 2009; Ragyov et al., 2014; Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ в нея гнезди 1 двойка. Последното успешно гнездене в страната обаче е регистрирано през 1997 г., и друго вероятно през 2005 г. (Червена книга на Р България, 2015). Всичко това показва, че ловния сокол най-вероятно не е гнездил в зоната поне от обявяването ѝ досега. Най-вероятно еденични екземпляри прелитат освен по време на миграция (2-3 инд.), а също и по време на летния сезон. Потенциалните трофични местообитания са тревистите места (хабитат N09 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 16 620 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Видът не гнезди в ЗЗ. Като потенциални трофични местообитания трябва да се разглеждат тревистите места (хабитат N09).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат под 31 дка, или 0.18% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N09). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 31 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо

няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат под 25,2 дка, или 0.15% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N09). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 25,2 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат под 28,5 дка, или 0.17% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N09). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 28,5 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

30. Малък сокол (*Falco columbarius*)

Биология на вида: Мигриращ и зимуващ вид за страната. Есенният прелет започва в началото на октомври и през пролетта се среща до края на април. По миграция обитава равнини и планини. През зимата се среща поединично или на малки групи в равнини. Храни се с едри насекоми, мишевидни гризачи и дребни пойни птици. Храната си лови, като лети ниско или дебне кацнал на земята и внезапно напада. Гнезди в Северна Европа (Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминава 1 индивид по време на миграция. Потенциалните трофични местообитания по време на миграция са тревистите места (хабитати N08 и N09 от Стандартния формуляр на зоната) и обработваемите земи (N12 и N15), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Видът не гнезди в ЗЗ. Като потенциални трофични местообитания трябва да се разглеждат тревистите места (хабитати N08 и N09) и обработваеми земи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в зоната. По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатацията

смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

31. Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид, включен в Червена книга на България в категория „критично застрашен“. След 2005 г. са наблюдавани единични двойки, няма известни гнезда. Мигрира в неизвестна численост над цялата страна, след 2000 г. - предимно по Черноморието. Обитава скали и земни стени във вътрешността на страната, а често и в уранизирани територии в близост до земеделски земи и тревисти местообитания. Колониален вид, гнезди в ниши, площадки или кухни в сгради или дървета. Долита през март-април, снася 4-5 яйца през май. Прелета е от средата на март до началото на май и от началото на август до средата на октомври. Храни се с насекоми и дребни влечуги (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ в нея гнездят 3 двойки. Видът вероятно присъства в ЗЗ и като мигриращ. Гнездовите местообитания са по-високите и недостъпни скали в зоната (хабитат N22 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка. Потенциалните трофични местообитания са най-вече тревистите и храсталачни места (хабитати N08, N09) и обработваеми площи (N12 и N15) с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат по-високите и недостъпни скали (хабитат N22). Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (около 1 дка, 0,03%) (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията

въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (около 1 дка, 0,03%) (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (около 1 дка, 0,03%) (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ (в рамките на около 4 км) не са установени гнездящи двойки. Така че не се очаква въздействие – степен (0).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

32. Сокол скитник (*Falco peregrinus*)

Биология на вида: Скитащ вид. В България гнезди по скали в проломи, дефилета и други скалисти терени в близост до открити пространства. Снася през март. Яйцата се излюпват за около 30 дена, или през април. По време на скитанията и зимуването се среща в разнообразни местообитания, където има струпвания на птици – основната му храна – вкл. влажни зони, населени места, индустриални комплекси (хлебозаводи,

силози). Храни се с диви и домашни (особено през зимата) гълъби, вранови, скорци, чучулиги, дроздове, също и по-едри видове – патици, яребици. Ловува във въздуха (Симеонов и др., 1990; Jonsson, 2006; Ragyov et al., 2007).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр през ЗЗ преминават 3 индивида по време на миграция. Видът ловува в разнообразни местообитания, но като най-предпочитани могат да се определят тревистите места, храсталаците, обработваемите земи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Не гнезди на територията на ЗЗ. Като потенциални трофични местообитания могат да се определят тревистите места, храсталаците, обработваемите земи (хабитати N08, N09) и обработваемите земи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Няма да бъдат засегнати гнездови местообитания на вида. По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставашките площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1). Освен това, извън мястото на гнездене видът е по-слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Освен това ловува по-високо във въздуха. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Няма да бъдат засегнати гнездови местообитания на вида. По време на строителството ще се засегнат около 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1). Освен това, извън мястото на гнездене видът е по-слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Освен това ловува по-високо във въздуха. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Няма да бъдат засегнати гнездови местообитания на вида. По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ и субоптималния характер на местообитанията.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1). Освен това, извън мястото на гнездене видът е по-слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време

на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Освен това ловува по-високо във въздуха. Въздействие няма да има (степен 0).

33. Сокол орко (*Falco subbuteo*)

Биология на вида. Обитава редки, просветлени широколистни, смесени и иглолистни гори с поляни, в близост до пасища, ливади, обработваеми площи и други открити пространства, малки оазисни и крайречни гори, полезащитни пояси, групи дървета. Използва стари гнезда на други птици – основно вранови. Рядко гнезди по стълбове за високо напрежение и скали. Снася през май. Прелетен вид. Пролетната миграция е от началото на април до средата на май, есенната – от последната десетдневка на август до края на октомври. Храни се главно с дребни птици и едри насекоми, които улавя във въздуха, по-рядко с прилепи, малки наземни бозайници и влечуги. Природозащитен статус - уязвим (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990; Симеонов и Мичев, 1991).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездат 4-7 двойки. Среща се и по време на миграция с численост 10 индивида. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено - стари гнезда на други птици, които може да са разположени почти навсякъде. Видът ловува в разнообразни местообитания, но като най-предпочитани могат да се определят тревистите места и храсталаците (хабитати N08, N09 от Стандартния формуляр на зоната) и обработваемите земи (N12 и N15) с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван по време на теренните проучвания. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено - стари гнезда на други птици, които може да са разположени почти навсякъде. Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, ето защо въздействието по време на строителство може да бъде значително (степен 3), ако при започване на строителните дейности на разстояние до 300 м от строителната площадка има гнездо с яйца или недобре лети малки, тъй като може да бъде изоставено от родителите. Въздействието се оценява като незначително, предвид сравнително малката площ от засегнати гнездови местообитания, както и голямата им площ в зоната - на практика всяка територия. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре лети малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. Смъртността, породена от безпокойство, е разгледана по-горе.

По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като видът ловува по-високо във въздуха. Въздействие няма да има (степен 0).

Мерки: Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, ето защо въздействието по време на строителство може да бъде значително (степен 3), ако при започване на строителните дейности на разстояние до 300 м от строителната площадка има гнездо с яйца или недобре лети малки, тъй като може да бъде изоставено от родителите. Въздействието се оценява като незначително, предвид сравнително малката площ от засегнати гнездови местообитания, както и голямата им площ в зоната

- на практика всяка територия. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. Смъртността, породена от безпокойство, е разгледана по-горе.

По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като видът ловува по-високо във въздуха. Въздействие няма да има (степен 0).

Мерки: Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания, ето защо въздействието по време на строителство може да бъде значително (степен 3), ако при започване на строителните дейности на разстояние до 300 м от строителната площадка има гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като може да бъде изоставено от родителите. Въздействието се оценява като незначително, предвид сравнително малката площ от засегнати гнездови местообитания, както и голямата им площ в зоната - на практика всяка територия. Извън мястото на гнездене видът е слабо чувствителен към безпокойство (К. Дончев, лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде

значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. Смъртността, породена от безпокойство, е разгледана по-горе.

По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като видът ловува по-високо във въздуха. Въздействие няма да има (степен 0).

Мерки: Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

34. Керкенец (*Falco tinnunculus*)

Биология на вида: Гнезди по скали и отвесни пясъчливи и лъсови брегове, по дървета, сгради, стълбове на далекопроводи, като заема гнезда на вранови и други птици. Гнездото може да е разположено в скалисти и карстови терени, пасища, долини на реки, крайнини на разредени гори, групи дървета, храсталаци, обработваеми площи, населени места, вкл. големи градове. Гнездовия период започва през април. Прелетен и постоянен вид. Пролетната миграция е през март, есенната – септември-октомври. Храни се с дребни бозайници, птици, гущери, насекоми, които лови в открити местообитания (Симеонов и др., 1990; лични набл.).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр 33 се обитава постоянно от 21 до 24 двойки. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено - стари гнезда на други птици, които може да са разположени почти навсякъде. Потенциалните трофични местообитания са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Установен по време на теренните проучвания. Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено - стари гнезда на други птици, които може да са разположени почти навсякъде. Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09) и обработваемите площи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо фрагментация на гнездови местообитания на практика няма да има (степен 0). Трасето по варианта засяга около 59

дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство, дори в гнездовите местообитания (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1). Извън мястото на гнездене безпокойство на практика няма да има (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида.

По време на експлоатацията смъртност също е възможна, тъй като видът не изпитва безпокойство от движещите се МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012; Караиванов, 2015), и редовно се храни в близост до натоварени пътища по време на прелет и зимуване. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида, както и поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат около 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо фрагментацията на гнездови местообитания на практика няма да има (степен 0). Трасето по варианта засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство, дори в гнездовите местообитания (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се

оценява като незначително (степен 1). Извън мястото на гнездене безпокойство на практика няма да има (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида.

По време на експлоатация смъртност също е възможна, тъй като видът не изпитва безпокойство от движещите се МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012; Караиванов, 2015), и редовно се храни в близост до натоварени пътища по време на прелет и зимуване. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида, както и поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Потенциалните гнездови местообитания за вида в зоната са на практика всяка територия, тъй като гнезденето му е микрохабитатно обусловено, и е достатъчно да има едно дърво, за да може видът да гнезди. Ето защо фрагментация на гнездови местообитания на практика няма да има (степен 0). Трасето по варианта засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство, дори в гнездовите местообитания (лични набл.), ето защо въздействието по време на строителството и експлоатацията се оценява като незначително (степен 1). Извън мястото на гнездене безпокойство на практика няма да има (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида.

По време на експлоатацията смъртност също е възможна, тъй като видът не изпитва безпокойство от движещите се МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012; Караиванов, 2015), и редовно се храни в близост до натоварени пътища по време на прелет и зимуване. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост и адаптивността на вида, както и поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

35. Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Обитава открити пространства и обработваеми площи с еденични дървета и малки горички, разредени гори с обширни поляни, пасища, ливади, често в съседство с влажни зони. Храни се с дребни мишевидни гризачи и земеровки, насекоми, предимно правокрили и твърдокрили, но също така водни кончета, гущери, по време на размножаването – и млади птици и жаби. По време на миграции често ловува в угари или стърнища. Пролетния прелет е април-май, а есенния – от края на август до октомври (Симеонов и др., 1990; Jonsson, 2006). През 2005 и 2006 г. при целенасочено търсене в цялата страната е намерена само една гнездяща двойка (Е. Тодоров – непубл. данни).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ видът е представен в нея само по време на прелет (37 индивида). Потенциалните трофични местообитания са тревисти места и обработваеми земи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е установен по време на теренните изследвания. Видът не гнезди в ЗЗ. Като потенциални трофични местообитания трябва да се разглеждат тревистите места и обработваемите земи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в ЗЗ. По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 59 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в ЗЗ. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо

няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква, ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в ЗЗ. По време на строителството ще се засегнат около 53,2 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 53,2 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в ЗЗ. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква, ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в ЗЗ. По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по варианта засяга около 56,5 дка трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично местообитание за вида. Предвид това, и поради много малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в ЗЗ. Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на

експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди няма да се различава от сегашното, ето защо се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква, ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

36. Зеленоножка (*Gallinula chloropus*)

Биология на вида: Постоянен и прелетен вид. Обитава влажни зони с различен характер и размери, вкл. изкуствени езера в паркове. Размножителния период е от април до август. Мъти два пъти в годината. Гнездото е разположено сред висока водна растителност – папур, тръстика и пр. Прелета е през март - началото на април и през началото на ноември. Храни се с насекоми и ларвите им, водни охлюви, водни растения (Симеонов и др., 1990; лични набл.).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ тя се обитава постоянно от неопределен брой двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и мъртвици и различни водоеми – микроязовири и блата (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ и са извън ЗЗ Ломовете.

Въздействия:

Вариант Г20 червен

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнезdeşите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (15 април-15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнезdeşата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнезdeşите индивиди ще

бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (15 април-15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнездящите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (15 април-15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен

мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

37. Малък орел (*Hieraetus pennatus*)

Биология на вида: Гнезди в стари широколистни и смесени гори, или запазени групи стари дървета сред по-млади гори в равнини и планини до около 1400 m н.в. Дойките заемат гнездовата територия в края на март, началото на април. Прелетен вид. Пролетната миграция е през март-април, а есенната – от втората половина на август до края на октомври. По време на миграция се среща и в открити пространства с еденични и групи от дървета, крайречни гори. Храни се с дребни и средноголеми птици и дребни бозайници, които лови както в горите, така и в открити места (Симеонов и др., 1990; Янков, отг.ред., 2007). Природозащитен статус по Червена книга на България (2015) – уязвим.

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездят 2 двойки. Представен е и по време на миграции (14 индивида). Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са горите (хабитат N16, от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 28 000 дка. Потенциалните трофични местообитания са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи, и горите (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат горите, тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12, N15, N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,8 дка, или 0.05% от подходящите местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,8 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 61 дка, или 0.04% от подходящите местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатация смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 66,6 дка, или 0.05% от подходящите местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66.6 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофично и гнездово местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича 33 „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като видът е достатъчно предпазлив, за да избегне движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

38. Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид включен в Червена книга на Р България (2015) в категория „застрашен“. Обитава естествени и изкуствени водоеми със стоящи води и изобилна растителност. Предпочита обширни тръстикови масиви и храсти в сладководни блата и разливи и в долните течения на големите реки. В извънгнездовия сезон се среща и в нетипични за вида местообитания като пустеещи терени и крайнини на гори в ниските части на планините (Червена книга на Р България, 2015). В България са установени 1500-4500 двойки (Янков отг.ред., 2007).

Оценка на вида в 33

Според Стандартния формуляр на 33 в нея се размножават 1-2 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и мъртвици и различни водоеми – микроязовири и блата (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и мъртвици и два микроязовира по червен и комбиниран вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки и влажни зони между

км 19+900 и км 20+300 (на около 250 м от трасето на АМ). АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ и са извън ЗЗ Ломовете.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнездящите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнездящите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите

съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. Също така в близост до трасето (на около 250 м, между км 19+900 и 20+300) се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнезещите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май – 15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнезене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнезещата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

39. Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

Биология на вида: Обитава открити пространства с храсти, силно разредени крайнини на гори, сечища, полезащитни пояси, градини, дворове, паркове. Разполага гнездото в храсти, най-често бодливи. Рмножителния период е май-юли. Прелетен вид. Пролетната миграция е през април - май, есенната – от края на август до края на октомври. Храни се с насекоми и други безгръбначни, влечуги, птици и дребни мишевидни гризачи (Иванов, 2011; Стоянов и Дончев, непубл. данни).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнезят 525-625 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са тревистите и храстовите места, обработваемите площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храстовите места, обработваемите площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 53.2 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53.2 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

40. Черночела сврачка (*Lanius minor*)

Биология на вида: Обитава открити пространства и пасища с дървета и храсти или групи дървета в тях, естествени и изкуствени крайречни гори, крайнини на гори, граничещи с пасища или обработваеми площи, ивици от дървета (вкл. покрай пътища), полезащитни пояси, овощни градини, лозя с еденични дървета, или граничещи с неголеми горски масиви, редки изкуствени насаждения, крайнини на по-малки населени места. Разполага гнездото високо (5-6 до 12 m) в основното разклонение на дървета. При липса на дървета – и по-ниско. Прелетен вид. Пролетната миграция е от втората половина на април до края на май, есенната – август-септември. Храни се с едри насекоми, по-рядко с дребни бозайници, птици, гущери, плодове (Иванов, 2011; лични набл.).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездят 13-15 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са тревистите и храстовите места, обработваемите

площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храстовите места, обработваемите площи (хабитати N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 59 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията е по-малка възможността от смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС в сравнение с предходния вид. При изследването на Kambourova-Ivanova et al., 2012 този вид не беше намерен като жертва на трафика. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 53,2 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и

ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията е по-малка възможността от смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС в сравнение с предходния вид. При изследването на Kambourova-Ivanova et al., 2012 този вид не беше намерен като жертва на трафика. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 56,5 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията е по-малка възможността от смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС в сравнение с предходния вид. При изследването на Kambourova-Ivanova et al., 2012 този вид не беше намерен като жертва на трафика. Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

41. Белочела сврачка (*Lanius nubicus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен вид. Обитава псевдомаквиси, разредени ксеротермни дъбови гори от субсредиземноморски тип, крайречни култури от хибридна топола, по-рядко обраствания от върба, ясен и акация в равнинни и хълмисти места. Разполага гнездото в бодливи храсти, в основното разклонение на по-тънки дървета или по хоризонталните клони на по-големите. Снася в края на май и началото на юни. Инкубацията е 14-15 дни. Малките напускат гнездото на 18-20 дневна възраст. Прелетен вид. Пролетната миграция вероятно е от втората половина на април и най-вече през май, есенната – през втората половина на август. Храни се с насекоми, най-вече скакалци и бръмбари, по-рядко с гущери и дребни птици (Големански 2011, Иванов 2011).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр видът за 33 е само преминаващ с численост 1 индивид. Потенциалните местообитания на вида в зоната са тревисто-храстовите съобщества и широколистните гори (хабитати N08, N09 и N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 45 000 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревисто-храстовите съобщества и широколистните гори (хабитати N08, N09 и N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 39 дка, или 0.08% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 39 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството не е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като видът е само преминаващ за 33. По време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012, Караиванов, 2015.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 32,9 дка, или 0.07% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 32,9 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството не е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като видът е само преминаващ за ЗЗ. По време на експлоатация е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012, Караиванов, 2015.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 38,6 дка, или 0.08% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 38,6 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството не е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, тъй като видът е само преминаващ за ЗЗ. По време на експлоатация е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012, Караиванов, 2015.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради факта, че миграционната популация в зоната, която е изложена на най-голям риск, зависи от популации в други части на ареала на вида.

42. Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*)

Биология на вида: Постоянен, преминаващ и зимуващ вид. През размножителния период обитава скалисти крайбрежия, острови и отделни скали в морето, крайбрежни населени места, а напоследък и градове с големи реки, язовири със скалисти крайбрежия. По време на миграция и зимуване се среща и в езера, блата, оризища, разливи на реки и язовири, градски сметища. В България гнезди поединично или на колонии до около 300 двойки. Типичен еврифлаг, използва разнообразни начини за добиване на храна (Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават 2-3 индивида. Потенциалните трофични местообитания по време на миграция са реки и стоящи водоеми (хабитат N06) и обработваеми площи (N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 93 660 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални трофични местообитания по време на миграция на вида в района на ИП трябва да се разглеждат р. Русенски Лом и по-откритите части на притоците ѝ, както и микроязовири (N06) и обработваеми земи (N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Не се засягат гнездови местообитания на вида. По време на строителството се засягат около 28 дка трофични местообитания – обработваеми площи (N12 и N15) или 0,03% от местообитанията. Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ на подходящи трофични местообитания. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Не се засягат гнездови местообитания на вида. Трасето по този вариант засяга около 28 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е синантропен и само преминаващ за ЗЗ. Поради това не се очаква въздействие (степен 0). По време на експлоатацията също не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Не се засягат гнездови местообитания на вида. По време на строителството се засягат около 28 дка трофични местообитания – обработваеми площи (N12 и N15) или 0,03% от местообитанията. Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ на подходящи трофични местообитания. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Не се засягат гнездови местообитания на вида. Трасето по този вариант засяга около 28 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради

сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е синантропен и само преминаващ за ЗЗ. Поради това не се очаква въздействие (степен 0). По време на експлоатацията също не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Не се засягат гнездови местообитания на вида. По време на строителството се засягат около 28 дка трофични местообитания – обработваеми площи (N12 и N15) или 0,03% от местообитанията. Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ на подходящи трофични местообитания. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Не се засягат гнездови местообитания на вида. Трасето по този вариант засяга около 28 дек трофични местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е синантропен и само преминаващ за ЗЗ. Поради това не се очаква въздействие (степен 0). По време на експлоатацията също не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания. По време на експлоатацията смъртност също не се очаква, тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения. Въздействие няма да има (степен 0).

43. Горска чучулига (*Lullula arborea*)

Биология на вида: Обитава крайнини на планински и предпланински гори, горски поляни, просеки и сечища, скалисти и каменисти места с редки дървета, храсталаци с еденични дървета. Гнезди на земята. Гнездото е разположено сред по-гъста растителност, в основата на дърво, храст или тревна туфа. Размножителния период е от май до юли. Храни се с гъсеници, бръмбари, паяци и др. дребни безгръбначни, семена, които търси в участъци с ниска тревиста растителност или лишени от такава (Мичев и др., 2012; Bowden 1990; Jonsson 2006; Mallord et al., 2007).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездят 77-97 двойки. Видът е представен и по време на миграция с неопределен брой индивиди. Потенциалните местообитания на вида в зоната са храстовите и тревни съобщества и широколистните гори (хабитати N08, N09 и N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 45 345 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат храстовите съобщества и широколистните гори (хабитати N08, N09 и N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 39 дка, или 0.08% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 39 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012, Караиванов, 2015). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 32,9 дка, или 0.07% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 32,9 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012, Караиванов, 2015). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 38,6 дка, или 0.08% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 38,6 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (К. Дончев, лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (Kambourova-Ivanova et al., 2012, Караиванов, 2015). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

44. Пчелояд (*Merops apiaster*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен вид. Гнезди колониално в дупки в отвесни глинести, лъсови и пясъчливи брегове в открити пясъчливи и сухи места, по брегове на различни водоеми, свлачища, ерозирали долове, понякога и в каменни кариери. Снася през последната десетдневка на май и началото на юни. Пролетната миграция е през май, есенната – от август до средата на септември. Храни се с насекоми, в края на размножителния период и извън него основно с пчели, а през размножителния период и с други, като ловува в разнообразни местообитания, вкл. обработваеми площи и населени места, особено по време на прелет (Нанкинов и др., 1997; лични набл.).

Оценка на вида в 33

Според стандартния формуляр в 33 гнездат 190 двойки. Представен е и по време на миграции (над 2300 индивида). Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития, в границите на цялата зона. Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува в разнообразни местообитания, вкл. в населени места.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван е по време на теренните проучвания. Потенциални места за гнездене са отвесните брегове по поречието на р. Русенски Лом. Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглежда на практика всяка територия, тъй като ловува в разнообразни местообитания, вкл. в населени места.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития. Ето защо фрагментация на практика няма да има (степен 0). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо фрагментация на практика няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в

разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития. Ето защо фрагментация на практика няма да има (степен 0). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо фрагментация на практика няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо въздействието върху тях ще е незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Гнездовите местообитания на вида в зоната са микрохабитатно обусловени, като условия за съществуването им има във всички типове земни покрития. Ето защо фрагментация на практика няма да има (степен 0). Потенциалните трофични местообитания са на практика всяка територия, тъй като ловува във въздуха в разнообразни местообитания, вкл. в населени места. Ето защо фрагментация на практика няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство дори в района на гнездене (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (К. Дончев, лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

45. Черна каня (*Milvus migrans*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетнен, преминаващ и отчасти зимуващ вид. През размножителния сезон е най-чест по р. Дунав и притоците му, по поречието на реките Марица, Тунджа и техните притоци, Сакар, Дервенски възвишения. По време на скитания и миграции е навсякъде из страната, но по-значима е миграцията по Черноморското крайбрежие. Обитава равнинни и хълмисти райони на страната, без планинската зона над 1000 m н. в. Има предпочитание към места в близост до влажни зони, дори при засилен антропогенен натиск. Гнезди поединично или в разредени колонии до 30 двойки в гори и групи дървета в големи речни долини и край изкуствени водоеми. Събира се на групи по време на хранене, скитане, почивка и миграция. По това време се среща и в открити пространства. Полифаг, храни се с мърша, често отнема плячката на други птици, лови насекоми и дребни гръбначни животни (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездат 1-3 двойки. Представен е и по време на миграции (над 3 индивида). Потенциалните гнездови местообитания на вида в ЗЗ са широколистните гори (хабитат N16 от Стандартния формуляр) с обща площ над 28 000 дка. Потенциалните трофични местообитания за вида са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 110 280 дка. Общо гнездови и трофични – 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван в района на ИП по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат широколистните гори и тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (N08, N09, N12, N15 и N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 66,8 дка, или 0.05% от подходящите гнездови и трофични местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66.8 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС, тъй като видът се привлича от трупове на сгазените по пътищата животни (Meunier et al., 2000). Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква. Освен това предпазните мрежи няма да позволяват смъртност на по-едри животни, от които биха се привлекли птиците. Ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 61 дка, или 0.04% от подходящите гнездови и трофични местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС, тъй като видът се привлича от трупове на сгазените по пътищата животни (Meunier et al., 2000). Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в

числеността ѝ не се очаква. Освен това предпазните мрежи няма да позволяват смъртност на по-едри животни, от които биха се привлекли птиците. Ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 66,6 дка, или 0.05% от подходящите гнездови и трофични местообитания на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15 и N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,6 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Малките напускат гнездото като сравнително добри летци. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС, тъй като видът се привлича от трупове на сгазените по пътищата животни (Meunier et al., 2000). Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква. Освен това предпазните мрежи няма да позволяват смъртност на по-едри животни, от които биха се привлекли птиците. Ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

46. Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен вид, включен в Червена книга на Р България (2015) в категория „застрашен“. Пролетния прелет започва от средата на февруари, а през есента се среща най-късно до октомври. Гнезди в ниши на скали в скалисти райони, проломи, ждрела, в миналото – и в ниши в льосови стени, на дървета, до 400, по-рядко до 900 m н. в. Двойките използват до 4-5 различни гнезда. Разстоянието между тях е 3 - 4 km. Снася в края на април – началото на май. Малките напускат гнездото в края на август и началото на септември. Мършояден, по-рядко се храни с костенурки и други влечуги, дребни бозайници и пр. Храната си търси в разнообразни, предимно открити местообитания (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в 33

Според Стандартния формуляр на 33 в нея гнезди 1-6 двойки. Гнездовите местообитания са по-високите и недостъпни скали в зоната (хабитат N22 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка. В природният парк съществува площадка за изкуствено подхранване на лешояди край Природозащитния комплекс „Ломовете“ (край с. Нисово). През 2010 г. в ИП „Русенски Лом“ са гнездили 2 двойки от вида. Видът използва разнообразни хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат по-високите и недостъпни скали (хабитат N22).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича 33 „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). Видът използва разнообразни хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване. Въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В района, където ИП пресича 33 „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). Видът използва разнообразни хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване. Въздействие няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Тъй като не се засягат гнездови местообитания, не се очаква и безпокойство на индивиди. Площадката за подхранване се намира на около 10 км по права линия и от трите варианта. Въздействие не се очаква (степен 0), както по време на строителството, така и по време на експлоатацията.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. Сблъсък с МПС по време на експлоатация също не се очаква, тъй като предпазните мрежи няма да позволяват смъртност на по-едри животни, които биха привлекли птици, а наличието на площадка за подхранване ще намали „атрактивността“ на по-дребните. Въздействие не се очаква (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича 33 „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). Видът използва разнообразни

хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване. Въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). Видът използва разнообразни хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване. Въздействие няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Тъй като не се засягат гнездови местообитания, не се очаква и безпокойство на индивиди. Площадката за подхранване се намира на около 10 км по права линия и от трите варианта. Въздействие не се очаква (степен 0), както по време на строителството, така и по време на експлоатацията.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. Сблъсък с МПС по време на експлоатация също не се очаква, тъй като предпазните мрежи няма да позволяват смъртност на по-едри животни, които биха привлекли птици, а наличието на площадка за подхранване ще намали „атрактивността“ на по-дребните. Въздействие не се очаква (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). Видът използва разнообразни хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване. Въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В района, където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“, в рамките на около 4 км, не са установени подходящи гнездови местообитания за вида (високи и недостъпни скали). Така че не се очаква въздействие – степен (0). Видът използва разнообразни хранителни ресурси, и в този смисъл не зависи от определен тип трофични местообитания, особено в условията на съществуващо изкуствено подхранване. Въздействие няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Тъй като не се засягат гнездови местообитания, не се очаква и безпокойство на индивиди. Площадката за подхранване се намира на около 10 км по права линия и от трите варианта. Въздействие не се очаква (степен 0), както по време на строителството, така и по време на експлоатацията.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Не се засягат гнездови местообитания, а малките напускат гнездото като сравнително добри летци. Сблъсък с МПС по време на експлоатация също не се очаква, тъй като предпазните мрежи няма да позволяват смъртност на по-едри животни, които биха привлекли птици, а наличието на площадка за подхранване ще намали „атрактивността“ на по-дребните. Въздействие не се очаква (степен 0).

47. Орел рибар (*Pandion haliaetus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и преминаващ вид, включен в Червена книга на Р България (2015) в категория „критично застрашен“. Обитава разнообразни естествени и изкуствени влажни зони със стоящи или течащи води. Основно изискване към местообитанието е наличие на значителни хранителни ресурси (предимно риба) в съчетание с подходящи места за гнездене - стари дървета в заливни гори, стълбове на далекопроводи и др. По време на миграция се среща по-често по поречието на р. Дунав и Черноморското крайбрежие (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават между 3 индивида по време на миграция. Потенциалните местообитания на вида в ЗЗ са реки и стоящи водоеми (хабитат N06) с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбиниран вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом и влажни зони, неподходящи за риболовстване от вида). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на индивиди търсеци храна се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС, а и видът избягва човека и негови съоръжения. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом и влажни зони, неподходящи за риболовстване от вида). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на индивиди търсеци храна се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС, а и видът избягва човека и негови съоръжения. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом и влажни зони, неподходящи за риболовстване от вида). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на индивиди търсещи храна се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС, а и видът избягва човека и негови съоръжения. Въздействие няма да има (степен 0).

48. Осояд (*Pernis apivorus*)

Биология на вида: Гнезди в обширни гори, предимно букови, изпъстрени с поляни или в близост до ливади и пасища, в равнини и планини до около 1600 - 1700 m н.в. Гнездото е на дървета, на 4-25 m височина. Снася през май. Прелетен и преминаващ вид. Пролетната миграция е от средата на март до края на април, а есенната – от началото на август до края на октомври. По време на прелета се среща и в открити пространства с малки гори и еденични дървета. Храни се с жилещи насекоми, техните яйца и ларви, гъсеници, едри бръмбари, рядко с жаби, дребни птици и гризачи. Природозащитен статус – уязвим (Червена книга на Р България, 2015; Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ в нея гнездат 9-11 двойки. Представен е и по време на миграция (129 индивида). Потенциалните гнездови местообитания на вида в зоната са горите (хабитати N16 от Стандартния формуляр на зоната), а потенциалните трофични местообитания са тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (хабитати N08, N09, N12 и N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 139 005 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални гнездови местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат горите (N16). Като потенциални трофични местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат тревистите и храсталачни места и обработваеми площи (N08, N09, N12 и N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 66,8 дка, или 0.05% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N16, N08, N09, N12 и N15).

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,8 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. Смъртността, породена от безпокойство, е разгледана по-горе.

По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС, макар и по-малка в сравнение с обикновеният мишелов и керкенеца (Baudvin, 2004). Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

2. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 61 дка, или 0.04% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N16, N08, N09, N12 и N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 61 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. Смъртността, породена от безпокойство, е разгледана по-горе.

По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС, макар и по-малка в сравнение с обикновеният мишелов и керкенеца (Baudvin, 2004). Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

2. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 66,6 дка, или 0.05% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитати N16, N08, N09, N12 и N15). Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 66,6 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на

гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е чувствителен към безпокойство в гнездовите местообитания. Така че ако в района (в рамките на около 4 км), където ИП пресича ЗЗ „Ломовете“ има гнездяща двойка то те ще напуснат района. Очаквано въздействие – средно (2).

Извън мястото на гнездене безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействието върху евентуално хранещи се в района на ИП индивиди се оценява като незначително (степен 1).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. Смъртността, породена от безпокойство, е разгледана по-горе.

По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС, макар и по-малка в сравнение с обикновеният мишелов и керкенеца (Baudvin, 2004). Въздействието върху преминаващата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

2. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

49. Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*)

Биология на вида: Гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Гнезди по поречието на р. Дунав (крайбрежни гори и островни гори), Черноморското крайбрежие и големите водоеми във вътрешността на страната. Обитава сладководни и полусолени блата и езера, крайбрежни скали, заливни гори и язовири до 100 м н.в. По време на прелета и през зимата е обикновен по Черноморското крайбрежие и прилежащите влажни зони, като по-големи струпвания има в Бургаските езера. Размножителния период е от началото на март докъм средата на юли. Гнезди в самосотятелни и смесени колонии (заедно със сиви, малки бели, гривести и нощни чапли, блестящи ибиси и малки корморани). Гнездата се строят на бяла върба, хибридна и бяла топола и дъб. Храни се с риба (Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в 33

Според Стандартния формуляр на 33 през нея преминават 2-50 индивида по време на миграция. Тази численост е силно подценена. Потенциалните местообитания на вида в зоната са по-големите реки (р. Русенски Лом) и водоеми (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и мъртвици и два микроязовира по червен и комбиниран вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки и влажни зони между км 19+900 и км 20+300 (на около 250 м от трасето на АМ). АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ и са извън 33 Ломовете.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (около 1 дка, 0,03%) (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Така известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква, ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (стъпките на колоните на мостовото

съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Така известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква, ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ на подходящи местообитания (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът не гнезди в зоната. Така известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не гнезди в зоната, ето защо няма да има застрашени недобре летящи малки или яйца. По време на експлоатация обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Тъй като миграционната популация в зоната зависи от популации в други части на ареала на вида, то промяна в числеността ѝ не се очаква, ето защо въздействието се определя като незначително (степен 1).

50. Сив кълвач (*Picus canus*)

Биология на вида: Постоянен вид. Обитава първични букови и дъбови гори до 1000 - 1200 m н. в., лонгози. Вторично – по-обширни крайречни и други гори със стари дървета, градски паркове, овощни градини. Гнезди в издълбани от него хралупи в стари широколистни дървета, като предпочита такива с по-мека дървесина. Снася през май. Храни се с яйца, ларви и възрастни на мравки, и различни насекоми, срещащи се по кората на дърветата и под нея. Яде и семена на различни широколистни дървета и храсти. Природозащитен статус - застрашен (Червена книга на Р България, 2015; Нанкинов и др., 1997).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездят 24 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ над 28 000 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори, вкл. крайречните такива (хабитат N16).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 7,8 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такава се

окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 7,8 дка, или 0.03% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 7,8 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг,

доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 10,1 дка, или 0.03% от гнездовите и трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 10,1 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Видът е слабо чувствителен към безпокойство (лични набл.). Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнездо с яйца или недобре летящи малки, ако такова се окаже в строителните граници. Ако това се случи, въздействието може да бъде значително (степен 3). За смекчаването му са необходими мерки. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

2. Всички мостови съоръжения да са снабдени двустранно с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

51. Крещалец (*Rallus aquaticus*)

Биология на вида: гнездещо-прелетен и постоянен вид. Вероятно е прелетен вид само за Северна България, а постоянен за Южна България. През зимата числеността му нараства за сметка на зимуващи птици от други части на ареала. Обитава сладководни блата, устия на реки с изобилна растителност; планински ливади и др. Гнездото е разположено в блатна растителност по ръба на малки открити водни площи, в тръстикови масиви, на полупотопени върби. Размножителният период вероятно започва през май (Симеонов и др., 1990).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр на ЗЗ видът е постоянен с неопределена численост. Потенциалните местообитания на вида в зоната са по-големите реки (р. Русенски Лом и нейните разливи) и различни влажни зони с растителност по брега (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната) с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ (1 дка или 0.03%) на подходящи местообитания (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнездещите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ (1 дка или 0.03%) на подходящи местообитания (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнездящите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт

орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид много малката засегната площ (1 дка или 0.03%) на подходящи местообитания (стъпките на колоните на мостовото съоръжение при преминаването на р. Русенски Лом). По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството на мостовите съоръжения се очаква временна фрагментация на местообитания, но възстановяването им ще настъпи бързо след приключване на строителните дейности. Предвид голямата дължина и площ на образуваните фрагменти и временния характер на въздействието, може да се приеме, че то ще е незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици. В близост до трасето (на около 250 м) между км 19+900 и 20+300 се намира малко блато с тръстиков пояс покрай брега (от едната страна), а от другата страна реката явно се движи бавно и/или пресъхва и се образуват влажни зони. Най-вероятно тук гнездящите индивиди ще бъдат обезпокоени и прогонени по време на строителството. Очаква се значително въздействие (степен 3). Необходими са мерки.

Мерки:

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на вида (1 май–15 август). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията обаче е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС. Въздействието върху

гнездящата популация в зоната може да е значително (степен 3), ако загине птица, която е част от нея. За смекчаване на въздействието са необходими мерки.

Мерки:

По протежение на АМ между км 19+900 и км 20+300 да сложи двустранно предпазна ограда с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), те да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

52. Брегова лястовица (*Riparia riparia*)

Биология на вида: Гнездяща и мигрираща птица. Среца се навсякъде у нас покрай реки и блата, където има високи брегове. Обитава около високи и стръмни земни брегове, разположени в близост до водоеми, където има богата хранителна база. Ловува над водоемите. Гнезди на колонии. Предпочита льосови и песъчливи брегове в средните и долни течения на реките (Нанкинов, 2009).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея по време на миграция преминават 1978 индивида. Потенциалните местообитания на вида в зоната са по-големите реки (р. Русенски Лом и нейните разливи) и водоеми (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания и не гнезди в района на ИП. Като потенциални местообитания на вида, поне по време на прелет, трябва да се разглеждат р. Русенски Лом и нейните разливи (различни видове водоеми) и то въздушното пространство над тях (N06).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в зоната, така че не се очаква въздействие върху гнездова популация. Видът преминава през ЗЗ само по време на миграция и то във въздуха, защото така се храни. Не се очаква въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Видът не гнезди в зоната, така че не се очаква въздействие върху гнездова популация. Видът преминава през ЗЗ само по време на миграция и то във въздуха, защото така се храни. Не се очаква въздействие (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Не се очаква безпокойство нито по време на строителството, нито по време на експлоатацията, тъй като видът не гнезди в ЗЗ, а само преминава по време на миграция. Не се очаква въздействие (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатация е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху преминаващата популация в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в зоната, така че не се очаква въздействие върху гнездова популация. Видът преминава през ЗЗ само по време на миграция и то във въздуха, защото така се храни. Не се очаква въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Видът не гнезди в зоната, така че не се очаква въздействие върху гнездова популация. Видът преминава през ЗЗ само по време на миграция и то във въздуха, защото така се храни. Не се очаква въздействие (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Не се очаква безпокойство нито по време на строителството, нито по време на експлоатацията, тъй като видът не гнезди в ЗЗ, а само преминава по време на миграция. Не се очаква въздействие (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху преминаващата популация в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

Видът не гнезди в зоната, така че не се очаква въздействие върху гнездова популация. Видът преминава през ЗЗ само по време на миграция и то във въздуха, защото така се храни. Не се очаква въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Видът не гнезди в зоната, така че не се очаква въздействие върху гнездова популация. Видът преминава през ЗЗ само по време на миграция и то във въздуха, защото така се храни. Не се очаква въздействие (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Не се очаква безпокойство нито по време на строителството, нито по време на експлоатацията, тъй като видът не гнезди в ЗЗ, а само преминава по време на миграция. Не се очаква въздействие (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху преминаващата популация в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

53. Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*)

Биология на вида: Обитава крайнини на широколистни и смесени гори с обилен подлес, храсталаци, живи плетове, овощни градини в равнини и покрай речни брегове. Гнездото е разположено най-често ниско, на ниски дървета и храсти. Снася през май-юни. Прелетен вид. Пролетната миграция е вероятно през април, есенната – август-

септември. Храни се с членестоноги, които събира от храстите и дърветата, и с плодове (Мичев и др., 2012; Kuźniak et al. 2001; Payevsky, 1999; Polak, 2012).

Оценка на вида в ЗЗ

Според стандартния формуляр в ЗЗ гнездат 50-55 двойки. Потенциалните местообитания на вида в зоната са храстовите места и обработваемите площи с по-голямо участие на синорна храстова растителност (хабитати N08, N09, N12, N15 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 110 280 дка. Ако се включат и хабитат N16 много ще се надцени площта на потенциалните местообитания на вида в ЗЗ.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат храстовите места и обработваемите площи с по-голямо участие на синорна храстова растителност (хабитати N08, N09, N12, N15).

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 59 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 59 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатация също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 53,2 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 53,2 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително

малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат 56,5 дка, или 0.05% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N08, N09, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 56,5 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Пойните птици са слабо чувствителен към безпокойство. Известно безпокойство се очаква по време на строителството, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на строителството е възможно унищожаване на гнезда с яйца или недобре летящи малки, ако такива се окажат в строителните граници. По време на експлоатацията също е възможна смъртност на отделни индивиди при сблъсък с МПС (лични набл.). Въздействието върху популацията в зоната ще е незначително (степен 1), поради сравнително високата ѝ численост.

54. Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*)

Биология на вида: гнездещо-прелетен и преминаващ вид, по изключение зимуващ. Включен в Червена книга на Р България (2015) в категория „критично застрашен“. Обитава езера, рибарници и язовири с открита водна площ в открити степи

и селскостопански площи. Често се храни по полето далеч от водата. Храни се с насекоми и семена. Размножителният период започва в края на февруари. Среща се главно в малки водоеми във вътрешността на Добруджа и по Черноморието. Най-голяма плътност на гнездови находища има около гр. Главиница (Силистренска област). Числеността на вида възлиза на 15-20 двойки (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават 2 индивида по време на миграция. Потенциалните местообитания на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и мъртвици и различни водоеми – микроязовири и блата (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка както и обработавемите площи (N12 и N15).

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и мъртвици и два микроязовира по червен и комбиниран вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки и влажни зони между км 19+900 и км 20+300 (на около 250 м от трасето на АМ). АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ и са извън ЗЗ Ломовете.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 29 дка, или 0.03% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N06, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 29 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици ако в тях има хранещи се и почиващи индивиди. Въздействието ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията не се очаква въздействие, тъй като индивидите избягват антропогенни съоръжения.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 29 дка, или 0.03% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N06, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 29 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици ако в тях има хранещи се и почиващи индивиди. Въздействието ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията не се очаква въздействие, тъй като индивидите избягват антропогенни съоръжения.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 29 дка, или 0.03% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N06, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 29 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици ако в тях има хранещи се и почиващи индивиди. Въздействието ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията не се очаква въздействие, тъй като индивидите избягват антропогенни съоръжения.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

55. Бял ангъч (*Tadorna tadorna*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Гнезди основно по Черноморското крайбрежие. Общата популация в страната се оценява на 30-65 двойки. По време на миграция и зимуване се концентрира основно по Черноморското крайбрежие и по-рядко във вътрешността на страната. Обитава крайбрежни водоеми, морски плитчини, каменисти брегове, солници, утайници и др. За гнездене използва стари дупки на лисици, язовци, зайци подземници или ги изкопава сам в лъсови брегове. Природозащитна категория – уязвим (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават 1 индивид по време на миграция. Потенциалните местообитания по време на миграция на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и мъртвици и различни водоеми – микроязовири и блата (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка както и обработавемите площи (N12 и N15).

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и мъртвици. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ и са извън ЗЗ Ломовете.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 29 дка, или 0.03% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N06, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 29 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици ако в тях има хранещи се и почиващи индивиди. Въздействието ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията не се очаква въздействие, тъй като индивидите избягват антропогенни съоръжения.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 29 дка, или 0.03% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N06, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 29 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици ако в тях има хранещи се и почиващи индивиди. Въздействието ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията не се очаква въздействие, тъй като индивидите избягват антропогенни съоръжения.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегнат около 29 дка, или 0.03% от местообитанията на вида в зоната (хабитати N06, N12, N15). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 29 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на гнездови и трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и мъртвици ако в тях има хранещи се и почиващи индивиди. Въздействието ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията не се очаква въздействие, тъй като индивидите избягват антропогенни съоръжения.

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Въздействие няма да има (степен 0).

56. Горски водобегач (*Tringa ochropus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен и зимуващ вид. Среща се по реките Дунав, Искър, Вит, Осъм, Бели Лом и Черноморското крайбрежие. Общо са известни 52 гнездови находища, 18 от които потвърдени през последните 20 години. През есенно-зимния период и по време на миграция се среща по-често. Обитава плитки крайбрежия на реки и стоящи водоеми, влажни ливади и пасища в близост до микроязовири. Гнезди по земята в близост до водоеми, а също и в стари гнезда на вранови птици и дроздове. Храни се с различни водни и околородни безгръбначни животни. Природозащитен статус – застрашен.

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават 3-4 индивида по време на миграция. Потенциалните местообитания по време на миграция на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и мъртвици и различни водоеми – микроязовири и блата (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбинирания вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегне около 1 дка, или 0.03% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 1 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на преминаващи индивиди се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и влажни зони, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не е гнездящ в зоната, ето

защо няма да бъдат засегнати гнезда с малки. По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътно платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегне около 1 дка, или 0.03% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 1 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на преминаващи индивиди се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и влажни зони, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не е гнездящ в зоната, ето защо няма да бъдат засегнати гнезда с малки. По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътно платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегне около 1 дка, или 0.03% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 1 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на преминаващи индивиди се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и влажни зони, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не е гнездящ в зоната, ето защо няма да бъдат засегнати гнезда с малки. По време на експлоатация смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

57. Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*)

Биология на вида: Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Видът е с точково разпространение в блатисти места по Черноморското крайбрежие и във вътрешността на страната. През последните години популацията се оценява на 15-35 двойки. По време на миграция посещава влажни зони в цялата страна, главно по Черноморието с по-големи концентрации в Атанасовското езеро. За периода 1985-2002 г. броят на зимуващите в страната индивиди максимално е 68 през 2001 г. Природозащитен статус – критично застрашен (Червена книга на Р България, 2015).

Оценка на вида в ЗЗ

Според Стандартния формуляр на ЗЗ през нея преминават 15-18 индивида по време на миграция. Потенциалните местообитания по време на миграция на вида в зоната са р. Русенски Лом и нейните разливи и мъртвици и различни водоеми – микроязовири и блата (хабитат N06 от Стандартния формуляр на зоната), с обща площ 3340 дка.

Оценка на вида на територията на ИП

Видът не е наблюдаван по време на теренните изследвания. Като потенциални местообитания на вида в района на ИП трябва да се разглеждат: р. Русенски Лом с нейните разливи и два микроязовира по червен и комбиниран вариант (единия до с. Пейчиново, а другия до гр. Дебелец в края на трасето) и по синият вариант – влажни зони до с. Петко Каравелово и по-малки реки. АМ пресича р. Русенски Лом само на едно място и то с мостово съоръжение. Ще бъдат засегнати много малки площи подходящи местообитания на вида (там където ще са стъпките на колоните на мостовото съоръжение). Двата микроязовира са разположени на около 500 м от трасето на АМ, но извън ЗЗ.

Въздействия:

Червен вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегне около 1 дка, или 0.03% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 1 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични

местообитание за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на преминаващи индивиди се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и влажни зони, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не е гнездящ в зоната, ето защо няма да бъдат засегнати гнезда с малки. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Син вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегне около 1 дка, или 0.03% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 1 дек подходящи местообитания. Оставащите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на преминаващи индивиди се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и влажни зони, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не е гнездящ в зоната, ето защо няма да бъдат засегнати гнезда с малки. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътното платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

Комбиниран вариант

Пряко унищожаване на местообитания

По време на строителството ще се засегне около 1 дка, или 0.03% от трофичните местообитания на вида в зоната (хабитат N16). Въздействието се оценява като незначително (степен 1), предвид малката засегната площ. По време на експлоатацията засегнатите площи извън колоните и устоите на мостовите съоръжения ще се възстановят като местообитания на вида, и постоянно засегнатата площ ще е още по-малка.

Фрагментация на местообитания

Трасето по този вариант засяга около 1 дек подходящи местообитания. Оставашатите площи са с достатъчна големина, за да изпълняват функцията си на трофични местообитания за вида. Предвид това, и поради сравнително малката площ на пряко засегнатите местообитания, въздействието се оценява на незначително (степен 1).

Прекъсване на биокоридори

Пътищата не представляват непреодолима преграда за птиците. Без въздействие (0).

Безпокойство

Известно безпокойство на преминаващи индивиди се очаква по време на строителството на мостовите съоръжения и в близост до споменатите микроязовири и влажни зони, но предвид временния му характер и ограничената територия (само около мястото на строителство), то ще е незначително (степен 1). По време на експлоатацията въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност

Възрастните са достатъчно бързи и предпазливи, за да избегнат строителната и тежката транспортна техника при строителството. Видът не е гнездящ в зоната, ето защо няма да бъдат засегнати гнезда с малки. По време на експлоатацията смъртност не се очаква, тъй като възрастните са достатъчно предпазливи, за да избегнат движещите се МПС. Тъй като трасето пресича потенциалните местообитания на вида посредством високи мостови съоръжения, възможност за попадане на индивиди на пътно платно липсва. Въздействие няма да има (степен 0).

5.2. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.

• **BG0000608 ЗЗ „Ломовеце”**

Червен вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовеце” на обща площ от **392.232 дка**, което представлява **0.12%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 3 типа природни местообитания (Таблица № 5.2-1), предмет на опазване в зоната, за които въздействието се оценява като незначително, т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природните местообитания в границите на защитената зона. Въпреки, че ще настъпи промяна по Критерий 1. „Площ в границите на зоната“, общата оценка на състоянието на природните местообитания в зоната ще остане непроменена.

Таблица № 5.2-1: Площи на природните местообитания, предмет на опазване в зоната, попадащи в границите на обхвата по вариант Червен.

№	Код	Площ в ЗЗ/дка	Засегната площ/дка	Засегната площ/%
1	6210	16620.40	30.990	0.186
2	91E0	1557.80	3.914	0.251
3	91M0	27167.80	3.902	0.014

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0 до 0,11% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 4 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на ИП няма да доведе до фрагментация на местообитания 6210, 91E0* и 91M0.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 3 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 7 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментираните местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 4 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. Бариерният ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Mesocricetus newtoni*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 10 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради

малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 7 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от сухоземните видове влечуги (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна по-голяма смъртност за 9 вида прилепи, предмет на опазване в зоната: *Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis* и *Miniopterus schreibersii*. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **средно**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде сведено до незначително.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 3 вида, предмет на опазване в зоната, като за един вид - *Mustela eversmannii*, въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията е възможно безпокойство за 9 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Общо въздействието се оценява като **средно**, но може да бъде сведено до незначително чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 64 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Син вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **396.204 дка**, което представлява **0.12%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 3 типа природни местообитания (ТаблИЦА № 5.2-2), предмет на опазване в зоната, за които въздействието се оценява като незначително, т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природните местообитания в границита на защитената зона. Въпреки, че ще настъпи промяна по Критерий 1. „Площ в границите на зоната“, общата оценка на състоянието на природните местообитания в зоната ще остане непроменена.

Таблица № 5.2-2: Площи на природните местообитания, предмет на опазване в зоната, попадащи в границите на обхвата по вариант Син.

№	Код	Площ в ЗЗ/дка	Засегната площ/дка	Засегната площ/%
1	6210	16620.40	25.187	0.152
2	91E0	1557.80	3.910	0.251
3	91M0	27167.80	3.896	0.014

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0 до 0,11% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 5 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на ИП няма да доведе до фрагментация на местообитания 6210, 91E0* и 91M0.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 3 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 7 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментираните местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 5 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. Бариерния ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Mesocricetus newtoni*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 10 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради

малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 7 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от сухоземните видове влечуги (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна по-голяма смъртност за 9 вида прилепи, предмет на опазване в зоната: *Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis* и *Miniopterus schreibersii*. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **средно**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде сведено до незначително.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 4 вида, предмет на опазване в зоната, като за 2 вида - *Mustela eversmannii* и *Vormela peregusna*, въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията е възможно безпокойство за 9 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Общо въздействието се оценява като **средно**, но може да бъде сведено до незначително чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 64 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Комбиниран вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **408.562 дка**, което представлява **0.13%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 3 типа природни местообитания (Таблица № 5.2-3), предмет на опазване в зоната, за които въздействието се оценява като незначително, т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природните местообитания в границите на защитената зона. Въпреки, че ще настъпи промяна по Критерий 1. „Площ в границите на зоната“, общата оценка на състоянието на природните местообитания в зоната ще остане непроменена.

Таблица № 5.2-3: Площи на природните местообитания, предмет на опазване в зоната, попадащи в границите на обхвата по вариант Комбиниран.

№	Код	Площ в ЗЗ/дка	Засегната площ/дка	Засегната площ/%
1	6210	16620.40	28.548	0.172
2	91E0	1557.80	5.988	0.384
3	91M0	27167.80	4.101	0.015

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0 до 0,11% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 5 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на ИП няма да доведе до фрагментация на местообитания 6210, 91E0* и 91M0.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 3 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 7 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментиранията местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 5 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. Бариерния ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Mesocricetus newtoni*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 10 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради

малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 7 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от сухоземните видове влечуги (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна по-голяма смъртност за 9 вида прилепи, предмет на опазване в зоната: *Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis* и *Miniopterus schreibersii*. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **средно**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде сведено до незначително.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 4 вида, предмет на опазване в зоната, като за 2 вида - *Mustela eversmannii* и *Vormela peregusna*, въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията е възможно безпокойство за 9 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Общо въздействието се оценява като **средно**, но може да бъде сведено до незначително чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 64 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

• **BG0000610 ЗЗ „Река Янтра”**

Червен вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Янтра” на обща площ от **228.210 дка**, което представлява **0.16%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 6 типа природни местообитания (Таблица № 5.2-4), предмет на опазване в зоната, за две от които – 6250 и 91E0, въздействието се оценява като средно, т.е. необходимо е прилагането на мерки за ограничаване на въздействието до незначително.

Таблица № 5.2-4: Площи на природните местообитания, предмет на опазване в зоната, попадащи в границите на обхвата по вариант Червен.

№	Код	Площ в ЗЗ/дка	Засегната площ/дка	Засегната площ/%
1	3260	1544.30	4.090	0.265
2	6210	635.08	1.999	0.315
3	6250	2650.70	<u>35.011</u>	<u>1.321</u>
4	8210	413.70	1.798	0.435
5	91E0	755.21	<u>7.929</u>	<u>1.050</u>
6	91M0	1419.70	3.300	0.232

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 13 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0,05 до 0,44% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 4 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на вариант червен ще фрагментира частично 2 местообитания: 6250 и 91E0.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Рибни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 13 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори по време на строителството, след което връзката между фрагментираните местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. По време на експлоатацията се очаква трайна фрагментация на местообитания на 4 вида (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 4 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. Бариерния ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Mesocricetus newtoni*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 13 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от някои видове, като силата на въздействието върху отделните видове е различна. Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчавачи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 3 вида, предмет на опазване в зоната, като за един вид - *Vormela peregusna*, въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 77 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Син вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Янтра” на обща площ от **679.447 дка**, което представлява **0.49%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 6 типа природни местообитания (Таблица № 5.2-5), предмет на опазване в зоната, за две от които – 6430 и 6510, въздействието се оценява като средно. Поради голямата засегната площ от местообитание 6430, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

Таблица № 5.2-5: Площи на природните местообитания, предмет на опазване в зоната, попадащи в границите на обхвата по вариант Син.

№	Код	Площ в ЗЗ/дка	Засегната площ/дка	Засегната площ/%
1	3150	4602.80	0.359	0.008
2	3260	1544.30	13.435	0.870
3	3270	6790.00	15.531	0.229
4	6240	4545.10	15.162	0.334
5	6430	6183.80	<u>69.362</u>	<u>1.122</u>
6	6510	439.80	<u>5.073</u>	<u>1.153</u>

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 13 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0,05 до 0,64% от общата площ на картираните местообитания в зоната.

Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 5 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **средно** за един вид - *Canis lupus*, поради голямата засегната площ. Поради голямата засегната площ, реализируеми смекчаващи мерки са невъзможни.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на вариант син ще доведе до частична фрагментация на 2 местообитания: 6430 и 6510.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Рибни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 13 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори по време на строителството, след което връзката между фрагментиранията местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. По време на експлоатацията се очаква трайна фрагментация на местообитания на повечето видове (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 5 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **значително** за един вид - *Canis lupus*, поради голямата засегната площ. Въздействието може да се намали до незначително с прилагане на мерки. Бариерния ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Mesocricetus newtoni*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 13 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от повечето видове (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 4 вида, предмет на опазване в зоната, като за 1 вид - *Vormela peregusna*, въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за два вида, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra* и *Canis lupus*.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

От 77 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Имайки предвид обаче, че ИП по този вариант засяга в средна или значителна степен природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ, като смекчаващи мерки са невъзможни, то кумулативното въздействие от настоящия вариант и всички останали ИП се определя като значително.

Комбиниран вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Янтра” на обща площ от **252.638 дка**, което представлява **0.18%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 5 типа природни местообитания (Таблица № 5.2-6), предмет на опазване в зоната, за едно от които – 6250, въздействието се оценява като средно, т.е. необходимо е прилагането на мерки за ограничаване на въздействието до незначително.

Таблица № 5.2-6: Площи на природните местообитания, предмет на опазване в зоната, попадащи в границите на обхвата по вариант Комбиниран.

№	Код	Площ в ЗЗ/дка	Засегната площ/дка	Засегната площ/%
1	3260	1544.30	3.819	0.247
2	6250	2650.70	<u>32.382</u>	<u>1.222</u>
3	8210	413.70	1.620	0.392
4	91E0	755.21	6.449	0.854
5	91M0	1419.70	3.680	0.259

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 13 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0,05 до 0,44% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 4 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на вариант комбиниран ще доведе до частична фрагментация на 1 местообитание, 6250.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 13 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори по време на строителството, след което връзката между фрагментираните местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. По време на експлоатацията се очаква трайна фрагментация на местообитания на 4 вида (включително негативна промяна на ПС при един от тях). Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 4 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. Бариерния ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Mesocricetus newtoni*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 7 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални

местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 13 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от някои видове, като силата на въздействието върху отделните видове е различна. Общо въздействието се оценява като **средно (степен 2)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 3 вида, предмет на опазване в зоната, като за един вид - *Vormela peregusna*, въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 77 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

• **BG0000609 ЗЗ „Река Росица”**

Червен вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Росица” на обща площ от **13.897 дка**, което представлява **0.10%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 1 тип природно местообитание, предмет на опазване в зоната – 91E0, за което въздействието се оценява като незначително, т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природното местообитание в границата на защитената зона. Въпреки, че ще настъпи промяна по Критерий 1. „Площ в границите на зоната“, общата оценка на състоянието на природното местообитание в зоната ще остане непроменена.

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 4 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0 до 0,12% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 2 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Барьерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Не се очаква.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 1 вид безгръбначно, предмет на опазване в зоната - *Lusitanus cervus*. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Барьерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Барьерен ефект може да възникне при 4 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментиранията местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Барьерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 2 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. **Незначителен** барьерен ефект ще има за същите видове.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 4 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от някои видове (включително негативна промяна на ПС при два от тях). Общо въздействието се

оценява като **значително (степен 3)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 1 вид, предмет на опазване в зоната - *Vormela peregusna*, като въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риб:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 21 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Комбиниран вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Росица” на обща площ от **13.525 дка**, което представлява **0.09%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната**.

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 1 тип природно местообитание, предмет на опазване в зоната – 91E0, за което въздействието се оценява като незначително, т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природното местообитание в границата на защитената зона. Въпреки, че ще настъпи промяна по Критерий 1. „Площ в границите на зоната“, общата оценка на състоянието на природното местообитание в зоната ще остане непроменена.

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 4 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0 до 0,11% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 2 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Не се очаква.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 1 вид безгръбначно, предмет на опазване в зоната - *Luscanus cervus*. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 4 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментираните местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 2 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ и/или временния характер на въздействието. **Незначителен** бариерен ефект ще има за същите видове.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Рибни:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 4 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от някои видове (включително негативна промяна на ПС при два от тях). Общо въздействието се оценява като **значително (степен 3)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 7 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 1 вид, предмет на опазване в зоната - *Vormela peregusna*, като въздействието върху популацията в зоната може да е **значително**. С прилагането на подходящи мерки, то може да бъде елиминирано.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Рибни:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 21 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

• **BG0000231 ЗЗ „Беленска гора”**

Син вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Беленска гора” на обща площ от **48.000 дка**, което представлява **0.10%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната**.

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Не се очаква.

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очаква се загуба на потенциални местообитания при един вид в размер на 0,50% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на видове прилепи, предмет на опазване в зоната.

Наземни бозайници:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на наземни бозайници, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Не се очаква.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект **не може да възникне**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се трайна фрагментация на местообитанията при един вид (включително негативна промяна на неговото ПС). Тъй като други видове не се засягат общата оценка е същата както при този вид: въздействието е **значително (степен 3)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на видове прилепи, предмет на опазване в зоната, вкл. такива, изпълняващи биокоридорна функция.

Наземни бозайници:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на наземни бозайници, предмет на опазване в зоната, вкл. такива, изпълняващи биокоридорна функция.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 3 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството съществува вероятност за неволно унищожаване на отделни екземпляри. По време на експлоатацията може да се очаква системно прегазване на екземпляри от един вид (включително негативна промяна на неговото ПС). Тъй като други видове не се засягат общата оценка е същата както при този вид: въздействието е **значително (степен 3)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на видове прилепи, предмет на опазване в зоната. Следователно смъртност няма да има.

Наземни бозайници:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Следователно смъртност няма да има.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Единственият засегнат вид вероятно е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на безпокойство, като вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (засилено човешко присъствие, сътресения и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието може да се оцени, като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Такива липсват и в близост до него. Следователно безпокойство няма да има.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 16 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

• ВГ0000213 ЗЗ „Гърновски височини”

Син вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Гърновски височини” на обща площ от **411.353 дка**, което представлява **0.93%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната**.

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 2 типа природни местообитания, предмет на опазване в зоната – 6210 и 8210, като въздействието се оценява като средно и значително, респективно. Поради голямата засегната площ, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **средно** при два от тях - *Lycaena dispar* и *Morimus funereus*, поради голямата засегната площ. Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

Риби:

Трасето по този вариант не засяга местообитания на видове риби, предмет на опазване в зоната.

Земноводни и влечуги:

Очакваната загуба на потенциални местообитания при отделните видове варира от 0 до 1,56% от общата площ на картираните местообитания в зоната. Въздействието може да се оцени като **средно (степен 2)**. Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на всичките 11 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. За 6 от тях - *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis myotis* и *Miniopterus schreibersii*, въздействието е оценено като **средно**, поради голямата засегната площ. Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 2 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **значително** за един вид - *Canis lupus*, поради голямата засегната площ. Поради голямата засегната площ, реализируеми смекчаващи мерки са невъзможни.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на вариант син ще доведе до частична фрагментация на 2 местообитания: 6210 и 8210.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект **не може да възникне**.

Риби:

Трасето по този вариант не засяга местообитания на видове риби, предмет на опазване в зоната.

Земноводни и влечуги:

Очаква се трайна фрагментация на местообитания на повечето видове (включително негативна промяна на ПС при два от тях). Общо въздействието се оценява като **значително (степен 3)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 10 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да

има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 2 вида наземни бозайници, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **значително** за един вид - *Canis lupus*, поради голямата засегната площ. Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки. Барьерния ефект е оценен като **значителен** при един вид - *Canis lupus*, но с прилагането на подходящи мерки той може да се смекчи.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството и/или експлоатацията има за всички 5 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната при някои видове.

Риби:

Трасето по този вариант **не засяга** местообитания на видове риби, предмет на опазване в зоната. Следователно смъртност няма да има.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията се очаква прегазване на екземпляри от повечето видове (включително негативна промяна на ПС при три от тях). Общо въздействието се оценява като **значително (степен 3)**, но може да бъде сведено до незначително (степен 1) чрез прилагане на смекчаващи мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 11 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. За 3 от тях - *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii* и *Miniopterus schreibersii*, въздействието е оценено като **средно**. Характерът на въздействието е такъв, че то не може да бъде смекчено чрез прилагане на мерки.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 2 вида, предмет на опазване в зоната, като въздействието върху популациите им в зоната ще е **незначително**.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по този вариант.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Canis lupus*.

Нарушаване на видовия състав

Реализирането на ИП по този вариант може да доведе до бариерен ефект за вълка (), което в резултат ще доведе до елиминирането на всяка възможност вида да обитава зоната. Въздействието може да се смекчи с прилагане на подходящи мерки.

Кумулативен ефект

Съгласно писмените справки от МОСВ и РИОСВ Велико Търново, в ЗЗ липсват инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ. Следователно, кумулативно въздействие няма да има.

• **BG0000282 ЗЗ „Дряновска река”**

Червен и Син вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти засяга териториалната цялост на защитена зона „Дряновска река” на обща площ от по **1.708 дка**, което представлява **0.09%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по варианти Червен и Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти засяга 1 тип природно местообитание, предмет на опазване в зоната – 91E0, за което въздействието се оценява като незначително, т.е. засегнатата площ е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите на природното местообитание в границата на защитената зона. Въпреки, че ще настъпи промяна по Критерий 1. „Площ в границите на зоната“, общата оценка на състоянието на природното местообитание в зоната ще остане непроменена.

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти засяга местообитания на 2 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти засяга местообитания на 6 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очаква се временно влошаване на качеството на потенциалните местообитанията (при отделните видове между 0 до 0,17% от общата площ на картираните местообитания в зоната). След приключване на строителните работи

местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти засяга местообитания на 4 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти засяга местообитания на 1 вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Не се очаква.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти **няма да фрагментира** местообитания на безгръбначни, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 6 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментирани местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти ще фрагментира местообитания на 4 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по тези варианти ще фрагментира местообитания на 1 вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието е оценено като **незначително**, поради временния му характер. **Незначителен** бариерен ефект ще има за същия вид.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за 2 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се

засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 6 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква прегазване на екземпляри, тъй като проектираното трасе пресича зоната по дълъг мост. Въздействието може да се оцени, като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 4 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията на тези варианти **не се очаква** смъртност на видове, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по тези варианти.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по тези варианти ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 9 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ,

нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Комбиниран вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Дряновска река” на обща площ от **1.817 дка**, което представлява **0.10%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания.

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 1 тип природно местообитание, предмет на опазване в зоната – 91E0, за което въздействието се оценява като средно, т.е. необходимо е прилагането на мерки за ограничаване на въздействието до незначително.

Загуба на местообитания на видове

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 2 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Рибни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 6 вида риби, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Земноводни и влечуги:

Очаква се временно влошаване на качеството на потенциалните местообитанията (при отделните видове между 0 до 0,17% от общата площ на картираните местообитания в зоната). След приключване на стрителните работи местообитанията вероятно ще се възстановят по естествен начин. Въздействието може да се оцени, като незначително (**степен 1**), без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 4 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга местообитания на 1 вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Барьерен ефект/Фрагментация

Природни местообитания:

Реализирането на вариант комбиниран ще доведе до частична фрагментация на 1 местообитание: 91E0*.

Безгръбначни:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на безгръбначни, предмет на опазване в зонатаа, тъй като

те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 2 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Риби:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант **няма да фрагментира** местообитания на риби, предмет на опазване в зоната, тъй като те ще бъдат премостени. Бариерен ефект може да възникне при 6 вида, но предвид временния му характер – само по време на строителството, въздействието е оценено като **незначително**.

Земноводни и влечуги:

Очаква се фрагментация и прекъсване на биокоридори само по време на строителството, след което връзката между фрагментиранията местообитания (включително биокоридорната функция) вероятно ще се възстанови по естествен начин. Въздействието може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 4 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект няма да има, тъй като трасето на пътя с всички негови съоръжения не представлява непреодолима пречка при полета на прилепите.

Наземни бозайници:

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира местообитания на 1 вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието е оценено като **незначително**, поради временния му характер. **Незначителен** бариерен ефект ще има за същия вид.

Унищожаване на индивиди

Безгръбначни:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за 2 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, или поради висока численост на популациите в зоната.

Риби:

Вероятност от смъртност по време на строителството има за всички 6 вида риби, предмет на опазване в зоната, чийто потенциални местообитания се засягат. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката вероятност от такъв риск, при използване на подходящи мерки.

Земноводни и влечуги:

По време на строителството е възможно неволно унищожаване на екземпляри. По време на експлоатацията не се очаква прегазване на екземпляри, тъй като проектираното трасе пресича зоната по дълъг мост. Въздействието може да се оцени, като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на експлоатацията е възможна смъртност за 4 вида прилепи, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите на тези видове в зоната е оценено като **незначително**.

Наземни бозайници:

По време на експлоатацията на тези варианти **не се очаква** смъртност на видове, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Безгръбначни:

Безгръбначните са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Риби:

Рибите са с примитивна нервна система и са нечувствителни към безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Земноводни и влечуги:

Вероятно всички видове, обекти на опазване в зоната са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлинно замърсяване. Известно безпокойство може да се очаква по време на строителството (екстремни стойности на шум, сътресения, засилено човешко присъствие и др.), но не и по време на експлоатацията. Въздействието ще бъде краткосрочно и може да се оцени като **незначително (степен 1)**, без необходимост от прилагане на мерки.

Прилепи:

По време на строителството и експлоатацията **не се очаква** безпокойство за видове прилепи, предмет на опазване в зоната, поради отдалечеността на потенциални убежища от трасето по тези варианти.

Наземни бозайници:

Незначително безпокойство може да има за един вид, предмет на опазване в зоната - *Lutra lutra*. Въздействието ще е временно, по време на строителството.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 9 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

- **BG 0002025 - ЗЗ „Ломовете”, за опазване на дивите птиците.**

Червен вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете ” на обща площ от около **136 дка**, което представлява **0.04%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по Червен вариант **няма да окаже въздействие върху структурата на зоната**.

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга гнездови и/или тофични местообитания на 55 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира гнездови и/или тофични местообитанията на 54 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Бариерен ефект **не се очаква**.

Унищожаване на индивиди

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант може да доведе до смъртност на индивиди от 33 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите в зоната на 16 от тези видове - *Accipiter brevipes*, *Accipiter nisus*, *Accipiter gentilis*, *Bubo bubo*, *Alcedo atthis*, *Caprimulgus europaeus*, *Coracias garrulus*, *Dendrocopus medius*, *Dryocopus martius*, *Falco naumanni*, *Falco subbuteo*, *Gallinula chloropus*, *Ixobrychus minutus*, *Pernis apivorus*, *Picus canus* и *Rallus aquaticus*, е оценено като **значително**. За намаляване на въздействието е необходимо прилагане на мерки.

Обезпокояване на видове

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант може да доведе до **значително** безпокойство за два вида (*Ixobrychus minutus* и *Rallus aquaticus*), до **средно** безпокойство за индивиди от 6 вида птици, предмет на опазване в зоната. За намаляване на въздействието е необходимо прилагане на мерки.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква нарушаване на видовия състав.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 56 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Син вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете ” на обща площ от около **135 дка**, което представлява **0.04%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по Син вариант **няма да окаже въздействие върху структурата на зоната**.

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга гнездови и/или тофични местообитания на 55 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Бариерен ефект/Фрагментация

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира гнездови и/или тофични местообитанията на 54 вида птици, предмет на опазване в

зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Барьерен ефект **не се очаква**.

Унищожаване на индивиди

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант може да доведе до смъртност на индивиди от 33 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите в зоната на 16 от тези видове - *Accipiter brevipes*, *Accipiter nisus*, *Accipiter gentilis*, *Bubo bubo*, *Alcedo atthis*, *Caprimulgus europaeus*, *Coracias garrulus*, *Dendrocopus medius*, *Dryocopus martius*, *Falco naumanni*, *Falco subbuteo*, *Gallinula chloropus*, *Ixobrychus minutus*, *Pernis apivorus*, *Picus canus* и *Rallus aquaticus*, е оценено като **значително**. За намаляване на въздействието е необходимо прилагане на мерки.

Обезпокояване на видове

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант може да доведе до **значително** безпокойство за два вида (*Ixobrychus minutus* и *Rallus aquaticus*), до **средно** безпокойство за индивиди от 6 вида птици, предмет на опазване в зоната. За намаляване на въздействието е необходимо прилагане на мерки.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква нарушаване на видовия състав.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 56 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

Комбиниран вариант

Структура

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете ” на обща площ от около **137 дка**, което представлява **0.04%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по Комбиниран вариант **няма да окаже въздействие върху структурата на зоната**.

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга гнездови и/или тофични местообитания на 55 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ.

Барьерен ефект/Фрагментация

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще фрагментира гнездови и/или тофични местообитанията на 54 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието е оценено като **незначително**, поради малката засегната площ. Барьерен ефект **не се очаква**.

Унищожаване на индивиди

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант може да доведе до смъртност на индивиди от 33 вида птици, предмет на опазване в зоната. Въздействието върху популациите в зоната на 16 от тези видове - *Accipiter brevipes*, *Accipiter nisus*, *Accipiter gentilis*, *Bubo bubo*, *Alcedo atthis*, *Caprimulgus europaeus*, *Coracias garrulus*, *Dendrocopus medius*, *Dryocopus martius*, *Falco naumanni*, *Falco subbuteo*, *Gallinula chloropus*, *Ixobrychus minutus*, *Pernis apivorus*, *Picus canus* и *Rallus aquaticus*, е оценено като **значително**. За намаляване на въздействието е необходимо прилагане на мерки.

Обезпокояване на видове

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант може да доведе до **значително** безпокойство за два вида (*Ixobrychus minutus* и *Rallus aquaticus*), до **средно** безпокойство за индивиди от 6 вида птици, предмет на опазване в зоната. За намаляване на въздействието е необходимо прилагане на мерки.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква нарушаване на видовия състав.

Кумулативен ефект

С прилагането на смекчаващи мерки, трасето по този вариант ще окаже незначително въздействие върху ЗЗ. Липсват данни за текущи процедури, които могат да окажат значително въздействие върху ЗЗ. От 56 инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които могат да окажат някакво въздействие върху ЗЗ, нито едно няма да окаже значително въздействие. Кумулативния ефект в такъв случай, дори да се прояви, ще бъде незначителен.

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки

Тъй като анализа в т. 5 показва, че вариант Син е несъвместим с целите и предмета на опазване на ЗЗ, предложените мерки са само за варианти Червен и Комбиниран.

• **BG0000608 ЗЗ „Ломовеце”**

Червен вариант

1. Проектиране и полагане на допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 18+574; км 18+951; км 19+100; км 19+800; км 20+000; км 20+100; км 20+200; км 20+300; км 20+400; км 21+325; км 22+150.

Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса).

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на бариерен ефект за *Mesocricetus newtoni* до незначително, както и намаляване на въздействието от

фрагментация и бариерен ефект за други видове дребни бозайници, земноводни и влечуги, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“.

2. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“.

3. Поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата (за спецификата им виж по-долу), които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 18+500 и км 20+540, между км 21+260 и км 22+310. Специфика на оградите: Непрекъсната, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“, до незначително. Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Mesocricetus newtoni*.

4. Монтиране на шумоизолиращи прегради с височина 2 м от двете страни на мостовото съоръжение над река Русенски Лом, както и по протежение на 100 м от двете страни на пътя преди и след моста.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване на прогнозната средна степен на въздействие до степен „незначителна“ по параметрите „безпокойство“ и „смъртност“ при видове прилепи, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“.

5. Стандартната ограда от км 18+800 до км 20+540 да се модифицира, като се предвиди „кълън“, изработен от същата мрежа, както и оградата.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Mustela eversmannii*, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“, до незначително.

Комбиниран вариант

1. Проектиране и полагане на допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 18+600; км 19+400; км 19+600; км 19+700; км 19+800; км 19+900; км 20+000; км 20+100; км 20+200; км 20+300; км 20+400; км 21+300; км 21+800; км 22+185.

Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса).

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на бариерен ефект за *Mesocricetus newtoni* до незначително, както и намаляване на въздействието от

фрагментация и бариерен ефект за други видове дребни бозайници, земноводни и влечуги, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“.

2. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“.

3. Поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата (за спецификата им виж по-долу), които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 18+600 и км 20+575, между км 21+295 и км 22+345. Специфика на оградите: Непрекъснатата, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“, до незначително. Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Mesocricetus newtoni*.

4. Монтиране на шумоизолиращи прегради с височина 2 м от двете страни на мостовото съоръжение над река Русенски Лом, както и по протежение на 100 м от двете страни на пътя преди и след моста.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване на прогнозната средна степен на въздействие до степен „незначителна“ по параметрите „безпокойство“ и „смъртност“ при видове прилепи, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“.

5. Стандартната ограда от км 18+800 до км 20+576 да се модифицира, като се предвиди „кълън“, изработен от същата мрежа, както и оградата.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Mustela eversmannii* и *Vormela peregusna*, предмет на опазване в ЗЗ „Ломовете“, до незначително.

• ВГ0000610 ЗЗ „Река Янтра“

Червен вариант

1. Проектиране и полагане на допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 55+167, км 55+250, км 55+500, км 57+800, км 57+900, км 58+000, км 58+100, км 58+200, км 58+300, км 58+400, км 58+500, км 58+900.

Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса).

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на бариерен ефект за *Mesocricetus newtoni* до незначително; намаляване на въздействието от фрагментация и бариерен ефект за земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“ до незначително; намаляване на въздействието от бариерен ефект за други видове дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“.

2. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“.

3. Поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата (за спецификата им виж по-долу), които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 55+100 и км 55+400, между км 57+460 и км 59+000. Специфика на оградите: Непрекъсната, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“, до незначително. Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“.

4. Стандартната ограда от км 57+460 до км 59+000 да се модифицира, като се предвиди „кльон“, изработен от същата мрежа, както и оградата.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Vormela peregusna*, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“, до незначително.

5. Трасето в границите на ЗЗ (от км 56+000 до км 59+000) да се осъществи по вариант Комбиниран, с неговия обхват, така, че засегнатата площ от местообитание 91E0 (вж. Приложение № 5.1) да стане не повече от 6.449 дка, или под 1%.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на засегнатата площ от местообитание 91E0 до незначително.

6. Обхвата на трасето от км 58+450 до км 59+050 да се намали така, че засегнатата площ от местообитание 6250 (вж. Приложение № 5.2) да стане не повече от около 25 дка, или под 1%.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на засегнатата площ от местообитание 6250 до незначително.

Комбиниран вариант

1. Проектиране и полагане на допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 55+450, км 55+550, км 58+400, км 58+500, км 58+600, км 58+700, км 58+800, км 58+900.

Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса).

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на бариерен ефект за *Mesocricetus newtoni* до незначително; намаляване на въздействието от фрагментация и бариерен ефект за земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“ до незначително; намаляване на въздействието от бариерен ефект за други видове дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“.

2. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“.

3. Поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата (за спецификата им виж по-долу), които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 55+400 и км 55+750, между км 57+600 и км 59+345. Специфика на оградите: Непрекъсната, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“, до незначително. Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“.

4. Стандартната ограда от км 57+600 до км 59+345 да се модифицира, като се предвиди „кльон“, изработен от същата мрежа, както и оградата.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Vormela peregusna*, предмет на опазване в ЗЗ „Река Янтра“, до незначително.

5. Обхвата на трасето от км 58+800 до км 59+350 да се намали така, че засегнатата площ от местообитание 6250 (вж. Приложение № 5.2) да стане не повече от около 25 дка, или под 1%.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на засегнатата площ от местообитание 6250 до незначително.

• **BG0000609 33 „Река Росица”**

Червен вариант

1. Проектиране и полагане на допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 105+400.

Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса).

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване на въздействието от фрагментация и бариерен ефект за земноводни и влечуги, предмет на опазване в 33 „Река Росица” до незначително; намаляване на въздействието от бариерен ефект за видове дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в 33 „Река Росица”.

2. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в 33 „Река Росица”.

3. Поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата (за спецификата им виж по-долу), които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 105+275 и км 105+500. Специфика на оградите: Непрекъснатата, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в 33 „Река Росица”, до незначително. Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в 33 „Река Росица”.

4. Стандартната ограда от км 105+275 и км 105+500 да се модифицира, като се предвиди „кълбон“, изработен от същата мрежа, както и оградата.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Vormela peregusna*, предмет на опазване в 33 „Река Росица”, до незначително.

Комбиниран вариант

1. Проектиране и полагане на допълнителни водостоци под пътното платно (ако няма предвидено по проект съоръжение, можещо да изпълнява дефрагментационна роля), позиционирани както следва (+/- 25 м): км 106+600.

Характеристика на водостоците: Правоъгълни (минимум 150/150 см) или тръбни (диаметър поне 150 см), без вертикални шахти (ако се налага съществуването на такива, то поне една от стените на всяка шахта да бъде с наклон не по-голям от 45 градуса).

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване на въздействието от фрагментация и бариерен ефект за земноводни и влечуги, предмет на опазване в 33 „Река Росица” до незначително;

намаляване на въздействието от бариерен ефект за видове дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Росица”.

2. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Росица”.

3. Поставяне на плътни огради от двете страни на магистралата (за спецификата им виж по-долу), които да възпрепятстват попадането на животни на пътното платно в участъците между км 106+510 и км 106+650. Специфика на оградите: Непрекъсната, гладка, вертикална повърхност с височина 120 см над земята, и подземна част 20 см (вкопана в земята). Може да бъде изградена от плоскости (плексиглас, ламарина и др.), бетонни елементи или ситна мрежа (с отвори по-малки от 0,5/0,5 см). Без фуги, гънки, подпори и др. между отделните елементи. Оградата трябва да бъде позиционирана така, че отворите на всички водостоци да останат извън нея спрямо пътното платно.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ „Река Росица”, до незначително. Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за дребни бозайници, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Река Росица”.

4. Стандартната ограда от км 106+510 и км 106+650 да се модифицира, като се предвиди „кльон“, изработен от същата мрежа, както и оградата.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на смъртност за *Vormela peregusna*, предмет на опазване в ЗЗ „Река Росица”, до незначително.

• **BG0000282 ЗЗ „Дряновска река”**

Червен вариант

1. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Дряновска река”.

Комбиниран вариант

1. По време на строителството на мостовите съоръжения, течението на реките да бъде предпазено от повишаване на турбидността (мътността) посредством инсталиране на т.н. екрани за тиня (turbidity curtains) или подходящи строителни технологии.

Фаза: Строителство.

Ефект: Намаляване на риска от смъртност за видове риби и други водни организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ „Дряновска река”.

2 Обхвата на трасето в границите на ЗЗ (от км 129+980 до км 130+045) да се намали поне до обхвата на вариант Червен/Син, така, че засегнатата площ от местообитание 91E0 (вж. Приложение № 5.3) да стане не повече от 1.090 дка, или под 1%.

Фаза: Проектиране.

Ефект: Намаляване отрицателното въздействие по отношение на засегнатата площ от местообитание 91E0 до незначително.

- **BG 0002025 - 33 „Ломовете”, за опазване на дивите птиците.**

Червен и Комбиниран вариант

1. Строителството в отделните отсечки да започва извън размножителния период на птиците (1 май – 15 август за видовете, които се очаква да бъдат засегнати значително от безпокойство и/или унищожаване на гнезда с яйца/малки). Строителството може да започне в този период единствено ако в дните непосредствено преди това е извършен орнитологичен мониторинг, доказващ липсата на гнездене в периметър до 300 м от границите на строителната площадка. Методиката за мониторинга и самия мониторинг да се извърши от експерт орнитолог/орнитолози. Методиката да бъде предварително одобрена от компетентния орган.

Фаза: Строителство.

Ефект: Предотвратяване на значителното безпокойство и/или унищожаване на гнезда с яйца/малки за видовете *Ciconia nigra*, *Aquila pomarina*, *Circaetus gallicus*, *Hieraaetus pennatus*, *Pernis apivorus*, *Accipiter brevipes*, *Accipiter nisus*, *Falco subbuteo*, *Burhinus oedicephalus*, *Actitis hypoleucos*, *Bubo bubo*, *Alcedo atthis*, *Coracias garrulus*, *Dryocopus martius*, *Picus canus* и *Calandrella brachydactyla*. Намаляване въздействията до незначителни.

2. Двустранно обезопасяване на мостовото съоръжение на р. Русенски Лом с предпазни огради с височина 3 м. При използване на прозрачни или полупрозрачни материали (напр. мрежа), предпазните огради да бъдат снабдени със силуети на грабливи птици, с цел избягване на сблъсък от птиците.

Фаза: Проектиране и строителство.

Ефект: Намаляване рискът от сблъсък на птици, вкл. такива, предмет на опазване в 33 „Ломовете”, с преминаващи МПС.

7. Разгледани алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, вкл. „нулева” алтернатива

7.1. Развитие на инвестиционния проект

През 2012 год. е изработено прединвестиционно проучване за определяне на възможно техническо решение по направлението „север-юг“ за изграждане на скоростен път Русе - Свиленград. Прединвестиционното проучване е разгледано и прието от ЕТИС на АПИ на заседание проведено на 16.04.2013 г.

Съгласно Прединвестиционите проучвания скоростният път би могъл да започне от път II-21 „Русе - Силистра“ на около 3 км източно от Дунав мост, след което да се развие на юг, като обходи съществуващия ж.п. терминал. Следва пресичане на ж.п. линията „Русе - Варна“, и развитие успоредно на нея. Продължавайки на юг скоростният път пресича път II-23 „Русе - Кубрат“ и път I-2 „Русе - Варна“. Следвайки същата посока трасето преминава над р. Русенски Лом, след което пресича ж.п. линията „Русе - София“ и се развива успоредно на нея. Преминавайки западно от с. Иваново пътя се развива успоредно на път I-5 „Русе - Велико Търново“, движи се западно от с. Две могили, пресича път III-501 и веднага след него ж.п. линията „Русе - София“. Трасето преминава между с. Борово и с. Пет Кладенци, пресича път III- 5101 „Борово - Попово“ и обхожда източно гр. Бяла и с. Каранци, пресича път II-51 „Бяла - Попово“ и път III-407 „Полски Тръмбеш - Орловец“, оттам продължава на юг по десния бряг на р. Янтра, след това я пресича,

минава източно от с. Сашево и с. Куцина и над ж.п. линията „Русе - Горна Оряховица“, развива се успоредно на нея от западната ѝ страна, продължава западно от с. Самоводене, като последователно пресича път II-53 „Поликрайще - Горна Оряховица“, ж.п. линията „София - Русе“ и път I-5. Пресича последователно ж.п. линия „Горна Оряховица - София“, път III-504 „Самоводене - Ресен - Обединение“ и път III 3031 „Павликени - Самоводене“.

Трасето обхожда западно гр. Велико Търново и пресича път I-4 „София – Варна“. След това се развива западно от гр. Велико Търново, обхожда с. Леденик и с. Шемшево от изток, след което достига до път I-5 „Велико Търново – Габрово“.

През 2015 г. АПИ възлага изработване на Идеен проект за възможни технически решения за изграждане на автомагистрала „Русе - Велико Търново“.

Проучени алтернативи за местоположение при развитие на инвестиционния проект

АПИ като Възложител е започнала процедурата по ОВОС на Проект за „Автомагистрала „Русе - Велико Търново“. Проектните варианти са разработени по нов терен. Предмет на процедурата по ОВОС е инвестиционното намерение в неговата цялост, което включва цялото трасе от гр. Русе до гр. Велико Търново, както и свързаните със строителството и експлоатация съпътстващи обекти и дейности.

От страна на АПИ е извършено уведомяване по смисъла на чл. 95, ал. 1 от ЗООС в ранния етап на развитие на идейния проект по варианти за трасе за автомагистрала „Русе - Велико Търново“. През м. февруари 2016 г. в МОСВ като компетентен орган по околна среда са внесени уведомления на основание чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда*. През м. февруари 2016 г. в засегнатите общини са внесени уведомления на основание чл. 4, ал. 2 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда*.

През 2015 г. и началото на 2016 г. е изработен Идеен проект за възможни технически решения за изграждане на автомагистрала „Русе - Велико Търново“.

Идейният проект от 2016 г. разглежда три ситуационни вариантни решения по нов терен извън трасето на съществуващия път I-5, за реализация на трасето на автомагистрала „Русе - Велико Търново“, както следва:

- Червен вариант - от км 0+400 до км 131+825;
- Зелен вариант - от км 0+400 до км 132+100;
- Син вариант - от км 0+400 до км 121+700.

След проведените консултации чл. 10 от *Наредбата за ОВОС*, с писмо изх. ОВОС-13/11.04.2016 г. по Задание за обхват и съдържание ОВОС на инвестиционно предложение за „Автомагистрала „Русе - Велико Търново“ компетентният орган МОСВ констатира, че вариант „зелен“, засяга територията на Природен парк „Русенски Лом“. С писмо изх. № ОВОС-13/23.02.2016 г. МОСВ пояснява, че реализацията на ИП е допустимо спрямо режима на парк „Русенски лом“ само при условие, че трасето на „зелен вариант“ се измести извън границите на парка.

Предвид указанията на МОСВ и Решение на ЕТИС от 25.04.2016 г. е проектиран вариант изместен извън границите на парк „Русенски лом“, т.н. „комбиниран вариант“.

Идейният проект от 2017 г. разглежда ситуационно решение на Комбиниран вариант по нов терен извън границите на Природен парк „Русенски Лом“. Комбинираният вариант е от км 0+400 до км 133+239.97.

Предмет на процедурата по ОВОС са допустимите за реализация три проектни варианти: „червен“, „син“ и „комбиниран“.

Проектните варианти („червен“, „син“ и „комбиниран“) са описани подробно в т. II.1. Характеристика на инвестиционното предложение. Прилагаме Топографски карти в М 1:40 000 с местоположение/ситуация на проектните три варианта на инвестиционното предложение за автомагистрала „Русе - Велико Търново“ (Приложение № 2).

Приложение № 2а – обхвати.

7.2. Нулева алтернатива

Към момента транспортната връзка Русе – Велико Търново се осъществява чрез път I-5 – първокласен път от Републиканската пътна мрежа. Макар и с по-малък габарит, настоящия път (нулевата алтернатива), както и всички подобни пътища, по наши, предварителни данни (непубликувани) оказват много по-голямо въздействие по отношение смъртност на видове гръбначни животни. Тази смъртност води до бариерен ефект, а оттам и до фрагментация на популациите на засегнатите видове. Обяснението е, че по съществуващия път липсват оградни съоръжения, а дефрагментационните такива често са неподходящи и/или са на неподходящи места. В същото време при нулева алтернатива (съществуващия път) трафика също пресича част от разгледаните тук защитени зони. Можем да заключим, че нулевата алтернатива оказва по-голямо отрицателно въздействие върху тези защитени зони.

8. Картен материал с местоположението на елементите на инвестиционното предложение спрямо защитените зони и техните елементи.

Приложение № 5.1 - карта на разпространение на природно местообитание 91E0 в ЗЗ „Река Янтра“, в обхвата на варианти Червен и Комбиниран.

Приложение № 5.2 - карта на разпространение на природно местообитание 6250 в ЗЗ „Река Янтра“, в обхвата на варианти Червен и Комбиниран.

Приложение № 5.3 - карта на разпространение на природно местообитание 91E0 в ЗЗ „Дряновска река“, в обхвата на варианти Червен и Комбиниран.

9. Заключение за вида и степента на отрицателното въздействие съобразно критериите по чл. 22 на наредбата

9.1. Червен вариант

- **Защитена зона „Ломовете”, код BG 0000608**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **392.232 дка**, което представлява **0.12%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 3 природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Червен вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Ломовете”, код BG 0000608.

- **Защитена зона „Река Янтра“, код BG 0000610**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Янтра“ на обща площ от **228.210 дка**, което представлява **0.16%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 6 природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Червен вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Река Янтра“, код BG 0000610.

- **Защитена зона „Река Росица“, код BG 0000609**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Росица” на обща площ от **13.897 дка**, което представлява **0.12%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 1 природно местообитание, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Червен вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Река Росица“, код BG 0000609.

- **Защитена зона „Дряновска река“, код BG 0000282**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Дряновска река“ на обща площ от **1.708 дка**, което представлява **0.09%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 1 природно местообитание, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Червен вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Дряновска река“, код BG 0000282.

- **Защитена зона „Ломовете”, код BG 0002025**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **136 дка**, което представлява **0.04%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Червен вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея.

ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Ломовете”, код BG 0002025.

9.2. Син вариант

- **Защитена зона „Ломовете”, код BG 0000608**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **396.204 дка**, което представлява **0.12%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 3 природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Син вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Ломовете”, код BG 0000608.

- **Защитена зона „Река Янтра“, код BG 0000610**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Янтра“ на обща площ от **679.447 дка**, което представлява **0.49%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 6 типа природни местообитания, предмет на опазване в зоната, за две от които въздействието се оценява като средно. Поради голямата засегната площ от местообитание 6430, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

Видове, предмет на опазване

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще окаже средно въздействие върху един вид, предмет на опазване в зоната – вълка (*Canis lupus*). Поради голямата засегната площ от неговите местообитания, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Син вариант ще окаже средно въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант не е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Река Янтра“, код BG 0000610.

- **Защитена зона „Беленска гора“, код BG 0000231**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Беленска гора“ на обща площ от **48 дка**, което представлява **0.10%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант не засяга природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Син вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Беленска гора“, код BG 0000231.

- **Защитена зона „Търновски височини“, код BG 0000213**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Търновски височини“ на обща площ от **411.353 дка**, което представлява **0.93%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга 2 типа природни местообитания, за които въздействието се оценява като средно и значително, респективно. Поради голямата засегната площ, реализируеми мерки за намаляване на въздействието са невъзможни.

Видове, предмет на опазване

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант ще окаже средно до значително въздействие върху видове, предмет на опазване в зоната. Поради голямата засегната площ от техните местообитания, както и поради характера на въздействията, реализируеми мерки са невъзможни.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Син вариант ще окаже значително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант не е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Търновски височини“, код BG 0000213.

- **Защитена зона „Дряновска река“, код BG 0000282**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Дряновска река“ на обща площ от **1.708 дка**, което представлява **0.09%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Син **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 1 природно местообитание, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Син вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Дряновска река“, код BG 0000282.

- **Защитена зона „Ломовете”, код BG 0002025**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **135 дка**, което представлява **0.04%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Червен **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Син вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Ломовете”, код BG 0002025.

9.3. Комбиниран вариант

- **Защитена зона „Ломовец”, код BG 0000608**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовец” на обща площ от **408.562 дка**, което представлява **0.13%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 3 природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Комбиниран вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Ломовец”, код BG 0000608.

- **Защитена зона „Река Янтра“, код BG 0000610**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Янтра“ на обща площ от **252.638 дка**, което представлява **0.18%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 5 природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Комбиниран вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Река Янтра“, код BG 0000610.

- **Защитена зона „Река Росица“, код BG 0000609**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Река Росица“ на обща площ от **13.525 дка**, което представлява **0.09%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

Реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 1 природно местообитание, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново“ по Комбиниран вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Река Росица“, код BG 0000609.

- **Защитена зона „Дряновска река“, код BG 0000282**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Дряновска река“ на обща площ от **1.817 дка**, което представлява **0.10%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Област и степен на въздействие

Типове природни местообитания

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху 1 природно местообитание, предмет на опазване в зоната.

Видове, предмет на опазване

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново“ по Комбиниран вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Дряновска река“, код BG 0000282.

- **Защитена зона „Ломовете”, код BG 0002025**

Степен на повлияност върху защитената зона

Реализацията на инвестиционното предложение по този вариант засяга териториалната цялост на защитена зона „Ломовете” на обща площ от **137 дка**, което представлява **0.04%** от територията на защитената зона. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП по вариант Комбиниран **няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Област и степен на въздействие

С прилагането на подходящите мерки, реализацията на ИП по този вариант ще окаже незначително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в зоната.

Можем да заключим, че реализацията на АМ „Русе – Велико Търново” по Комбиниран вариант ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на зоната, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ИП по този вариант е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитена зона „Ломовете”, код BG 0002025.

10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, вкл. доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР – когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение

Няма такива.

11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

Методология

Проучването на местообитанията и видовете е проведено през октомври 2016 и юни 2017 г. Използвани са и данни от предишни проекти и проучвания в района на ИП.

Оценката на очакваните преки въздействия е извършена в обхвата на различните варианти, където са определени площите на отнетите природни местообитания и местообитания на видове.

Извършена е оценка на всички природни местообитания и видове, включени както в СДФ, така и тези, които са установени по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013).

Проучването за природните местообитания и видове, предмет на опазване в разглежданите защитени зони е извършено в границите на 300 м буфер от двете страни на трасето на магистралата по различните варианти. Този буфер е възприет като максимално разстояние, на което могат да се очакват въздействия върху видове, предмет на опазване в разглежданите зони. Оценявани са единствено тези части от зоните, попадащи в 300 метровия буфер на надземните части на трасето, с

презумпцията, че подземните части по време на строителството не биха могли да окажат пряко въздействие върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в зоните.

Изготвена е и карта на разпространение на хабитатите в обхвата на всеки един от вариантите и в двете зони. Картирането е извършено по дистанционния метод (Brainerd et al. 2007). С помощта на Quantum GIS 2.14.8-Essen, въз основа на сателитни изображения (Google Earth, 7.1.8.3036), бяха очертани ръчно, при максимално увеличение 1:2000, полигони с еднородни хабитати, координатна система WGS 84/UTM 35N. Принципите и методите на това картиране са базирани на методологията на CORINE land cover (Commission of the European Communities 1994). Използвани са и резултатите от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ 2013), предоставени от МОСВ по ЗДОИ. По време на теренната работа е извършена верификация на предварително очертаните полигони.

Пространственият анализ е направен в ГИС-среда, чрез пресичане на векторния слой с елементите на ИП (генериран въз основа на предоставените от проектанта пространствени данни) с картите на потенциалните местообитания на целевите видове (предоставени от МОСВ).

Природни местообитания и растителни видове

При инвентаризацията на флората е използван стационарният и маршрутния метод с трансектни преходи. При определянето на видовете са използвани "Определител на висшите растения в България" (Кожухаров 1992), "Определител на растенията в България" (Делипавлов и Чешмеджиев 2003), „Флора на НР България“ (т. I-X), „Флора на България“ (ч. I, II). При определянето на местообитанията е използвано „Ръководство за определяне на местообитанията с европейска значимост в България“ (Кавръкова и кол. 2009).

Земноводни и влечуги

Полевите изследвания бяха проведени в обхвата на проектираното трасе на магистралата (по червен, син и комбиниран вариант) във всяка от защитените зони, през които то преминава. Местоположението на намерените екземпляри от целевите видове беше регистрирано чрез GPS приемник. В границите на изследваните райони беше извършвана и оценка (експертно мнение) на пригодността на отделните територии като местообитания на целевите видове.

При характеристиките и оценките на отделните видове специално внимание е обърнато на моделите на потенциалните местообитания от докладите за целевите видове в защитените зони по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) Пространственият анализ е направен в ГИС-среда, чрез пресичане на векторния слой с елементите на ИП (генериран въз основа на предоставените от проектанта пространствени данни) с картите на потенциалните местообитания на целевите видове в защитените зони (предоставени от МОСВ).

Оценките на въздействията, както и препоръките за прилагане на мерки се основават на експертно мнение.

Бозайници (без прилени)

Проучването на тази група следва по принцип същата методика, както и тази при проучването на земноводни и влечуги. Установени индивиди или следи от тяхната дейност (стъпки, екскременти, убежища и пр.) са регистрирани с помощта на GPS устройства. В границите на изследвания район бе извършвана и оценка на

пригодността на отделните терени като местообитания за целевите видове. За оценка състоянието на бозайната фауна освен преки теренни изследвания са използвани и литературни данни (Големански 2011, МОСВ 2013, Пешев и кол. 2004) и информация от местното население.

Прилепи

Теренните проучвания са проведени през месец октомври 2016 г и месец юни 2017 г. главно с цел регистрация на прилепи, следи от тяхната дейност в убежища, както и определяне на степента на тяхната ловна летателна активност по време на размножителния период. Направена е верификация на пригодността на потенциалните местообитания на прилепите в обсега на вариантите за трасета. Изборът на методика за полева работа и анализ на видовия състав и активността на прилепите се извърши по препоръки, касаещи строителството на линейни инфраструктурни обекти: Limpens et al. (2005) *Bats and Road Construction*; National Roads Authority (2005). *Best Practice Guidelines for the Conservation of Bats in the Planning of National Road Schemes*. National Roads Authority, Dublin; Mitchell-Jones, A.J., (2004) - *Bat Mitigation Guidelines* и Петров (2008). Описаната по-долу методика и подход за полеви изследвания са прилагани многократно при мониторингови изследвания върху прилепи в Р. България.

Като специфичен метод за оценка на видовия състав и активността на прилепите е използван методът на регистрация и анализ на ехолокационните и социални ултразвуци с помощта на детектор тип **Transect Tranquility**. Получените записи са анализирани с помощта на специализирания софтуер **BatSound 3.1 for Windows**, като са отчитани следните основни звукови параметри: продължителност на отделните звуци (ms), времеви интервал между последователни звуци (ms), звукова честота с максимална енергия (kHz), най-висока и най-ниска честота (kHz), както и специфичната форма на сонограмата (фиг.7).

За анализа на прилепното съобщество в обсега на проектните трасета са използвани непубликувани лични бази данни на Пандурски за период 2006 – 2009 г., отразяващи теренни проучвания върху прилепите в района на ПП „Русенски Лом” Видовият състав на прилепите в района на Природния парк бе обект на поручване по време на международен проект под ръководството на Института по зоология, Лондон, Великобритания (Jones et al., 2011) чрез трансектния метод (проект iBats: <http://www.bats.org.uk/pages/ibatsprogram.html>).

Птици

За оценка състоянието на орнитофауната са използвани основни методи и подходи за преки теренни изследвания на птиците. Това са маршрутния или трансектен метод (Line transects) и методът на точковото броене (Point counts) (Bibby et al. 1992). Всеки от тях има определени предимства и зависи от поставените цели и характера на местността. Безпокойството и увредените местообитания на птиците са изчислени на база обхват на трасето – пряко увредени местообитания и буфер 300 м – безпокойство. Процентът от площите, увредени за всеки един от видовете птици, върху които се очаква въздействие, е спрямо класовете земно покритие (по стандартния формуляр) в зоната, подходящи за вида – трофични, гнездови, местообитания за укритие и др.

Използвана литература

Велчев, В. (отг. ред.). 1982. Флора на НР България. Т. 8. Изд. БАН, София.

Велчев, В. (отг. ред.). 1989. Флора на НР България. Т. 9. Изд. БАН, София.

Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

- Делипавлов, Д., И. Чешмеджиев (ред.). 2003. Определител на растенията в България. Акад. изд. Аграрния унив., Пловдив.
- Зингстра, Х. и кол. (ред.). 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София.
- Иванов, Б. 2011. Фауна на България. 30. Aves. Част III. Акад. Изд. "Проф. Марин Дринов". София, 2011 г.
- Йорданов, Д. (отг. ред.). 1963-1979. Флора на НР България. Т. 1 – 7. Изд. БАН, София.
- Кавръкова, В. и кол., ред. 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и Федерация „Зелени Балкани”.
- Караиванов, Н. 2015. Наблюдение, анализ и оценка на смъртността на животинските видове в участъка на път Е79 (I-1), преминаващ през защитени зони „Кресна“ и „Кресна-Илинденци. Окончателен доклад. Възложител: НКСИП. 118 с.
- Карапеткова, М. и М. Живков. 2006. Рибите в България. ИК “Гея Либрис”, София. 215 с.
- Кожухаров, С. (ред.). 1992. Определител на висшите растения в България. Изд. Наука и изкуство, София.
- Кожухаров, С. (отг. ред.). 1995. Флора на Р България. Т. 10. Акад. изд. акад. М. Дринов, София.
- Мичев, Т. и кол. 2012. Птиците на Балканския полуостров. Полеви определител. Второ преработено и допълнено издание. София, Екотан.
- МОСВ. 2013. Обща информация и данни получени в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I". Доклади, методики и схеми за мониторинг на целеви видове и природни местообитания от Натура 2000. Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000, МОСВ, 2013. Интернет адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>.
- Нанкинов, Д. 2009. Изследвания върху Фауната на България, Птици, Разред Врабчоподобни. Издателство ЕТО, 406 с.
- Нанкинов, Д. и кол. 1997. Фауна на България. 26. Aves. Част II. Акад. Изд. "Проф. Марин Дринов", Изд. "Пенсофт". София, 1997 г.
- Петров, Б. 2008. Прилепите – методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Нац. природонаучен музей – БАН, 88 стр.
- Петров, Ц. (отг. ред.). 2007. Белият щъркел (*Ciconia ciconia*) в България. Природозащитна поредица, кн. 12, БДЗП. Пловдив: 13-25.
- Пешев, Ц. и кол. 2004. Фауна на България. 27. Mammalia. Акад. Изд. "Марин Дринов", София.
- Попов, В. и А. Седефчев. 2003. Бозайниците в България. Библиотека Витоша, Геософт ЕООД, с. 327.
- Симеонов, С. и кол. 1990. Фауна на България. 20. Aves. Част I. Акад. Изд. на БАН. София, 1990 г.
- Стоянов, Н. и кол. 1966. Флора на България. Част I (Pteridophyta - Rosaceae). ДИ "Наука и изкуство", София.
- Стоянов, Н. и кол. 1967. Флора на България. Част II (Leguminosae - Compositae). ДИ "Наука и изкуство", София.
- Янков, П. (отг. ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10. София, БДЗП.

- Aebischer, A. et al. 2010.** Wide-range dispersal in juvenile Eagle Owls (*Bubo bubo*) across the European Alps calls for transnational conservation programmes. *J. Ornithol.* 151: 1-9.
- Baudvin, H. 2004.** Motorway Mortality of Birds of Prey and Owls in the East of France. In: Chancellor, R. & B.-U. Meyburg, eds. 2004. *Raptors Worldwide*. WWGBP/MME, 787-793.
- Benda, P. et al. 2003.** Bats (Mammalia: Chiroptera) of the Eastern Mediterranean. Part 3. Review of bat distribution in Bulgaria. *Acta Soc. Zool. Bohem.* 67: 245-357.
- Bibby, C. et al. 1992.** *Bird Census Techniques*. London: Academic Press.
- Bowden, C. 1990.** Selection of foraging habitats by Woodlarks (*Lullula arborea*) nesting in pine plantations. *Journal of Applied Ecology* 27: 410-419.
- Brainerd, S. et al. (eds.). 2007.** Habitat modelling – A tool for managing landscapes? Report from a workshop held in Sunnersta, Sweden, 14 – 17 February 2006. NINA Report 195.
- Commission of the European Communities. 1994.** CORINE land cover. Интернет адрес: <http://www.eea.europa.eu/publications/COR0-part1>.
- Gorsuch, W. and S. Lariviere. 2005.** *Vormela peregusna*. MAMMALIAN SPECIES 779: 1-5. American Society of Mammalogists 20 December 2005.
- Huber, D. et al. 2001.** Causes of wolf mortality in Croatia during 1986-2001. *Veterinarski Arhiv* 72 (3): 131-139.
- Jones, K. et al. 2011.** Indicator Bats Program: a system for the global acoustic monitoring of bats. In: Collen, B. et al (Eds.). *Biodiversity monitoring and conservation: bridging the gaps between global commitment and local action*. Blackwell Press, London: 211-247 p.
- Jonsson, L. 2006.** *Birds of Europe with North Africa and the Middle East*. A&C Black Publishers Ltd., London.
- Kambourova-Ivanova, N. et al. 2012.** Effect of Traffic on Mortality of Amphibians, Reptiles, Birds and Mammals on Two Types of Roads Between Pazardzhik and Plovdiv Region (Bulgaria) – Preliminary Results. *Acta Zool. Bulg.* 64(1): 57-67.
- Kuźniak, S. et al. 2001.** Spatial and temporal relations between the Barred Warbler *Sylvia nisoria* and the Red-backed Shrike *Lanius collurio* in the Wielkopolska region (W Poland). *Acta Ornithologica* 36(2): 129-133.
- Lesmerises, F. et al. 2012.** Wolf habitat selection is shaped by human activities in a highly managed boreal forest. *Forest Ecology and Management* 276 (2012): 125-131.
- Lesmerises, F. et al. 2013.** Major roadwork impacts the space use behaviour of grey wolf. *Landscape and Urban Planning* 112 (2013): 18-25.
- Lovari, S. et al. 2007.** Mortality parameters of the wolf in Italy: does the wolf keep himself from the door? *Journal of Zoology* 272 (2): 117-124.
- Macdonald, D. and P. Barrett. 1993.** *Mammals of Britain and Europe*. Harper Collins Publishers, London.
- Mallord, J. et al. 2007.** Nest-site characteristics of Woodlarks *Lullula arborea* breeding on heathlands in southern England: are there consequences for nest survival and productivity? *Bird Study* 54(3): 307-314.
- Marquiss, M. and I. Newton. 1982.** A radio-tracking study of the ranging behaviour and dispersion of European Sparrowhawks *Accipiter nisus*. *Journal of Animal Ecology* 51: 111-133.
- Meunier, F. et al. 2000.** Use of roadsides by diurnal raptors in agriculture landscapes. *Biological Conservation* 92: 291-298.
- Murariu, D. et al. 2009.** Results on Mammal (Mammalia) survey from Bulgarian and Romanian Dobrogea. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"* Vol. LII: 371-386.

- National Roads Authority. 2005.** Best Practice Guidelines for the Conservation of Bats in the Planning of National Road Schemes. National Roads Authority, Dublin, Ireland: 48 p.
- Naumov, B., V. Biserkov. 2013.** On the Distribution and Subspecies Affiliation of *Triturus dobrogicus* (Amphibia: Salamandridae) in Bulgaria. *Acta zoologica bulgarica* 65(3): 307-313.
- Payevsky, V. 1999.** Breeding biology, morphometrics, and population dynamics of *Sylvia* warblers in the Eastern Baltic. *Avian Ecology and Behaviour* 2: 19-50.
- Penteriani, V. et al. 2005.** Development of chicks and predispersal behaviour of young in the Eagle Owl *Bubo bubo*. *Ibis* 147: 155–168.
- Petrov, B. 2006.** Distribution and status of *Myotis bechsteinii* in Bulgaria (Chiroptera: Vespertilionidae). *Lynx (Praha)*, n. s., 37: 179-195.
- Polak, M. 2012.** Habitat Preferences of the Sympatric Barred Warbler (*Sylvia nisoria*) and the Red-Backed Shrike (*Lanius collurio*) Breeding in Central Poland. *Annales Zoologici Fennici* 49(5-6): 355-363.
- Ragyov, D. et al. 2007.** Peregrine (*Falco peregrinus*) in Bulgaria – General Review. In: Sielicki, S. and J. Sielicki (eds.). 2007. Peregrine Conference Poland 2007. Society for the Protection of Wild Animals „Falcon”, BirdLife Hungary /MME/, Raptor Protection of Slovakia /RPS/, “Milvus Group” Bird and Nature Protection. 19 – 23 September 2007, Piotrowo/Poznań (Abstr.).
- Ragyov, D. et al. 2009.** Saker Falcon *Falco cherrug* Reintroduction in Bulgaria: Feasibility Study. SESN. Sofia, 2009.
- Ragyov, D. et al. 2014.** Past and Present Status of the Saker Falcon, *Falco cherrug* (Aves: Falconidae) in Bulgaria. *Acta Zool. Bulg.* 66(3): 299-308.
- Spear, K. 2009.** Avian monitoring within tourist and reserve zones of Central Balkan National Park, Bulgaria. A Thesis Submitted to the Graduate Faculty of The University of Georgia in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master of Science. Athens, Georgia 2009.
- Stojanov, A. et al. 2011.** Die Amphibiern und Reptilien Bulgariens. Edition Chimaira Frankfurt am Main, s. 592.
- Taylor, L. 2010.** The Influences of Roads on Wolf Movement on the Scandinavian Peninsula in Summer. Master Thesis at Faculty of Forestry and Wildlife Management. Hedmark University College.
- Whittington, J. et al. 2005.** Spatial responses of wolves to roads and trails in mountain valleys. *Ecological Applications* 15(2): 543-553.
- Zimmermann, B. et al. 2012.** Behavioral responses of wolves to roads: scale-dependent ambivalence. *Behavioral Ecology* 25(6): 1353-1364.

12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3

Приложение № 6

Списък на приложенията

- Приложение № 1 Писмо изх. № ОВОС-13/23.02.2016 г. на МОСВ.
- Приложение № 2 Топографски карти в М 1:40000 с местоположение/ситуация на проектните три варианта на инвестиционното предложение за автомагистрала „Русе – Велико Търново“
- Приложение № 2а – Обхвати (дигитално *shp формат)
- Приложение № 3 Информация за текущи и приключили процедури за инвестиционни предложения, проекти, планове и програми в разглежданите защитени зони.
- Приложение № 4 Стандартни формуляри на разглежданите защитени зони.
- Приложение № 4.1 Стандартни формуляри на Защитена зона „Ломовете”, код BG 0000608
- Приложение № 4.2 Стандартни формуляри на Защитена зона „Река Янтра“ код BG 0000610
- Приложение № 4.3 Стандартни формуляри на Защитена зона „Река Росица“ код BG 0000609
- Приложение № 4.4 Стандартни формуляри на Защитена зона „Беленска гора“ код BG 0000231
- Приложение № 4.5 Стандартни формуляри на Защитена зона „Търновски височини“ код BG 0000213
- Приложение № 4.6 Стандартни формуляри на Защитена зона „Дряновска река“ код BG 0000282
- Приложение № 4.7 Стандартни формуляри на Защитена зона „Ломовете“ код BG 0002025
- Приложение № 5.1 Карта на разпространение на природно местообитание 91E0 в ЗЗ „Река Янтра“, в обхвата на варианти Червен и Комбиниран.
- Приложение № 5.2 Карта на разпространение на природно местообитание 6250 в ЗЗ „Река Янтра“, в обхвата на варианти Червен и Комбиниран.
- Приложение № 5.3 Карта на разпространение на природно местообитание 91E0 в ЗЗ „Дряновска река“, в обхвата на варианти Червен и Комбиниран.
- Приложение № 6 Документи по чл. 9, ал. 1 на Наредбата за ОС